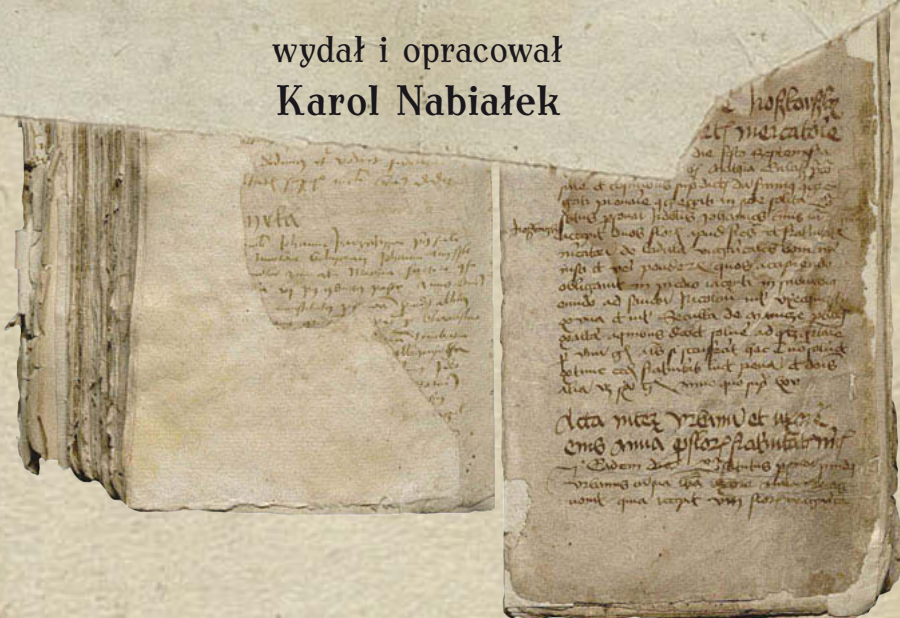

Rejestr przyjęć do prawa miejskiego w Sieradzu 1475–1539

wydał i opracował
Karol Nabiątek

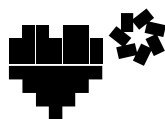
UNIWERSYTET ŚLĄSKI
WYDAWNICTWO

**Rejestr przyjęć
do prawa miejskiego
w Sieradzu
1475–1539**

**Rejestr przyjęć
do prawa miejskiego
w Sieradzu
1475–1539**

wydał i opracował
Karol Nabiałek

Recenzje
Andrzej Janeczek
Urszula Sowina

**Europejskie
Miasto Nauki
Katowice 2024**

Pamięci moich Przyjaciół
Andrzeja Kuźmy (*15 I 1961 †15 II 2022)
Michała Stalmacha (*3 V 1980 †11 II 2023)

Spis treści

Wstęp IX

I. Tło historyczne IX

II. Rejestry przyjęć do prawa XVIII

III. Podstawa wydania XXXVIII

IV. Zawartość i przydatność naukowa rejestru XLIII

V. Zasady edycji LIX

Wykaz skrótów XCVII

Edycja 1

Indeks 143

Bibliografia 197

Summary 213

Wstęp

I. Tło historyczne

Sieradz w późnym średniowieczu był jednym z najważniejszych ośrodków rzemieślniczo-handlowych w Polsce centralnej. Pomimo ważnego regionalnie znaczenia nie było to miasto duże. Szacuje się, że na początku XVI w. w obrębie ścisłej zabudowy zamieszkiwało tam od około 1 000 do 1 360 osób w 170 domach. Nieco wcześniej, w połowie XV w. te liczby były jeszcze mniejsze – odpowiednio: 133 domy i od około 800 do 1 000 mieszkańców¹. W połowie XVI w. miasto, doliczając przedmieścia, nie przekraczało raczej 2 000 mieszkańców². W literaturze przyjmuje się zasadniczo, że było to miasto średnie, zaliczane do

---

1 Sowina Sieradz, s. 176–177; A. Szymczak, *Mieszkańcy Sieradza do końca XVI wieku*, w: Sieradz 2014, s. 141–142.

2 Szacunkowe liczby: domów (200 wewnątrz murów i 150 na przedmieściach) oraz mieszkańców (około 2 100 osób – obliczona na podstawie liczby domów) – podawane w zaokrągleniu przez Ryszarda Rosina, a przyjęte też przez Alicję Szymczak – dla drugiej połowy XVI w. są niewątpliwie zawyżone (R. Rosin, *Miasta do 1572*, w: *Szkice z dziejów Sieradzkiego*, red. J. Śmiałkowski, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Łódź 1977, s. 80–81; A. Szymczak, *Mieszkańcy Sieradza...*, s. 142). Bazą szacunkowych obliczeń powinny być ściśle lokalizacje działek i domów ustalone przez Urszulę Sowinę dla XV i pierwszych trzech dziesięcioleci XVI w. Spora część nieruchomości na przedmieściach należała do mieszczan zamieszkujących domy w głównej części zabudowy. Nie wszystkie działki z przedmieść miały domy mieszkalne – na wielu z nich znajdowały się budynki gospodarcze, zapewne stodoły, określane w księgach jako *predia*. Odrębnym problemem jest zasiedlenie poszczególnych domów – w pewnych okresach część pozostawała niewątpliwie pusta (Sowina Sieradz, s. 49–174 oraz 179–196, Aneksy I–IV). Potwierdzają to dane późniejsze. Według lustracji dóbr królewskich w latach 1628–1632 w Sieradzu, łącznie w obrębie murów i na przedmieściach, było 336 domów,

II kategorii, w czterostopniowej skali podatkowej³. Jest jednak możliwe, że brak Sieradza w rejestrze pogłównego z 1520 r. wśród miast *secundi ordinis* nie jest, jak się przypuszcza, skutkiem czasowego zwolnienia z opłat z powodu klęsk elementarnych, ale rzeczywistą oceną potencjału miasta. Wielkość zarówno zabudowy, jak i zaludnienia były właściwe raczej dla miast z III kategorii podatkowej⁴.

Mimo że demograficznie Sieradz był więc co najwyżej miastem średnim, a może nawet małym⁵, to jego realne znaczenie gospodarcze z pewnością było większe. Wprawdzie w pobliżu Sieradza, można powiedzieć, że w sąsiedztwie, niemal w równej odległości (około 20 km na

---

z czego 13 niezamieszkałych (A. Dunin-Wąsowiczowa, *Sieradz*, w: *WSE XVI*, s. 88–89). Stąd zawyżanie liczby mieszkańców powyżej 2 000 jest raczej nieuzasadnione.

3 H. Samsonowicz, *Liczba i wielkość miast późnego średniowiecza Polski*, „Kwartalnik Historyczny”, 86 (1979), nr 4, s. 917–931; M. Bogucka, H. Samsonowicz, *Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1986, s. 115.

4 Zdaniem U. Sowiny Sieradz był raczej miastem II kategorii, czyli średnim, czego dowodzić miała liczba pieszych, jaką miasto wystawiło w 1458 r. na wojnę z Krzyżakami, w porównaniu z innymi miastami wielkopolskimi. Badaczka przyjmuje, że około 1520 r. Sieradz mógł być zaliczany do III kategorii miast, ale jednocześnie bierze też pod uwagę, że powodem braku Sieradza wśród miast *secundi ordinis* w wykazie z 1520 r. mogła być epidemia z 1507 r. oraz pożar z 1509 r., który spowodował poważne szkody w mieście, a w ich następstwie królewskie zwolnienie od opłat na 10 lat (Sowina Sieradz, s. 8–9, przypis 10; U. Sowina, *Najstarsze sieradzkie testamenty mieszczańskie z początku XVI w. Analiza źródłoznawcza*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, 39 (1991), nr 1, s. 5; A. Szymczakowa, *Ochrona przeciwpożarowa w Sieradzu w XVI wieku*, „Rocznik Wieluński”, 14 (2014), s. 390). Wypada jednak zauważyć, że po pierwsze – dziesięcioletni przywilej podatkowy nie dotyczył czopowego, z którego miasto zwolniono tylko na jeden kwartał (AGAD, Metryka Koronna 24, k. 175), po drugie – klęski te dotknęły również inne miasta. W 1507 r. epidemia szerzyła się w wielu miastach w całej Polsce, a szczególnie dotkliwa była w Gnieźnie i Piotrkowie (tego miasta również brak wśród miast II kategorii w 1520 r.). A. Walawender, *Kronika klęsk elementarnych w Polsce i w krajach sąsiednich w latach 1450–1586*, t. 1: *Zjawiska meteorologiczne i pomory*, Kasa im. Rektora J. Mianowskiego, Instytut Popierania Polskiej Twórczości Naukowej, Lwów 1932, s. 197–198. Również pożary zdarzały się dość pospolicie w tym czasie w niemal wszystkich miastach, m.in. w regionie: w Gnieźnie w latach 1503 i 1512, w Piotrkowie w 1516 r., w Radomsku w 1518 r., w Warcie w 1507 r. A. Karpiński, współp. E. Kalinowski, E. Nowosielska, *Pożary w miastach Rzeczypospolitej w XV–XVIII wieku i ich następstwa ekonomiczne, społeczne i kulturowe. Katalog*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020, s. 37, 55–59.

5 Na brak zasadności rozróżniania w warunkach polskich miast średnich od małych zwróciła uwagę Agnieszka Bartoszewicz, *Wstęp*, w: *Testamenty z ksiąg sądowych małych miast polskich do 1525 roku*, oprac. A. Bartoszewicz, K. Mrozowski, M. Radomski, K. Warda, red. A. Bartoszewicz, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2017, s. 7.

północ, prawie symetrycznie od wschodu i zachodu) były dwa podobnej wielkości miasta o zbliżonym potencjale gospodarczym – Warta i Szadek, jednak Sieradz miał wyraźnie większą rangę⁶.

Na ważne znaczenie miasta w regionie niewątpliwie wpływ wywierało usytuowane tam centrum polityczno-administracyjne⁷. Od XI w. sieradzki gród, położony w dolinie Warty, był ośrodkiem administracji terenowej (od XIII w. był siedzibą kasztelana), początkowo w ramach prowincji łęczyckiej, a w XIII w. pełnił funkcję stołeczną księstwa. Znaczenie Sieradza jako ośrodka odrębnej jednostki politycznej utrwaliły przede wszystkim rządy Leszka Czarnego, przez pewien czas (do 1279 r.) samodzielnego księcia sieradzkiego. Władca ten, mając na względzie reprezentacyjną rolę grodu, wznosił w nim murowaną wieżę, co było rzadkością w tym czasie⁸. W późnym zaś średniowieczu gród-zamek, odbudowany przez Kazimierza Wielkiego po zniszczeniu w 1331 r. i sukcesywnie od XIV w. przebudowywany, był siedzibą starosty oraz jego sądu i urzędu⁹. Ponieważ Sieradz stanowił jednocześnie stolicę ziemi, odbywały się w nim roki sądu ziemskiego. Miejscem rezydencji i działalności sądu ziemskiego był zamek¹⁰. Do Sieradza zwoływane były od XIV w. sejmiki ziemskie, a po przeniesieniu głównych zjazdów do Szadku w Sieradzu zbierały się sejmiki elekcyjne (wybierano na nich urzędników ziemskich), obradujące w XVII–XVIII w. w klasztorze

---

6 Takiego zdania jest A. Bartoszewicz, która starała się porównać realny potencjał Warty w stosunku do innych miast, w tym Sieradza i Szadku. A. Bartoszewicz, *Warta. Społeczeństwo miasta w II połowie XV i na początku XVI wieku*, Wydawnictwo Fundacji Historia pro Futuro, [Warszawa 1997], s. 21–35; T. Marszał, *Szadek. Monografia miasta, Zarząd Gminy i Miasta Szadek*, Szadek 1995, s. 20–23.

7 Na wpływ, jaki na status miasta mogło mieć usytuowanie w nim siedziby urzędów lub miejsc obrad sądu, zwróciła uwagę A. Bartoszewicz, *Warta...*, s. 5–6.

8 J. Widawski, *Miejskie mury obronne w państwie polskim do początku XV wieku*, Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 1973, s. 418–419; A. Szymczakowa, *Urzędnicy łęczyccy i sieradzcy do połowy XV wieku*, Uniwersytet Łódzki, Łódź 1984, s. 11–24; J. Szymczak, *Polityczne dzieje Sieradza do końca XVI wieku*, w: Sieradz 2014, s. 39–48, 52–62, 72–74.

9 J. Widawski, *Miejskie mury obronne...*, s. 420–421; A. Szymczakowa, *Urzędnicy łęczyccy i sieradzcy...*, s. 24–27; też, *Personel sądu grodzkiego w Sieradzu za starosty Jana Koniecpolskiego (1442–1455)*, „Studia z Dziejów Państwa i Prawa Polskiego”, 4 (1999), s. 167–176; *Urzędnicy łęczyccy, sieradzcy i wieluńscy XIII–XV wieku. Spisy*, oprac. J. Bierniak, A. Szymczakowa, red. A. Gąsiorowski, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1985, s. 104, 136–137; J. Szymczak, *Polityczne dzieje Sieradza...*, s. 74–79.

10 Z. Anusik, *Dzieje Sieradza na tle dziejów Rzeczypospolitej w XVIII wieku*, w: Sieradz 2014, s. 313–314.

dominikanów¹¹. Sieradz był też jednym z ośrodków poboru podatków publicznych. Kilka razy w roku do Sieradza zjeżdżała więc regularnie okoliczna szlachta z terenu powiatu sieradzkiego, a co jakiś czas z całej ziemi sieradzkiej. Administracyjnie Sieradz był ośrodkiem województwa, obejmującego prócz ziemi sieradzkiej także ziemię wieluńską. Dodać wypada, że znaczenie Sieradza jako ośrodka księstwa, a więc odrębnej jednostki politycznej, przetrwało okres rozbitcia dzielnicowego. Królowie polscy – zarówno Piastowie, poczynając od Władysława Łokietka, jak i Jagiellonowie – wyodrębniali w swojej tytulaturze Sieradz jako jedną ze składowych ich władztwa¹².

Istotna rola Sieradza jako ośrodka gospodarczego i politycznego sięga zresztą jeszcze wczesnego średniowiecza, a wynika ona w dużej mierze z położenia geograficznego niemal w centrum państwa Piastów. Lokacja miasta, a więc nadanie prawa niemieckiego (średzkiego), nastąpiła wprawdzie dopiero około połowy XIII w. (prawdopodobnie między 1247 a 1255 r.)¹³, ale z pewnością już wcześniej był to faktycznie ośrodek handlowo-rzemieślniczy, o czym informują źródła z XII w. (w tym

---

11 A. Pawiński, *Sejmiki ziemskie. Początek ich i rozwój aż do ustalenia się udziału posłów ziemskich w ustawodawstwie sejmku walnego 1374–1505*, Nakładem autora, Warszawa 1895, s. 19–20, XXVII–XLII; H. Rutkowski, *Granice państwowych jednostek terytorialnych*, w: *WSŁXVI*, s. 29; M. Kobierecki, *Sieradz stolicą województwa sieradzkiego w XVII wieku*, w: *Sieradz 2014*, s. 225–227; Z. Anusik, *Dzieje Sieradza...*, s. 313.

12 Czytelne jest to zwłaszcza w intytlacji dokumentów królewskich, w których w rozbudowanej formie wyszczególniane są poszczególne ziemie Królestwa. Jest niemal zasadą, że wówczas władca tytułuje się panem ziemi sieradzkiej, wymienianej pomiędzy innymi ziemiami, najczęściej obok łęczyckiej i Kujaw. Jest też charakterystyczne, że stolica ziemi występuje w formie rzeczownikowej, a nie przymiotnikowej, co jest niewątpliwie odniesieniem do grodu (później miasta wraz z zamkiem). Szczególnie jest to wyraźne w tytulaturze ostatnich koronowanych Piastów, np. Władysława Łokietka w dyplomie z 1307 r. (*Kodeks dyplomatyczny Polski*, t. 3, wyd. J. Bartoszewicz, Warszawa 1858, nr 73: *dux Cracovie, Sandomirie, Pomeranie, Cuyavie, Lancycie et Syradie*). W zmienionej formie występuje też w tytulaturze Jagiellonów, np. w dokumencie Kazimierza Jagiellończyka z 1465 r. (K. Soczek, *Edycja krytyczna dokumentu z 1465 roku Kazimierza Jagiellończyka zezwalającego na budowę wodociągu w Bieczu*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej”, 69–70 (2019–2020), s. 31: *Kazimirus, Dei gracia rex Polonie, necnon terrarum Cracouie, Sandomirie, Siradie, Lancicie, Cuyauie, magnus dux Lithwanie, Russie, Prussieque, necnon Culmensis, Elbingensis, Konigsbergensis et Pomeranie dominus et heres etc.*).

13 Zasadniczo przyjmuje się, że formalnej lokacji dokonał książę kujawski Kazimierz Konradowicz, stąd datuje się ten fakt na okres po 1247 r. J. Widawski, *Miejskie mury obronne...*, s. 419; R. Rosin, *Miasta do 1572...*, s. 75–76; J. Szymczak, *Polityczne dzieje Sieradza...*, s. 49–51. Zdaniem U. Sowiny Sieradz mógł być jednak lokowany wcześniej, jeszcze przez Konrada Mazowieckiego (Sowina Sieradz, s. 23–24).

relacja geografa arabskiego)¹⁴. Zjednoczenie Królestwa Polskiego przez Władysława Łokietka wzmocniło korzystną lokalizację Sieradza. Choć w 1331 r. zarówno gród, jak i miasto zostały zniszczone przez Krzyżaków, to za Kazimierza Wielkiego odbudowano je, nadając miastu ostateczny kształt¹⁵. Położenie tego ośrodka w środkowym punkcie na osi między najważniejszymi prowincjami Królestwa spowodowało, że właśnie tam w trakcie pierwszego bezkrólewia, w latach 1383–1384, odbywały się ogólnopolskie, walne zjazdy szlachty, decydujące o obsadzie tronu polskiego po śmierci Ludwika Andegaweńskiego. Również w XV w. zwoływano tu zjazdy ogólnopolskie, o charakterze parlamentarnym. Ostatecznie w drugiej połowie XV w. inne miasto w ziemi sieradzkiej, a mianowicie Piotrków, stało się miejscem zbierania się sejmu¹⁶. W zjednoczonym Królestwie Sieradz leżał na głównej osi drożnej łączącej najważniejsze prowincje kraju – Małopolskę (Kraków) i Wielkopolskę (Kalisz, Poznań)¹⁷. Wiadomo, że gród sieradzki wraz z podgrodziami były stałym miejscem odwiedzin i postoju króla Władysława Jagiełły wraz z dworem w jego corocznych objazdach państwa¹⁸. Również późniejsi Jagiellonowie zajeżdżali tu chętnie¹⁹. To tworzyło korzystne warunki dla

---

14 R. Rosin, *Miasta do 1572...*, s. 74–75. W XIII w. istniały trzy główne punkty osadnicze: na południe od przyszłego miasta osada targowa z kościołem św. Mikołaja, w północnej części osada rybacka z klasztorem dominikanów, którzy przybyli między 1233 a 1245 r., oraz osada przy kościele parafialnym Wszystkich Świętych, która stała się zalążkiem miasta lokacyjnego. J. Widawski, *Miejskie mury obronne...*, s. 419.

15 Nastąpiło wówczas połączenie miasta z osadą powstałą na północy przy klasztorze dominikanów, a także z osadą przy kościele św. Mikołaja, która stała się południowym przedmieściem. J. Widawski, *Miejskie mury obronne...*, s. 419–421.

16 J. Kurtyka, *Tęczyńscy. Studium z dziejów polskiej elity politycznej*, Wydawnictwo i Drukarnia Secesja, Kraków 1997, s. 199–201; A. Marzec, *Pod rządami nieobecnej monarchy. Królestwo Polskie 1370–1382*, Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego Societas Vistulana, Kraków 2017, s. 218–227; J. Szymczak, *Polityczne dzieje Sieradza...*, s. 64–67, 70–71; D. Wróbel, *U zarania polskiego parlamentaryzmu – aktywność protoparlamentarna w okresie bezkrólewia*, „Przeгляд Sejmowy”, 166 (2021), nr 5, s. 161–167.

17 M. Wilska, *Drogi*, w: *WSE XVI*, s. 74–79.

18 A. Gąsiorowski, *Itinerarium króla Władysława Jagiełły 1386–1434*, wyd. 2. (popr. i uzupełn.), Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2015, s. 16–23; Sowina Sieradz, s. 141–144, 160–166; U. Sowina, *Późnośredniowieczny Sieradz – mity i rzeczywistość: tzw. kamienica królewska*, w: *Między Północą a Południem. Sieradzkie i Wieluńskie w późnym średniowieczu i czasach nowożytnych*, red. T.J. Horbacz, L. Kajzer, Państwowa Służba Ochrony Zabytków. Oddział Wojewódzki w Sieradzu, Sieradz 1993, s. 193–197; J. Szymczak, *Polityczne dzieje Sieradza...*, s. 70.

19 Kilukrotnie odwiedzał Sieradz Kazimierz Jagiellończyk, zwłaszcza w początkowych latach panowania. G. Rutkowska, *Itinerarium króla Kazimierza Jagiellończyka*

miasta jako ośrodka wymiany handlowej, ale też produkcyjno-usługowego. Źródła z XV i XVI w. pokazują, że w mieście byli aktywni rzemieślnicy przynajmniej 42 specjalności i rzemioł, zrzeszeni na przełomie XV i XVI w. w 7 cechach, a 100 lat później być może nawet w 13 cechach. Do najliczniejszych grup zawodowych należeli: sukiennicy i tkacze, kuśnierze, szewcy, krawcy, czapnicy, rzeźnicy, kowale, garncarze²⁰.

Po długim okresie wojen od schyłku XV w. niemal przez cały wiek utrzymywał się pokój, a więc dobra koniunktura, stąd nastąpił wyraźny rozwój miasta, trwający aż do drugiej połowy XVI w. Sieradz należał do nie tak licznych miast polskich, które posiadały mury²¹. Wzniesienie murowanych umocnień świadczyło o możliwościach finansowych miasta. Mury były też widocznym, a zarazem symbolicznym znakiem samodzielności i samorządności tego ośrodka²².

Można się więc spodziewać, że Sieradz przyciągał do siebie przybyszy z centralnej Polski, z których część zdecydowała się przyjąć obywatelstwo tego miasta. Niestety, skalę tego zjawiska można potwierdzić dopiero od schyłku średniowiecza. Ścisłej, rejestracja nowo przyjmowanych obywateli zachowała się w zasadzie tylko dla dwóch ostatnich dekad XV w. oraz czterech dekad XVI stulecia. Nie znamy ewidencji wcześniejszej (oprócz jednego wpisu z 1475 r.), co wynika z braku zachowanych wcześniejszych ksiąg rady.

Rejestr z przełomu XV i XVI w. zachował się bowiem w formie rozproszonych wpisów w najstarszej znanej księdze radzieckiej tego miasta

---

1440–1492, Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2014; J. Szymczak, *Polityczne dzieje Sieradza...*, s. 72.

20 Sowina Sieradz, s. 177. Do końca XVI w. w mieście – jak ustaliła A. Szymczak – były 42 profesje. A. Szymczak, *Mieszkańcy Sieradza...*, s. 148–183. R. Rosin w świetle rejestrów poborowych stwierdził w Sieradzu dla początku drugiej połowy XVI w. co najmniej 162 rzemieślników różnych specjalności. R. Rosin, *Miasta do 1572...*, s. 77–78.

21 Mury miejskie w Sieradzu (niezależne od obwarowań zamku) zostały poświadczane dopiero w 1416 r. Ich budowy raczej nie przypisuje się Kazimierzowi Wielkiemu. Powstały prawdopodobnie na przełomie XIV i XV w. To odróżnia Sieradz od większości miast polskich posiadających murowane obwarowania, których powstanie najczęściej łączy się z ostatnim koronowanym Piastem. J. Widawski, *Miejskie mury obronne...*, s. 421–424; R. Rosin, *Miasta do 1572...*, s. 79–80; A. Szymczak, *Rozplanowanie przestrzenne*, w: Sieradz 2014, s. 91.

22 H. Samsonowicz, *Miasta w społecznej przestrzeni średniowiecza*, „Kwartalnik Historyczny”, 117 (2010), nr 4, s. 6–11; tenże, *Obraz miasta jako przekaz symboliczny*, w: *Historia narrat. Studia mediewistyczne ofiarowane Profesorowi Jackowi Banaszkiewiczowi*, red. A. Pleszczyński, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2012, s. 65–74.

z lat 1465–1539. To, że nim dysponujemy, jest zresztą poniekąd fortunnym zbiegiem okoliczności. Akta te były od 1888 r. do II wojny światowej w Archiwum Głównym w Warszawie, dokąd trafiły z Kalisza, po likwidacji tamtejszego Archiwum Akt Dawnych przy Trybunale Cywilnym guberni kaliskiej. Wcześniej przechowywano je w Sieradzu w archiwum miejskim (od 1742 r. w wieży kościoła parafialnego), a potem w tamtejszym Archiwum Akt Dawnych przy Trybunale Cywilnym guberni kaliskiej (od 1848 r. przeniesionym do klasztoru dominikanów), skąd w 1851 r. przewieziono je do Kalisza²³. W 1942 r. zespół ten – jako dokumentacja archiwalna terenów włączonych do Rzeszy – został wywieziony z Warszawy prawdopodobnie do Poznania (gdzie gromadzono archiwalia dotyczące stworzonego przez okupanta okręgu tzw. Kraju Warty), a stamtąd w 1945 r. do Moskwy²⁴. Nie wiadomo, czy wśród tych rękopisów była również najstarsza księga radziecka, zawierająca wpisy przyjętych do prawa. Z pewnością znajdowała się ona w 1865 r. w Archiwum Akt Dawnych w Kaliszu, co poświadcza notatka wpisana przez archiwistę Józefa Szaniawskiego na wyklejce przedniej okładki²⁵. Późniejszy los księgi jest jednak nieznany, gdyż nie uwzględniają jej najstarsze ewiden-

23 J. Koberzycki, *Przyczynki do dziejów ziemi sieradzkiej*, Towarzystwo Akcyjne S. Olgebranda i Synów, Warszawa [1915 – data zgody na druk], cz. 2, s. 106; R. Szczepaniak, *Archiwum Państwowe w Kaliszu. Jego przeszłość i dzisiejsza działalność*, „Archeion”, 43 (1966), s. 83–84; Z. Wojciechowska, *Archiwista Józef Szaniawski i jego spuścizna aktowa*, „Archeion”, 99 (1998), s. 93–94; A. Walawender, 4. *Księgi miejskie*, w: *Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Przewodnik po zespołach*, [t.] 1: *Archiwa dawnej Rzeczypospolitej*, wyd. 2 popr. i rozszerz., red. J. Karwasińska, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1975, s. 243; M. Kulecki, *Staropolskie księgi miejskie – wprowadzenie ogólne*, w: *Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Informator o zasobie archiwalnym*, red. D. Lewandowska, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa 2008, s. 182; tenże, *Księgi miejskie Sieradz*, w: *Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Informator...*, s. 203; J. Kita, *Przestrzeń i infrastruktura miejska w latach zaborów*, w: *Sieradz. Dzieje miasta w latach 1793–1939*, red. J. Kita, M. Nartowicz-Kot, Polskie Towarzystwo Historyczne, Łódź–Sieradz 2014, s. 68–69. Nieściste informacje na ten temat podał Jan Milczarek, twierdząc, że wszystkie archiwalia z Sieradza przewieziono do Kalisza około 1828 r. J. Mielczarek, *Informator*, Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Łodzi Oddz. w Sieradzu, Sieradz 1980, s. 8–9.

24 A. Wolff, *Akta partykularne przedrozbiorowe Archiwum Głównego 1381–1835*, w: *Straty archiwów i bibliotek warszawskich w zakresie rękopiśmiennych źródeł historycznych*, t. 1: *Archiwum Główne Akt Dawnych*, red. A. Stabelski, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1957, s. 177–178, 182; A. Walawender, 4. *Księgi miejskie...*, s. 244; J. Karwasińska, 1. *Zespoły miejskie – wprowadzenie ogólne*, w: *Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Przewodnik po zespołach...*, s. 191; Z. Anusik, *Wstęp*, w: *Sieradz 2014*, s. 16.

25 W Kaliszu w 1865 r. księga radziecka została oprawiona. Zob. przypis 109.

cje archiwaliów sieradzkich. W „Spisie Archiwów Akt Dawnych w Królestwie Polskim”, opracowanym przez Erazma Goldmana prawdopodobnie między 1843 a 1860 r. (zaktualizowanym w 1872 r.), jest zapis potwierdzający, że w archiwum w Kaliszu znajdują się cztery księgi radzieckie Sieradza (*Consularia*), rozpoczynające się wpisami od 1590 r.²⁶ Również Józef Kobierzycki, który w 1915 r. sporządził spis akt miejskich sieradzkich, przechowywanych w Archiwum Głównym w Warszawie, nie wymienił księgi radzieckiej z XV w., podając, że *consularia* zaczynają się wpisami od 1575 r.²⁷ Rzecz jest więc zagadkowa. Być może rękopisu tego wówczas nie udostępniono Kobierzyckiemu, a może zakwalifikował on go do serii ksiąg ławniczych (liczących „książek 59”, określonych w wykazie jako *advocatalia*), które badacz zadatował na lata 1432–1801²⁸. Najstarszy tom akt ławy zawiera bowiem wpisy z lat 1432–1457, a kolejny zaczyna się od 1506 r.²⁹ Księga radziecka z wpisami od 1465 r. poniekąd wypełniała więc tę lukę. Bez dodatkowych informacji źródłowych nie sposób zatem rozstrzygnąć, czy księga ta została zabrana do Rosji wcześniej, czy też jednak wywieziono ją w 1945 r. Wiadomo natomiast, że powróciła ona do Polski pod koniec grudnia 1957 r., wraz z trzema najstarszymi księgami ławniczymi sieradzkimi³⁰. Dzięki temu rękopis ten nie podzielił

---

26 A. Walawender, *4. Księgi miejskie...*, s. 292; R. Jaworski, *Erazma Goldmana Spis Archiwów Akt Dawnych w Królestwie [Polskim]*, „Archiwa – Kancelarie – Zbiory”, 8(10) (2017), s. 81–88, 95–96. Spis Goldmana jest wprawdzie datowany na 1872 r., ale jest to data sporządzenia kopii dla Romualda Hubego (R. Jaworski, *Erazma Goldmana Spis...*, s. 82). Zaproponowany przez wydawcę czas powstania spisu można w odniesieniu do zasobu Archiwum Akt Dawnych w Sieradzu datować precyzyjnie – na czas przed 1852 r., ponieważ w 1851 r. przekazano go do Kalisza. O aktualizacji świadczy dopisek Goldmana informujący, że rękopisy przechowywane pierwotnie „w Sieradzu” „są obecnie w Kaliszu” (tamże, s. 95).

27 J. Kobierzycki, *Przyczynki do dziejów ziemi sieradzkiej...*, cz. 2, s. 107. Kobierzycki sporządził Spis Archiwum Akt Dawnych województwa sieradzkiego wraz z ziemią wielką przechowywanych w Archiwum Głównym w Warszawie, zbliżony do spisu Goldmana, obejmujący m.in. księgi miejskie sieradzkie. Najstarsza znana Kobierzyckiemu księga radziecka, z wpisami od 1575 r., to najpewniej jednostka oznaczona dziś w AGAD sygnaturą: Sieradz 1 Hub. 3, obejmująca lata 1575–1697. *Spis zespołów: Księgi miejskie Sieradz*, <http://www.agad.gov.pl/pomoce/sieradzm148.xml> [dostęp: 15.02.2022].

28 J. Kobierzycki, *Przyczynki do dziejów ziemi sieradzkiej...*, cz. 2, s. 107.

29 Obecnie księgi te przechowywane w AGAD są oznaczone sygnaturami Sieradz 1 i Sieradz 3.

30 A. Walawender, *4. Księgi miejskie...*, s. 244; M. Kulecki, *Staropolskie księgi miejskie – wprowadzenie ogólne...*, s. 182; tenże, *Księgi miejskie Sieradz...*, s. 203. W elektronicznym inwentarzu ksiąg miejskich Sieradza, opublikowanym na stronie internetowej AGAD, zaznaczono, że „część ksiąg przekazano z ZSRR przy końcu grudnia 1957”, a notka

losu wielu ksiąg miejskich z terenu Polski przechowywanych w Archiwum Głównym Akt Dawnych, które zostały zniszczone przez Niemców w 1944 r.³¹ Od 1958 r. księga była dostępna dla badaczy³², wkrótce stając się przedmiotem zainteresowania historyków.

Pierwszy zainteresował się sieradzkimi wpisami przyjęć do prawa Henryk Samsonowicz, który dokonał statystycznej charakterystyki najstarszych zapisów (do 1510 r.)³³. Na formę rejestracji nowych obywateli w Sieradzu, czyli umieszczanie tych informacji obok zapisów innego typu spraw, zwróciła uwagę Agnieszka Bartoszewicz³⁴. Marginalnie wspominali o tych wpisach również inni historycy³⁵. Ponownie bliższe informacje o osobach przyjętych do prawa miejskiego Sieradza podała Alicja Szymczak w monografii miasta. Badaczka ograniczyła się jednak do powtórzenia danych zestawionych przez H. Samsonowicza, dodając jeszcze tylko nazwy miast, z których pochodzili nowi obywatele Sieradza, przyjęci po 1510 r.³⁶ Ostatnio Jakub Lorenc w niewydanej rozprawie doktorskiej wykorzystał i poddał szczegółowej analizie wpisy przyjętych do obywatelstwa Sieradza do 1530 r.³⁷ Najszerzej w badaniach wykorzystała

---

potwierdzająca ten fakt jest zamieszczona tylko przy czterech najstarszych jednostkach, w tym przy księdze radzieckiej. *Spis zespołów: Księgi miejskie Sieradz*, <http://www.agad.gov.pl/pomoce/sieradzm148.xml> [dostęp: 15.02.2022].

31 A. Wolff, *akta partykularne przedrozbiorowe Archiwum Głównego 1381–1835...*, s. 175–221; M. Kulecki, *Księgi miejskie Sieradz...*, s. 203; Sowina Sieradz, s. 10.

32 Sowina Sieradz, s. 10, przypis 19.

33 H. Samsonowicz, *Część pierwsza: do schyłku XV wieku*, w: M. Bogucka, H. Samsonowicz, *Dzieje miast i mieszczaństwa...*, s. 131–133.

34 A. Bartoszewicz, *Wstęp*, w: *Album Civium Civitatis Antiquae Varsoviae. Księgi przyjęć do prawa miejskiego Starej Warszawy 1506–1586*, oprac. A. Bartoszewicz, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Warszawa 2000, s. 8, przypis 9; *taż*, *Warta...*, s. 22–23, 30 (autorka odnalazła też wpisy przyjęć dwóch osób z Warty); *taż*, *Piśmienność mieszczańska w późnośredniowiecznej Polsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2012, s. 101; *taż*, *Urban literacy in late medieval Poland*, Brepols Publishers, Turnhout 2017 (Utrecht Studies in Medieval Literacy 39), s. 136–137.

35 E. Wótkiewicz, *Migracje do miast średniowiecznych w świetle ksiąg przyjęć do prawa miejskiego*, w: *Miasto czyni wolnym. 790 lat lokacji Opola (ok. 1217–2007)*, red. A. Pobóg-Lenartowicz, Polskie Towarzystwo Historyczne, Opole 2008, s. 50; M. Król, M. Schmidt, *Krakowskie „libri iuris civilis” z lat 1392–1800 na tle zachowanych rejestrów przyjęć do prawa miejskiego w Polsce i wybranych ośrodkach europejskich*, „Krakowski Rocznik Archiwalny”, 21 (2015), s. 23.

36 A. Szymczak, *Mieszkańcy Sieradza...*, s. 142–143.

37 Jakub Lorenc przyjęciom do prawa miejskiego w Sieradzu na podstawie wpisów w księdze radzieckiej poświęcił osobny podrozdział. J. Lorenc, „Kontakty gospodarcze średnich miast polskich na przełomie średniowiecza i epoki nowożytnej (XV–XVI wiek) na przykładzie Sieradza, Warty i Szadka”, Warszawa, maj 2017, Uniwersytet Warszawski,

rękopis księgi rady Urszula Sowina, jednak przedmiotem jej studiów była socjotopografia miasta. Z tego powodu badaczka wspominała o wpisach przyjęć do prawa tylko w kontekście obrotu nieruchomościami, a dość liczne wzmianki o nowych obywatelach (jako posesorach nieruchomości) z oczywistych powodów są rozproszone w różnych miejscach książki³⁸.

Forma rejestracji, przy jednoczesnym braku jej edycji, wpłynęła z pewnością na stopień wykorzystania tych wpisów w badaniach. Dane statystyczne zestawione przez wspomnianych badaczy są nieściśle. Jest to skutek konieczności korzystania z rękopisu, co w tym wypadku powoduje problem z odnalezieniem i uporządkowaniem chronologicznym wszystkich rozproszonych w różnych miejscach księgi wpisów. Rozwiązanie tej trudności jest możliwe w zasadzie tylko dzięki przygotowaniu edycji krytycznej. Różnice między rzeczywistą liczbą i datami wpisów sieradzkiego rejestru obywateli a statystykami podanymi w literaturze szczegółowo zestawiam w podrozdziale poświęconym charakterystyce zawartości tego źródła (zob. s. XLIV–XLVII). Tam też przedstawione są uwagi źródłoznawcze. Sieradzkie wpisy obywateli nie były dotąd badane jako rejestr przyjęć do prawa miejskiego.

II. Rejestry przyjęć do prawa

Instytucja obywatelstwa była jednym z najważniejszych elementów ustroju i porządku prawnego miast. Choć wśród stałych mieszkańców miast obywatele (*Bürger, cives*) stanowili zwykle mniejszość, to jednak tylko oni mogli pełnić urzędy i decydować o sprawach miasta oraz korzystać z wszystkich praw i przywilejów miejskich. Uzyskanie prawa miejskiego (*Bürgerrecht, Burgrecht, ius civile, ius civitatis*) wymagało pisemnego poświadczenia w aktach miejskich. Obywatel winien zostać zapisany. Dlatego więc powszechna była praktyka prowadzenia

---

Wydział Historyczny. Rozprawa doktorska, promotor H. Samsonowicz, s. 173–180. Wersja elektroniczna opublikowana w Repozytorium Uniwersytetu Warszawskiego: <https://depotuw.ceon.pl/handle/item/2363> [dostęp: 14.06.2021].

³⁸ Sowina Sieradz. Zob. przypis 1. W innej pracy badaczka wspomina o rejestrze przyjęć do prawa miejskiego w kontekście nadania obywatelstwa kobietom. U. Sowina, *Wdowy i sieroty w świetle prawa w miastach Korony w późnym średniowieczu i wczesnej nowożytności*, w: *Od narodzin do wieku dojrzałego. Dzieci i młodzież w Polsce*, cz. 1: *Od średniowiecza do wieku XVIII*, red. M. Dąbrowska, A. Klonder, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2002, s. 21.

Indeks

Indeks dotyczy wydawanego tekstu wpisów, a więc nie odnosi się do wstępu, przypisów rzeczowych i bibliografii. Cyfry odsyłają do numerów wpisów w edycji. Hasła podane kursywą to źródłowe zapisy nazw miejscowych i nazwisk/przezwoisk (w tym apelatywów), od których odesłano do haseł głównych z ustalonymi formami nazw zapisanych antykwą.

W hasłach indeksowych zastosowano następujące skróty:

brzes.	– brzeski, brzeskie
brzez.	– brzeziński
burm.	– burmistrz
chęc.	– chęciński
cz.	– część
id.	– identyfikacja
inowr.	– inowrocławski
kal.	– kaliski, kaliskie
kcyń.	– kcyński
kon.	– koniński
kośc.	– kościański
krak.	– krakowski, krakowskie
lel.	– lelowski
łęcz.	– łęczycki, łęczyckie
m.	– miasto
maz.	– mazowieckie
mieszcz.	– mieszczanin, mieszcza
msc.	– miejscowość
niejed.	– niejednoznaczna
niezid.	– niezidentyfikowana

ob.	– obecnie
orł.	– orłowski
piotrk.	– piotrkowski
pow.	– powiat
poz.	– poznański, poznańskie
prawdop.	– prawdopodobnie
przed.	– przedecki
prz. do pr.	– przyjęta/przyjęty do prawa
pyzdr.	– pyzdrski
rad.	– radomski
radomszcz.	– radomszczański
raw.	– rawski, rawskie
raj.	– rajca
sand.	– sandomierski, sandomierskie
sier.	– sieradzki, sieradzkie
szad.	– szadkowski
w.	– wieś
warsz.	– warszawska, warszawski
wiel.	– wieluńska, wieluński
woj.	– województwo
wsch.	– wschowski
z.	– ziemia
zob.	– zobacz

A

- Adam Madej (*Madey*) z Sieradza, prz. do pr. – 419
- Adam kuśnierz (*pellifex*) z Ptaszkowic, prz. do pr. – 119
- Agnieszka z Małej Wsi, prz. do pr. – 108
- Albertus* – zob. Wojciech
- Ambroży z Golikowa, prz. do pr. – 417
- Andrzej, prz. do pr. – 49
- Andrzej Komoska z Dzierżany lub Dzierżanej, prz. do pr. – 258
- Andrzej Kozdroj (*Coszdroy, Costroy*), raj. sier., prawdop. tożsamy z Andrzejem Orzełkiem – 259, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 351, 352, 353, 354, 355, 356
- Andrzej krawiec (*sartor*) z Sieradza, prz. do pr. – 455
- Andrzej *Loszek*, prz. do pr. – 255
- Andrzej Marek ze Strońska, prz. do pr. – 103

Andrzej ojciec Przybkowicza – 155

Andrzej Orzełek, raj. sier., prawdop. tożsamy z Andrzejem Kozdrojem – 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 313, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388

Andrzej Szczybkowicz (*Szczybkowycz*) z Gorzuchów, prz. do pr. – 427

Andrzej tkacz (*textor*) z Kalisza, prz. do pr. – 467

Andrzej Twarożek (*Thwøroszek*, *Twarossek*) tkacz (*lanifex*) z Osjakowa, prz. do pr., raj. sier. – 210, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 419, 420, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 430, 431, 432

Andrzej z Bronowa, prz. do pr. – 317

Andrzej z Gołuchowa, prz. do pr. – 107

Andrzej z Kleczewa, prz. do pr. – 99

Andrzej z Kluczy, prz. do pr. – 18

Andrzej z Kukowa – 97

Andrzej z Nowych Stawów, prz. do pr. – 308

Andrzej z Szadku, prz. do pr. – 60

Andrzej z Wielkiego, prz. do pr. – 433

Andrzej z Wielunia, prz. do pr. – 331

Andrzej z Wojsławic, prz. do pr. – 186

Andrzej z Woli Szczawieńskiej, ojciec Tomasza – 78

Andrzej z Woli Szczawieńskiej, ojciec Michała – 114

Andrzej, zięć Kaznowskiej, prz. do pr. – 456

Andrzej, zięć Laska, prz. do pr. – 285

Andrzej złotnik (*aurifaber*) z Kościana, prz. do pr. – 351

Anna z Osieka – 110

Augustyn Pościszowicz (*Poszczyszowycz*) z Rudy, prz. do pr. – 177

Augustyn z Dąbrówki Małej, prz. do pr. – 429

aurifaber – zob. Andrzej złotnik, Jan złotnik

B

Babice (*Bøbycze*), w., woj. i pow. łęcz. (NN z) – 17

Bachorzyn (*Bachorzyno*), w., woj. i pow. sier. (Mikołaj Chech z) – 120

- Bachorzyno* – zob. Bachorzyn
- balneator* – zob. Stanisław Łaziebnik, Wojciech Łaziebnik
- Banrycza* [?] (*Banxycza*?), msc. niezid. (Stanisław z) – 251
- Barbara z Grabicy – 104
- Barbara z Osin – 109
- Barczew – zob. Barczów
- Barczov* – zob. Barczów
- Barczów (*Barczov*), ob. Barczew, w., woj. i pow. sier. (Stanisław Jankowicz z) – 293
- Baronowicz – zob. Wojciech (*Albertus*) Baronowicz lub Karonowicz
- Bartłomiej Błażek (*Błaszek*), prz. do pr., raj. sier. – 2, 66, 67, 68, 71, 72
- Bartłomiej *Chamni* z Kobierzycka, prz. do pr. – 199
- Bartłomiej *Cholybka* z Woźnik, prz. do pr. – 441
- Bartłomiej z *Vyaszdy* – 16
- Bartłomiej Goszcz z Kamionomostku, prz. do pr. – 385
- Bartłomiej Gunieć (*Gvnyecz*) ze *Slaczow*, prz. do pr. – 329
- Bartłomiej Jabramowski (*Yabramowszky*), prz. do pr. – 276
- Bartłomiej Korpa z Woli Szczawieńskiej, prz. do pr. – 153
- Bartłomiej kowal (*faber*), raj. sier. – 76
- Bartłomiej postrzygacz (*tonsor, tonssor*), raj. sier. – 48, 52, 65
- Bartłomiej rymarz (*frenator*) z Brzezin, prz. do pr. – 278
- Bartłomiej z Gawłowic, prz. do pr. – 365
- Bartłomiej z Tubądzina, prz. do pr. – 14
- Bartłomiej z Turowa, prz. do pr. – 443
- Bartłomiej ze Stawu, prz. do pr. – 428
- Bartłomiej ze Stojanowa, prz. do pr. – 413
- Bartochowska [mieszcz. sier.] – 413
- Bøyadlo* – zob. Wojciech Bajadło
- Bedkowszka Volya* – zob. Wola Będkowska
- bednarsz* – zob. Jan bednarz
- bednarz – zob. Jakub bednarz, Walenty bednarz
- bethnarz* – zob. Jakub bednarz
- Będkowska Wola – zob. Wola Będkowska
- Biały – zob. Jan Biały
- Bieniasz Żyd (*Byenasch Judeus*), prz. do pr. – 314
- Biskupice (*Byszkvpycze*), prawdop. w., woj. i pow. sier. (Michał z) – 208
- Błaszek* – zob. Bartłomiej Błażek
- Blonsszky, Blonszky* – zob. Marcin Błoński
- Blonye* – zob. Błonie
- Błażej Ćwiekowicz (*Czwyekowycz*) z Tyczyna, prz. do pr. – 309

- Błażej kupiec (*mercator*), raj. sier. – 389, 390, 391, 392, 393, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441
- Błażej *Vra*, prz. do pr. – 152
- Błażej z Kamionomostku, prz. do pr. – 421, 422
- Błażej z Lutomińska, prz. do pr. – 346
- Błonie (*Blonye*), w., woj. i pow. łącz. (Jakub Chleburadek z – 150, Jakub Gawlik z – 86, Wyszek – 86) – 86, 150
- Bobolice (*Bobolycze*), w., woj. krak. pow. lel. (Maciej Chadza z) – 448
- Bobolycze* – zob. Bobolice
- Bobrowa, w., woj. i pow. raw. (Jakub z) – 446
- Bobyce* – zob. Babice
- Bochnek z Kobierzycka prz. do pr. – 175
- Boczki (*Boczky*), id. niejed., w. w woj. sier. lub łącz. (Wojciech stelamach z) – 203
- Boczky* – zob. Boczki
- Bogomyłowycze* – zob. Bogumiłowice
- Bogumiłowice (*Bogomyłowycze*), w., woj. sier., pow. radomszcz. (Jan Wola z) – 404
- Bogumiłów (*Bogumyłow*), w., woj. i pow. sier. (Mikołaj Żak sołtys z – 73) – 73, 350
- Bogumyłow* – zob. Bogumiłów
- Borczyn* – zob. Gorczyn
- Borczynszky* – zob. Jan Gorczyński
- Borewicz – zob. Jan Borewicz
- Borihow* [?] (*Borchow, Borehow*), msc. niezid. może Boryszów, w., woj. sier., pow. piotr. (Grzegorz z) – 227
- Borszewice Cmentarne i Kościelne – zob. Borzyszowice
- Borzeschewycze, Borzeschovicze* – zob. Borzyszowice
- Borzyszowice (*Borzeschewycze, Borzeschovicze*), ob. Borszewice Cmentarne i Kościelne, w., woj. sier., pow. szad. (Wawrzyniec z) – 30
- Branica (*Branycza*), w., woj. i pow. sier. (Stanisław Zarza cieśla z) – 324
- Brathko* – zob. Wojciech Bratko
- Briccius* – zob. Brzykczy
- Broczzky* – zob. Jan Brodzki
- Bronowo Wielkie lub Małe (*Brunowo*), ob. Bronów i Bronówek, w., woj. sier., pow. szad. (Andrzej z) – 317
- Bronów – zob. Bronowo Wielkie lub Małe
- Bronówek – zob. Bronowo Wielkie lub Małe
- Brudno – zob. Wojciech Brudno

- Brunowo* – zob. Bronowo Wielkie lub Małe
- Brzeszenye* – zob. Brzeziny
- Brzeszno* – zob. Brzeźnio
- Brzeszyny* – zob. Brzeziny
- Brzeziny (*Brzeszyny, Brzeszenye, Brzezyno*), m., woj. łęcz., pow. brzez. (Bartłomiej rymarz z – 278, Marcin postrzygacz z – 396, Tomasz sukiennik z – 205, Wojciech z – 184) – 184, 205, 278, 396
- Brzezyno* – zob. Brzeziny
- Brzeźnio, Brzeźno (*Brzeszno*), w., woj. i pow. sier. (Grzegorz z – 41, Jan Karkoska z – 462, Maciej z – 41, Piotr rymarz z – 386, Wojciech Smolan z – 263) – 41, 263, 386, 462
- Brzykczy (*Briccius*) z Kalisza prz. do pr. – 250
- Buczek, id. niejed., m., woj. i pow. sier. lub w., woj. łęcz., pow. brzez. (Jan z, Stanisław kowal z) – 289
- Buczko* – zob. Buczkowa Wola
- Buczko* (*Buczko*), msc. niezid. (Mikołaj z) – 374
- Buczkowa Wola (*Buczko*), ob. Wola Buczkowska, w., woj. sier., pow. szad. (Józef z) – 327
- Buczkowska Wola – zob. Buczkowa Wola
- Burkad* – zob. Michał *Burkad*
- Burzenin (*Buszenyn, Buzenyn*), m., woj. i pow. sier. (Feliks Rzepecki z – 168, Jan z – 158, M. kołodziej z – 340, Michał Idzi z – 286) – 158, 168, 286, 340
- Buszenyn, Buzenyn* – zob. Burzenin
- Bvyny* – zob. Grzegorz Bujny
- Bvyny* – zob. Stanisław Bujny
- Byaly* – zob. Jan Biały
- Bychow*, msc. niezid. (Maciej kowal z) – 245
- Byenasch Judeus* – zob. Bieniasz Żyd
- Bylszko*, id. niepewna, może Bielsko, w., woj. i pow. poz. (Mikołaj z) – 301
- Byszkvycze* – zob. Biskupice

C

- calceolarius* – zob. Maciej szewc
- Calisch, Calysch, Calysz, Calyszch* – zob. Kalisz
- Camyenski* – zob. Jan Kamieński
- Canca* – zob. Stanisław *Canca*
- Caplun* – zob. Kapłun
- Caplunovycz* – zob. Wawrzyniec Kapłunowicz
- Cappa* z Opoczna – 32

carpentarius – zob. Jakub Charuba, Jakub cieśla, Maciej cieśla, Maciej Szarlyn,

Michał cieśla, Stanisław cieśla, Stanisław Zarza

Carvanya – zob. Jan Karwania

Cassovycze – zob. Kaszowice

Cesza – zob. Stanisław *Cesza*

Chabior (*Chabyor*) z Łosińca – **40**

Chadza – zob. Maciej Chadza

Chamnii – zob. Bartłomiej *Chamnii*

Chartupia Mała – zob. Chartupia Mała

Chartupia Wielka – zob. Chartupia Wielka

Charthlupia, Charthlupya – zob. Chartupia Mała i Chartupia Wielka

Charthlupya Maior – zob. Chartupia Wielka

Chartupia Mała, ob. Chartupia Mała (*Minor Charthlupya*) (Maciej Oczo z) –

68

Chartupia Wielka (*Charthlupya Maior, Maior Charthlupia*), ob. Chartupia

Wielka, w., woj. i pow. sier. (Jan z – **10**, Wojciech z – **350**) – **10, 350**

Charuba – zob. Jakub Charuba

Chech – zob. Mikołaj Chech

Chleburadek – zob. Jakub Chleburadek

Chlod – zob. Jan Chłód

Chlodova mieszcz. sier. [?] – **284**

Choczyny – zob. Chocim

Chodor – zob. Wacław Chodor

Cholybka – zob. Bartłomiej *Cholybka*

Chocim [?] (*Choczyny*), w. [?], woj. i pow. sier. (Marcin Wiercigroch z, Wojciech

łaziebnik z) – **180**

Chrosczyn – zob. Chróścín

Chruścín – zob. Chróścín

Chróścín (*Chrosczyn*), id. niejed., w., woj. sier., z. wiel., pow. wiel. lub woj. sier.,

pow. szad., ob. Chruścín (Wojciech z) – **366**

Chudzyecz – zob. Jan Chudziec

Cienia (*Czyenya*), w., woj. i pow. sier. (Michał *Ventris* z – **9**, Stanisław Cień-

ski – **431**) – **9, 431**

Cierń (*Cyerzn*) z Łodzi – **166**

Cieszek (*Czyzeszek, Czeszek, Czessek, Cziessel, Czesek*) – zob. Mikołaj Cieszek

Ciszycza (*Czyszcza*), w., woj. raw., pow. czer. (Maciej z) – **388**

citarista – zob. Jan lutnista

civis – zob. Mikołaj Szumski, Stanisław mieszcz., Prokop mieszcz., Urban

mieszcz. sier., Wojciech Brudno

- Climek* – zob. Klemens Kosmala
Cloczsko – zob. Kłocko
Clodawa – zob. Kłodawa
Clonowo – zob. Klonów
Clucze – zob. Klucze
Clwow – zob. Klwów
Clyczkow – zob. Kliczków Nowy
Colowczyk – zob. Jakub Kołowczyk
Colysz – zob. Marcin Kolisz
Conyn – Konin
Corczak – zob. Maciej Korczak
Cosczek – zob. Stanisław Goszczek
Costroy, Coszdroy – zob. Andrzej Kozdroj
Cosztrzewa – zob. Jan Kostrzewa
Cracovia – zob. Kraków
Cracowyensis terra – zob. Kraków – województwo
Cralyewyecz – zob. Królewiec
Craszowska minera – zob. Kuźnica Kraszewicka
Crobja – zob. Krobia
Crzemyen – zob. Wawrzyniec Krzemień
Cuchary – zob. Kuchary
cultifaber – zob. Mikołaj Michno nożownik
curifex – zob. Jan kołodziej
Curow – zob. Kurów
Cvszchwa – zob. Mikołaj Kuszwa
Cwszchwa – zob. Mikołaj Cwszchwa
Cyern – zob. Cierni
czapnyk – zob. Wawrzyniec czapnik
Czastochowa – zob. Częstochowa
Czaszky – zob. Jan Ciężki
Czechowszky – zob. Jan Czechowski
Czechy, w., woj. sier., pow. szad. (Mikołaj lub Jan z) – **305**
Czesek, Czessek, Czeszek – zob. Mikołaj Cieszek
Częstochowa (*Czastochowa*), m., woj. krak. pow. lel. (Jan Streklin z – **141**, Maciej
garniarz z – **139**) – **139, 141**
Cziensky – zob. Stanisław Cieński
Cziessek – zob. Mikołaj Cieszek
Czvyk – zob. Jan Ćwik
Czalyczka – zob. Jakub Cierliczka

Czyelwchovycz – zob. Math. Cieluchowicz
Czyenya – zob. Cienia
Czyeszek – zob. Mikołaj Cieszek
Czychosz – zob. Maciej Cichosz
Czychowlaszl – zob. Marcin Cichowlazł
Czyerlyczka – zob. Jakub Cierliczka
Czyszycza – zob. Ciszycza
Czwyek – zob. Ćwiek
Czwyekowycz – zob. Błażej Ćwiekowicz
Czwygorzow – zob. Dźwigorzew, Dźwigorzów
Ćwiek (Czwyek) ojciec Piotra z Tyczyna – 157

D

Dabala – zob. Franciszek Dąbala
Dambrowa – zob. Dąbrowa
Dambowa Łeka – zob. Dębowa Łęka
Dąbrowa (*Dambrowa*), id. niejed. (Jan Radosz z) – 161
Dąbrówka Mała (*Minor Døbrowka*), id. niejed., prawdop. w., woj. i pow. sier.,
ob. Dąbrówka (Augustyn z) – 429
Dębowa Łęka (*Dambowa Łeka*), w., woj. poznań., pow. wsch. (Tomasz Świdr z) – 173
Dlothowo – zob. Dłutów
Dlotow – zob. Dłutów
Długa Wieś (*Długa Wyesz*), id. niejed. (Jan Hanusz miecznik z) – 400
Dłutów (*Dlotow, Dlothowo*), w., woj. sier., pow. piotrk. (Król z – 342, Maciej
Slavg z – 360, Stanisław z – 342) – 342, 360
Dobra, id. niejed., prawdop. m., woj. i pow. sier. lub w., woj. łącz., pow. brzez.
(NN z) – 480
Dobrynice Wielkie (*Dobrynycze, Dobrzynycze*), ob. Dobrenice lub Dobrynice
Małe, ob. Dobreniczki, w., woj. sier., pow. piotrk. (Jakub z, Jan z) – 98
Dobrynycze – zob. Dobrynice
Dobryszyce (*Dobrzyszycze*), w., woj. sier., pow. radomszcz. (Stanisław Warchoź z,
Grabania z) – 123
Dobrzynycze – zob. Dobrynice
Dobrzyszycze – zob. Dobryszyce
doleator – zob. Jakub bednarz, Paweł bednarz
doliator – zob. Jakub bednarz, Michał bednarz
Dorota z Kalisza, prz. do pr. – 22
Dorota z Lutomińska, prz. do pr. – 389
Dorota Zarzyna (*Zarzina*), prz. do pr. – 169

- Døbrowka Minor* – zob. Dąbrówka Mała
 Duczek [mieszcz. sier.] – 464
 Durka – zob. Maciej Durka
 Duszaczek [?] – zob. Jakub Duszaczek [?]
 Dziebédów – zob. Zdziebédów
 Dzierżązna (*Dzyerzaszno*), id. niejed., prawdop. w., woj. i pow. sier. lub w., woj. sier., pow. szad., lub w., woj. i pow. łącz. (Andrzej Komoska z) – 258
 Dziwisz *N.* (*Dzywysz, Dzywyszch*) z Pstrokonii, prz. do pr. – 56
 Dzigorzew – zob. Dźwigorzew
Dziadkowska – zob. Zofia Dziadkowska
Dzyerzaszno – zob. Dzierżązna
Dzywysz, Dzywyszch – zob. Dziwisz
Dzwigorzow, Dzwygorzew, Dzwygorzow – zob. Dźwigorzew, Dźwigorzów
 Dźwigorzew, Dźwigorzów (*Czwygorzow, Dzwigorzow, Dzwygorzew, Dzwygorzow, Szdzwygorzow*), ob. Dzigorzew, w., woj. i pow. sier. (Jan z – 339, Jan Popiołek z – 297, *Loszynszky* z – 353, Paweł Szejmak z – 171, Piotr Jaszek z – 213, Stanisław z – 353, Stanisław Świrzkot z – 223, Tomasz Płosz z – 288, Walenty z – 339, Wawrzyniec Świrpołek – 408) – 171, 213, 223, 288, 297, 339, 353, 408, 450

F

- faber* – zob. Bartłomiej kowal, Jakub kowal, Jan kowal, Maciej Durka, Maciej kowal, Marcin kowal, Stanisław kowal, Wawrzyniec Kapłunowicz, Wawrzyniec kowal
 Feliks, prz. do pr. – 66
 Feliks postrzygacz (*pannitonsor*) z Piotrkowa, prz. do pr. – 192
 Feliks Rzepecki (*Rzepeczszky*) z Burzenina, prz. do pr. – 168
figulus – zob. Jan garncarz, Maciej garncarz, Szymon garncarz
 Flaczek – zob. Jan Flaczek
Flaska – Maciej Flaszka
Flyaska – Jakub Flaszka
 Franciszek Dąbala lub Dąbała (*Dabala*) kuśnierz (*pellifex*) z Warszawy [Starej], prz. do pr. – 458
 Franciszek z Grabowa [?] (*Gralow*), prz. do pr. – 8
frenator – zob. Bartłomiej rymarz
funifex – zob. Jan powroźnik

G

Ganbino – zob. Gąbin

Gaszyn, w., woj. sier., z. wiel., pow. wiel. (Jan Gaszyński z) – 113

Gaszynyszky – zob. Jan Gaszyński

Gawłowycze – zob. Gawłowice

Gawlyk – zob. Jakub Gawlik

Gawlyk – zob. Jan Gawlik

Gawłowice (*Gawłowycze*), w., woj. i pow. sier. (Bartłomiej z) – 365

Gay – zob. Szczepan Gaj

Gąbin (*Ganbino*), m., woj. raw., pow. gąb. (Piotr z) – 368

Georius – zob. Jerzy

Gesz [?] – zob. Piotr Pesz

gladiator – zob. Jan Hanusz miecznik, Jan miecznik, Paweł miecznik

Głowa – zob. Wojciech Głowa

*Gluchowø*s, id. niepewna, prawdop. Głuchów, w., woj. i pow. sier., lub Głuchów, w., woj. sier., pow. piotrk. (Wawrzyniec Śliwka z) – 29

Gnath – zob. Jakub Gnat

Gniew (*Gnew*), m., woj. pomorskie, pow. tczewski (Łukasz z) – 38

Gniezno (*Gnzna*), m., woj. kal., pow. gnieźnieński (Samuel Żyd z) – 279

Gnyath – zob. Jakub Gnat

Gnzna – zob. Gniezno

Goczek – Mikołaj Goczek

Godynice (*Godynycze*), w., woj. i pow. sier. (Michał z) – 437

Godynycze – zob. Godynice

Godziszewo (*Godzyeszow*), prawdop. w., woj. pozn., pow. kośc. (Tomasz z) – 207

Godzyeszow – zob. Godziszewo

Golikowo – zob. Golików

Golików (*Golikowo*), ob. Golków, w., woj. i pow. sier. (Ambroży z) – 417

Golków – zob. Golików

Gołuchowo – zob. Gołuchowo

Gołuchowo (*Gołuchowo*), ob. Gołuchów, w., woj. i pow. kal. (Andrzej z) – 107

Gołuchów – zob. Gołuchowo

Gomolka – 187

Goraszdo – zob. Wojciech Gorazdo

Gorczyn, w., woj. sier., pow. szad. albo Borszyn, w., woj. i pow. łącz. (Jan Gorczyński lub Borszyński z) – 410

- Gorczyński* – zob. Jan Gorczyński
- Gorka* – zob. Górka
- Gorzkowice Wielkie (ob. Gorzkowice) lub Gorzkowice Małe (ob. Gorzkowiczki)
(*Gorzkowycze, Gorzskowycze*), w., woj. sier., pow. piotrk. (Maciej kuśnierż ze Skrzynna z – 28, Wawrzyniec Wrzoskowicz z – 402) – 28, 402
- Gorzkowiczki – zob. Gorzkowice Wielkie lub Gorzkowice Małe
- Gorzkowycze, Gorzskowycze* – zob. Gorzkowice Wielkie lub Gorzkowice Małe
- Gorzuchy, w., woj. i pow. sier. (Andrzej Szczybkowicz z) – 427
- Goszcze* – zob. Stanisław Goszcze
- Gosthynyn* – zob. Gostynin
- Gostynin (*Gosthynyn*), m., woj. raw., pow. gostyniński (Jakub ślusarz z) – 303
- Goszyce* – zob. Stanisław Goszcze
- Goszcz* – zob. Bartłomiej Goszcz
- Goszcze, Goszyce* – zob. Stanisław Goszcze, Stanisław Goszcze
- Gotartowo (*Gotharhowo*), ob. Gortatowo, w., woj. i pow. poz. (Mikołaj z) – 79
- Goth* – zob. *Hanus Goth*
- Gotharhowo* – zob. Gotartowo
- Gøbarth* – zob. Wawrzyniec Gąbart
- Górka (*Gorka*), id. niejed. (Jan Ćwik z) – 300
- Grabania (*Grabanya*) z Dobryszyc – 123
- Grabethis, Grabetis* – zob. Maciej *Grabetis*
- Grabia – zob. Grabie
- Grabica (*Grabyczø, Grabycza*), w., woj. sier., pow. szad. (Barbara z – 104, Maciej Przathko z – 104, Marcin stelmach z – 273, Wojciech z – 104) – 104, 273
- Grabie (*Grabye*), w., Kujawy, woj. i pow. brzes. lub w. Grabia, woj. sier., pow. szad. (Jan z, Mikołaj z) – 44
- Grabowska Kuźnica – zob. Kuźnica Kraszewicka
- Grabow* – zob. Grabów
- Grabów (*Grabow, Gralow*), id. niejed. (Franciszek z – 8, Jan z – 354) – 8, 354
- Grabya* – zob. Łukasz Grabia
- Grabycza, Grabyczø* – zob. Grabica
- Grabye* – zob. Grabie
- Gralow* – zob. Grabów
- Grandy* – zob. Grądy
- Granów (*Granow*), ob. Gronów, w., woj. i pow. sier. (Maciej z) – 345
- Grądy (*Grandy*), w., woj. i pow. sier. (Wojciech z, Mikołaj Matacz z) – 64
- Gregorzowycze* – zob. Paweł Gregorzowicz
- Grodno, m. w Wielkim Księstwie Litewskim (Stanisław Litwa z) – 72
- Gronów – zob. Granów

- Grzegorkovycz* – zob. Maciej Grzegorkowicz
Grzegorz Bujny (Bvyny) z młyna Smarzowskiego, prz. do pr. – 475
Grzegorz szewc (sutor), prz. do pr. – 67
Grzegorz szewc (sutor) z Patoków, prz. do pr. – 209
Grzegorz z Borihow [?] (*Borchow, Borehow*), prz. do pr. – 227
Grzegorz z Brzeźnia – 41
Grzegorz z Oraczewa, prz. do pr. – 84
Grzegorz z Osieka – 110
Grzybowski – zob. Tomasz Grzybowski
Grzymaczew – zob. Grzymaczów
Grzymaczow – zob. Grzymaczów
Grzymaczów (Grzymaczow), ob. Grzymaczew, w., woj. i pow. sier. (Jakub z) – 313
Grzywka – zob. Stanisław Grzywka
Gvnyecz – Bartłomiej Guniec
Gvsło – zob. Jan Gusło

H

- Hannus, Hanus* – zob. Jan Hanusz
Hanus Goth z Hevspark, prz. do pr. – 424
Hethman – 75
Hevspark, msc. niezid. na Śląsku za Wrocławiem (*Hanus Goth*) – 424
Hińcza (Hynczø), prz. do pr. – 45
Hovorowski – zob. Stanisław Howorowski
Hyncza – zob. Marcin Hińcza
Hynczø – zob. Hińcza

I

- Idzi Idzik (Idzyk) z Zodoze*, prz. do pr. – 442
Idzyk – zob. Idzi Idzik
Inowrocław (Iwny Wloczløw), m., Kujawy, woj. i pow. inowr. (Marcin Małek z) – 5
inquilinus – zob. Stanisław *inquilinus*
Irzyk (Yrzyk) tellifex z Opawy, prz. do pr. – 118
Iwny Wloczløw – zob. Inowrocław
Izbica (Yzbycza), ob. Izbica Kujawska, m., woj. brzes., pow. przed. (Maciej Cichosz z) – 236

J

- Jabramowski* – zob. Marcin Jabramowski
Jadral – zob. Jan Jadral

- Jadwiga z Końskich, prz. do pr. – 398
- Jajko – zob. Michał Jajko
- Jaka, *Jakø* – zob. Michał Jaka
- Jakub bednarz (*doliator, doleator, bednarz, bethnarz*), raj. sier. – 124, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 207, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 237, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 283, 284, 285, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319
- Jakub Charuba cieśla (*carpentarius*), prz. do pr. – 88
- Jakub Chleburadek z Błonia, prz. do pr. – 150
- Jakub Cierliczka (*Czyerlyczka*) lub Cialiczka (*Czyalyczka*) z Zakolycze, prz. do pr. – 476
- Jakub cieśla (*carpentarius*) z Manic, prz. do pr. – 397
- Jakub Duszaczek [?] (*[...]szaczek*) kuśnierz (*pellifex*), prz. do pr. – 69
- Jakub Flaszka (*Flyaska*) z Przeczycy – 414
- Jakub Gawlik (*Gawlyk*) z Błonia, prz. do pr. – 86
- Jakub Gnat (*Gnath, Gnyath*), raj. sier. – 93, 94, 95, 96, 98
- Jakub Kłosek (*Kłoszek*) z Lutomińska, prz. do pr. – 328
- Jakub Kolaska (*Kolyaszka*), prz. do pr. – 237
- Jakub Kołowczyk (*Colowczyk*) z Suchej, prz. do pr. – 241
- Jakub kowal (*faber*) z Woli, prz. do pr. – 315
- Jakub krawiec (*sartor*) z Sandomierza – 15
- Jakub krawiec (*sartor*) z Woli Wiązowej, prz. do pr. – 471
- Jakub Królik (*Krolyk*), prz. do pr. – 226
- Jakub kuśnierz (*pellifex*), prz. do pr. (może tożsamy z raj. sier.) – 69
- Jakub kuśnierz (*pellifex*), raj. sier. (może tożsamy z prz. do pr.) – 106
- Jakub Maniaszek (*Manyaszek*) z Mnichowa, prz. do pr. – 357
- Jakub Osowski (*Oszowszky*) z Osowej, prz. do pr. – 411
- Jakub Piec (*Pyecz*) z Woźnik, prz. do pr. – 298
- Jakub Rydzyk, prz. do pr. – 87
- Jakub Standar z Kwiatkowa, prz. do pr. – 185
- Jakub ślusarz (*serifex*) z Gostynina, prz. do pr. – 303

- Jakub Wojciech Małoszadkowicz (*Albertus Maloszadcowycz*) z Sobków? (*szo-pech*), prz. do pr. – 242
- Jakub z Bobrowej, prz. do pr. – 446
- Jakub z Dobrynic, prz. do pr. – 98
- Jakub z Grzymaczowa, prz. do pr. – 313
- Jakub z Kłodawy, prz. do pr. – 36
- Jakub z Kurzelowa, prz. do pr. – 436
- Jakub z Mikołajewic, prz. do pr. – 379
- Jakub z Nowej Wsi, prz. do pr. – 295
- Jakub z Ołoboku, prz. do pr. – 330
- Jakub z Opoczna – 42
- Jakub z Pyszkowa, prz. do pr. – 105
- Jakub z Rękoraja, prz. do pr. – 135
- Jakub z Widawy, prz. do pr. – 239
- Jakub z Woli Wiewieckiej, prz. do pr. – 473
- Jakub Zabiegała (*Zabyegala*), prz. do pr. – 434
- Jakub Zachna z Kobierzycza, prz. do pr. – 85
- Jakub mąż *Zelyaczska*, prz. do pr. – 294
- Jan bednarz (*bednarsz*) ze Stawiszyna, prz. do pr. – 299
- Jan Biały (*Byaly*) z Kuźnicy Kraszewickiej, prz. do pr. – 61
- Jan Borewicz z Zagórzyc, prz. do pr. – 126
- Jan Brodzki (*Broczszky*), prz. do pr. – 403
- Jan Chłód (*Chlod*) z Kłocka, prz. do pr. – 191
- Jan Chudziec (*Chudzyecz*) z Szadku, prz. do pr. – 182
- Jan Ciężki (*Czaszky*) z Żórawic, prz. do pr. – 371
- Jan Czechowski (*Czechowszky*) ze Strońska, prz. do pr. – 163
- Jan Ćwik (*Czvyk*) z Górki, prz. do pr. – 300
- Jan Flaczek, prz. do pr. – 46
- Jan garncarz (*figulus*), zięć Ogorzałej, prz. do pr. – 197
- Jan Gaszyński (*Gaszynyszky*) z Gaszyna, prz. do pr. – 113
- Jan Gaweł (*Gawel*), raj. sier. – 45, 46, 47
- Jan Gawlik (*Gawlyk*), raj. sier., prawdop. tożsamy z Janem Streklinem – 232, 240, 272, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 281, 282, 283, 284, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 309, 310, 311, 347, 389, 392, 393
- Jan Gorczyński lub Borszyński (*Gorczynszky, Borczynszky*) z Gorczyzna lub Borszyzna, prz. do pr. – 410
- Jan Gusło (*Gvslo*) ze Starców, prz. do pr. – 361
- Jan Hanusz (*Hannus, Hanus*) miecznik (*gladiator*) z Długiej Wsi, prz. do pr. – 400

- Jan Jadral kmieć z Manic, prz. do pr. – 218
- Jan Kamieński (*Camyenski*), prz. do pr. – 24
- Jan Karkoszka (*Karkoska*) z Brzeźnia, prz. do pr. – 462
- Jan Karwania (*Carvanya*) z *Vithov*, prz. do pr. – 332
- Jan kołodziej (*curifex*), prz. do pr. – 478
- Jan Kostrzewa (*Cosztrzewa*), prz. do pr. – 127
- Jan *Koszin* [?] (*Koszm, Koszni*) młynarz (*molendinator*) z Kalisza, prz. do pr. – 277
- Jan kowal (*faber*) z Wągrowca, prz. do pr. – 292
- Jan Kukowski (*Kvkowszky*) z Kukowa, prz. do pr. – 97
- Jan Kuński (*Kvnszky*) z *Kvrzymo* – 102
- Jan kupiec (*mercator*) z Jarocina, prz. do pr. – 265
- Jan kupiec (*mercator*) z Wieruszowa – 212
- Jan kuśnierz (*pellifex*), raj. sier., burm. sier., prawdop. tożsamy z Janem Madko – 48, 52, 54, 55, 56, 58, 65, 71, 72, 73, 74, 76, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 105, 106, 109, 110, 112, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 178, 179, 186
- Jan kuśnierz (*pellifex*) z Opoczna, prz. do pr. – 32
- Jan kuśnierz (*pellifex*) z Widawy, prz. do pr. – 37
- Jan Lenek, Leniek (*Lenek, Lyenyek*), raj. sier. – 76, 98, 100, 105, 106
- Jan Lisek (*Lyssek, Lyszek*), raj. sier. – 74, 75, 76, 78, 92
- Jan Lupka (*Lyupka, Lyvpka*), raj. sier. – 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464
- Jan lutnista (*citarista*) z Uniejowa, prz. do pr. – 55
- Jan Macioszek (*Maczyoszek*) ze Stawu, prz. do pr. – 392
- Jan Madej (*Madey*) ślusarz (*serifaber*) z Krakowa, prz. do pr. – 391
- Jan Madejowicz (*Madeyowicz*) z Rypułtowic, prz. do pr. – 221
- Jan Madko, raj. sier., prawdop. tożsamy z Janem kuśnierzem, raj. i burm. sier. – 111, 114, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 187, 188, 189, 190
- Jan Mały Janek (*Malyanek, Malyyanek, Maly Yanek*), raj. sier. – 79, 80, 86, 98, 99, 100, 105, 106, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122
- Jan Maniaczek (*Manyaczek*), prz. do pr. – 447
- Jan Masłowski (*Maslowszki, Maslowszky, Maszłowszky*), raj. sier. – 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
- Jan Mazurek z Jeżowa, prz. do pr. – 235
- Jan miecznik (*gladiator*) z Królewca, prz. do pr. – 378
- Jan Myszkowicz (*Myszkowycz, Myszłowicz*), raj. sier. – 135, 137, 139, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 460, 461, 462, 463, 464, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481

Jan NN, prz. do pr. – 81

Jan Nowak, prz. do pr. – 451

Jan Parzygiza (*Parigysza, Parygyza, Parzigyscha, Parzygisa, Parzygisza, Parzygyrza, Parzygyza*), raj. i burm. sier. – 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 141, 142, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 237, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481

Jan pisarz (*notarius*) z Uniejowa, prz. do pr. – 326

Jan Popiołek (*Popyolek*) z Dźwigorzewa, prz. do pr. – 297

Jan Pościsz (*Posczysz*) z Rudy, prz. do pr. – 35

Jan powroźnik (*funifex*) z Poznania, prz. do pr. – 409

Jan *Przczarzka* z Tykadłowa, prz. do pr. – 425

Jan Przerwany z Kobierzycka, prz. do pr. – 364

Jan Przyniczonek (*Przyniczonyek*) z Kleczewa – 99

Jan Pyrel (Pyrek?) z Wróblewa – 63

Jan Radosz (*Radosch*) z Dąbrowy, prz. do pr. – 161

Jan Radziej (*Radzyey*), prz. do pr. – 283

Jan siodlarz (*sellator*) z Przemyśla, prz. do pr. – 243

Jan siodlarz (*sellator*) z Radomia, prz. do pr. – 254

Jan Skowronek stolarz (*mensarius*), prz. do pr. – 463

Jan Sternoga, prz. do pr. – 57

- Jan Storpyl, prz. do pr. – 23
- Jan Streklin (*Straklyn, Streclin, Streklym, Streklyn, Strzeklyn, Trzeklyn*) z Częstochowy, prz. do pr., raj. sier., prawdop. tożsamy z Janem Gawlikiem – 141, 225, 226, 228, 229, 231, 233, 234, 237, 241, 242, 243, 244, 245, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 256, 258, 280, 285, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 335, 336, 337, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 365, 390, 391
- Jan Suchepiwo (*Zuchepywo*) z Kalisza, prz. do pr. – 22
- Jan Sybydey, raj. sier. – 2
- Jan Szaszor alias Tłomacz (*Szchaszchor alias Thlomacz*) z Kobyłek, prz. do pr. – 319
- Jan szewc (*sutor*), prz. do pr. – 146
- Jan szewc (*sutor*) z Radomska, prz. do pr. – 54
- Jan Śliwoski (*Szlywosky*), prz. do pr. – 335
- Jan Wij (*Wy*) z Nowej Wsi, prz. do pr. – 43
- Jan Wola (*Vola*) z Bogumiłowic, prz. do pr. – 404
- Jan z Buczka, prz. do pr. – 289
- Jan z Burzenina, prz. do pr. – 158
- Jan z Chartłupi Wielkiej – 10
- Jan z Dobrynic – 98
- Jan z Dźwigorzewa, prz. do pr. – 339
- Jan z Grabia, prz. do pr. – 44
- Jan z Grabowa, prz. do pr. – 354
- Jan z Kurowa, prz. do pr. – 461
- Jan z Lutomińska, prz. do pr. – 106
- Jan z Łęczycy, prz. do pr. – 122
- Jan z Łodzi, prz. do pr. – 166
- Jan z Mnichowa, syn Mikołaja, prz. do pr. – 384
- Jan z Mnichowa, zięć Leonarda, prz. do pr. – 149
- Jan z Niechcic, prz. do pr. – 83
- Jan z Osjakowa, prz. do pr. – 465
- Jan z Ostrowa, prz. do pr. – 124
- Jan z Piątkowa, prz. do pr. – 219
- Jan z Podgórze, prz. do pr. – 100
- Jan z Sandomierza, prz. do pr. – 15
- Jan z Vynow, prz. do pr. – 453

- Jan z Wojśławic – 186
- Jan Zając (*Zayøcz*) z Zagórowa, prz. do pr. – 220
- Jan Zakrzewski lub Zakrzowski (*Zakrowsky, Zakrzewsky, Zakrzowski*), raj. sier. – 196, 197, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365
- Jan ze Środy, prz. do pr. – 470
- Jan zięć Duczka, prz. do pr. – 464
- Jan zięć Storpyla, prz. do pr. – 4
- Jan złotnik (*aurifaber*) z Kalisza, prz. do pr. – 390
- Jan Zwoleński lub Woleński (*Suolyenysky, Szwoływemysky, Volenski, Volienyski, Wolenssky, Wolyenzsky, Wolyenyszky, Zuolyensky, Zwolyensky, Zwolyenyszky*), prz. do pr., raj. sier. – 190, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 415, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458
- Janiszowice, ob. Janiszewice (*Yanyszowycze*), w., woj. sier., pow. szad. (Mikołaj Piszczek z) – 256
- Janowice (*Yanowicze, Yanowycze*), w., id. niejed. (Marcin z – 338, Piotr z – 271) – 271, 338
- Jarocin (*Yaroczyn*), m., woj. kal., pow. pyzdr. (Jan kupiec z – 265, Stanisław z – 129) – 129, 265
- Jaroslavya* – zob. Jarosław
- Jarosław (*Jaroslavya*), m., woj. ruskie, z. przemyska (Jerzy Panek z) – 373
- Jaszek – zob. Piotr Jaszek
- Jayko* – zob. Michał Jajko
- Jerzy lub Jarosław z *Kvrzymo*, prz. do pr. – 102
- Jerzy (*Georius*) Panek z Jarosławia, prz. do pr. – 373
- Jerzy (*Georius*) z Pajęczna, prz. do pr. – 406
- Jerzy z Wiednia, prz. do pr. – 229
- Jezióra (*Yezora, Yrzyora*), ob. Jeziory, w., woj. i pow. sier. (Marcin Piotrakowicz z – 58, Marcin z – 234, Wojtał z – 234) – 58, 234
- Jeżew – zob. Jeżów
- Jeżów (*Yezow, Yezowo*), w., woj. sier., pow. szad., ob. Jeżew, lub Jeżów, w., woj. sier., pow. piotrsk. (Jan Mazurek z – 235, Stanisław z – 322) – 235, 322
- Józef *Sryotkouycz* z Manic, prz. do pr. – 440
- Józef z Buczkowej Woli, prz. do pr. – 327
- Judeus* – zob. Bieniasz Żyd, Samuel Żyd

K

- Kaliska (*Kalyszka*), mieszcz. sier. – 417
- Kalisz (*Calisch, Calysch, Calysz, Calyszch, Kalysz*), m., woj. i pow. kalis. (Andrzej tkacz z – 467, Brzykczy z – 250, Dorota z – 22, Jan *Koszin* (*Koszm, Koszni*) z – 277, Jan Suchepiwo z – 22, Jan złotnik z – 390, Kasper z – 415, Maciej garncarz z Częstochowy – 139, Michał z – 306) – 22, 139, 250, 277, 306, 390, 415, 467
- Kalysz* – zob. Kalisz
- Kalyszka* – zob. Kaliska
- Kamionomostek (*Kamyonomostek, Kamyonomosthek*), ob. Kamostek, w., woj. sier., pow. szad. (Bartłomiej Goszcz z – 385, Błażej z – 421, 422) – 385, 421, 422
- Kamostek – zob. Kamionomostek
- Kamyonomosthek, Kamyonomostek* – zob. Kamionomostek
- Kanya* – zob. Stanisław Kania
- Kanykow*, id. niepewna (Marcin z) – 435
- Kapłun albo Kapłon (*Capłun*) ze Słomkowa – 179
- Karkoska* – zob. Jan Karkoszka
- Karonowicz – zob. Wojciech (*Albertus*) Baronowicz lub Karonowicz
- Kasper z Kalisza, prz. do pr. – 415
- Kaszewice – zob. Kaszowice
- Kaszowice (*Cassowycze, Kaszowycze*), ob. Kaszewice, w., woj. sier., pow. piotrk. (Maciej Pezowicz z – 412, Wojciech Bratko z – 479) – 412, 479
- Kaszowycze* – zob. Kaszowice
- Katarzyna matka Michała – 75
- Katarzyna Pieszka (*Pyeszka*) z Wyszanaowa, prz. do pr. – 76
- Katarzyna z *Kvrzymo* – 102
- Katarzyna z Sokołowa, prz. do pr. – 291
- Katarzyna z Suchej, prz. do pr. – 170
- Katarzyna ze Słomkowa Suchego, prz. do pr. – 136
- Kaznowska (*Kaznowszka*), mieszcz. sier. – 456
- Køszly*a – zob. Marcin Kąszla
- Kietlin (*Kyethlyn*), w., woj. sier., pow. radomszcz. (Maciej z) – 167
- Kleczew (*Kleczow*), m., woj. kal., pow. kon. (Andrzej z – 99, Jan Przyniczonek z – 99, Marcin z – 101, Stanisław Kurek z – 101) – 99, 101
- Kleczow* – zob. Kleczew
- Klemens Kosmala (*Climek Koszmala*), prz. do pr., raj. sier. – 128, 460, 461, 462, 463, 464

- Klemens Papież (*Papa, Papø, Pøpø*) – 4, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 27, 36, 37, 38, 47
- Klemens z Piotrowic, prz. do pr. – 62
- Klemens z Radomska, prz. do pr. – 165
- Klemens ze Świechowa? – 154
- Kliczków – zob. Kliczków Nowy
- Kliczków Nowy (*Nowe Clyczkow*), ob. Kliczków Wielki, w., woj. i pow. sier. (Szymon Pyrgonia z) – 272
- Kliczków Wielki – zob. Kliczków Nowy
- Kloczko – zob. Kłocko
- Klonów (*Clonowo*), ob. Klonów lub Klonówek, w., woj. i pow. sier. (Piotr z) – 253
- Kłoszek – zob. Jakub Kłosek
- Klucze? (*Clucze*), w., woj. i pow. krak. (Andrzej z) – 18
- Klwów (*Clwów*), m., woj. sand., pow. rad. (Wojciech z) – 416
- Kłocko (*Cloczsko, Kloczko*), w., woj. i pow. sier. (Jan Chłód z – 191, Maciej Krówka z – 172) – 172, 191
- Kłodawa (*Clodawa*), m., woj. i pow. łęcz. (Jakub z) – 36
- Kmyola – zob. Paweł Kmiola
- Kobierzycko Małe lub Wielkie (*Kobyerzyczko, Kobyerzyczszko*), w., woj. i pow. sier. (Bartłomiej *Chamnii* z – 199, Bochnek z – 175, Jakub Zachna z – 85, Jan Przerwany z – 364) – 85, 175, 199, 364
- Kobierzycko Wielkie (*Maior Kobyerzyczky*), w., woj. i pow. sier. (Wojciech z) – 376
- Kobyerzyczko, Kobierzyczszko – zob. Kobierzycko
- Kobyerzyczky *Maior* – zob. Kobierzycko Wielkie
- Kobyłki (*Kobylky*), w., woj. sier., pow. piotr. (Jan Szaszor alias Tłomacz z) – 319
- Kolyak – zob. Mikołaj Kolak
- Kolyaszka – zob. Jakub Kolaska
- Kołowczyk – zob. Wojciech Kołowczyk
- Komoska – zob. Andrzej Komoska
- Konin (*Conyn*), m., woj. kal., pow. koniński (Stanisław z) – 19
- Konszkye – zob. Końskie
- Końskie (*Konszkye*), m., woj. sand., pow. opoczyński (Jadwiga z) – 398
- Korczaczek – zob. Maciej Korczaczek
- Korczacz, Korczak – zob. Maciej Korczak
- Korpa – zob. Bartłomiej Korpa
- Kossicze – zob. Koszyce
- Kosthan – zob. Kościan
- Kosz – zob. Maciej Kosz

- Koszcharz – zob. Stanisław Koszcharz
- Koszin – zob. Jan Koszin
- Koszm – zob. Jan Koszin
- Koszmala – zob. Klemens Kosmala
- Koszmynek – zob. Koźminek
- Koszni – zob. Jan Koszin
- Koszyce (*Kossicze*), id. niejed. (Paweł z) – 469
- Koszyor – zob. Maciej Kosior (*Koszyor*)
- Kościan (*Kosthan*), m., woj. poznań, pow. kośc. (Andrzej złotnik z) – 351
- Kowale (*Kowalye*), w., id. niejed. (Wojciech Nieubilaneł z – 261, Maciej z – 454) – 261, 454
- Kowalye – zob. Kowale
- Kozdroj (*Coszdroy, Costroy*) – zob. Andrzej Kozdroj
- Kozyorow[...] – zob. Stanisław Kozirowski
- Koźminek (*Koszmynek*), m., woj. i pow. kal. (Walenty bednarz z) – 348
- Kraków (*Cracovia*), m., Małopolska, woj. krak. (Jan Madej ślusarz z – 391, Marcin malarz z – 134, Sebastian z – 137, Stanisław z – 134) – 134, 137, 391
- Kraków – województwo (*terra Cracowyensis*) (Wawrzyniec czapnik z) – 395
- Krapø – zob. Krępa
- Kraszewicka (Kraszowicka) Kuźnica – zob. Kuźnica Kraszewicka
- Krępa (*Krapø*), w., woj. sier., pow. szad. (Piotr z) – 91
- Krobanów, w., woj. sier., pow. szad. (Stanisław z) – 275
- Krobia (*Crobya*), m., woj. poznań, pow. kośc. (Stanisław kupiec z) – 323
- Krołyk – zob. Jakub Królik
- Krowka – zob. Maciej Krówka
- Król z Dłutowa – 342
- Królewiec (*Cralyewyecz*), m., Prusy Książęce (Jan miecznik z) – 378
- Kruk – zob. Marcin Kruk
- Krvla – zob. Maciej Krula
- Krzeszlyew – zob. Krześlów
- Krześlów (*Krzeszlyew*), w., woj. sier., pow. szad. (Walenty z) – 382
- Krzysztof z Wieruszowa, prz. do pr. – 212
- Kuchary (*Cuchary*), w., id. niejed. (Michał z) – 231
- Kuków (*Kvkwow*), w., woj. krak., pow. lel. (Jan Kukowski z, Andrzej z) – 97
- Kurek – zob. Stanisław Kurek
- Kurów (*Curow*), id. niejed., w., prawdop. woj. sier., pow. szad., lub z. wiel., pow. wiel. (Jan z) – 461
- Kurzelów (*Kurzelyow*), m., woj. sand., pow. chęc. (Jakub z) – 436
- Kurzelyow – zob. Kurzelów

- Kuźnica Kraszewicka (Kraszowicka) (*minera Craszowszka*), kuźnica, ob. w. Kuźnica Grabowska, z. wiel., pow. ostrzeszowski (Jan Biały z) – **61**
- Kuźnica Stolecka (*Minera Stolyeczszka*) (Wojciech Nyrka z) – **247**
- Kvch – zob. Maciej Kuch
- Kvkow – zob. Kuków
- Kvkowszky – zob. Jan Kukowski
- Kvnszky – zob. Jan Kuński
- Kvrzymo, msc. niezid. (Jerzy lub Jarosław z, Jan Kuński z, Katarzyna z) – **102**
- Kvszwycz – zob. Mikołaj Kuszwicz
- Kwiatkowo (*Kwyathkowo, Kwyathkow*), w., woj. i pow. kal., ob. Kwiatków, lub Kwiatkowo, w., woj. kal., pow. kon. (Jakub Standar z – **185**, Marcin z – **174**) – **174, 185**
- Kwiatków – zob. Kwiatkowo
- Kwilino (*Quilina*), ob. Kwilno, w., woj. i pow. łącz. (Stanisław Radziej z) – **290**
- Kwyathkow, Kwyathkowo – zob. Kwiatkowo
- Kyethlyn – zob. Kietlin
- Kytha, Kythka – zob. Marcin Kita

L

- Lagyewka – zob. Łagiewka
- Lancicia – zob. Łęczyca
- Lanciciensis terra – zob. Łęczyca – województwo
- lanifex – zob. Andrzej Twarożek
- Lasek [?], mieszcz. sier. [?] – **285**
- Laskowsky – zob. Piotr Laskowski
- Lebducha (*Lyebducha*), mieszcz. sier. [?] – **332**
- Lekawa – zob. Łękawa
- Lenek – zob. Jan Lenek
- Lenyek – zob. Jan Lenek
- Leonard z przedmieścia Sieradza – **149**
- Lipsk (*Lypska*), m., Saksonia, Niemcy (Wolfgang z) – **468**
- Lithwa – zob. Stanisław Litwa
- Lodzya – zob. Łódź
- Loszek – zob. Andrzej Loszek
- Loszynszky z Dźwigorzewa – **353**
- Løncziczisensis terra – zob. Łęczyca – województwo
- Løszkoscha – zob. Mikołaj Łąszkosza
- Lubiatów (*Lubyathowo*), w., woj. sier., pow. piotrck. (Mikołaj z) – **80**
- Lubień lub Lubiń (*Lyvbryn*), id. niejed. (Stanisław cieśla z) – **310**

- Lubochnia Wielka lub Lubochnia Mała (*Lyvbochnya*), ob. Lubochnia, w., woj. łącz., pow. brzez. (Mikołaj z) – 304
- Lubyathowo – zob. Lubiaków
- Luthomyersko, Luthomyerszko, Lvthomyrszko, Lvthormyrszko – zob. Lutomiersko
- lutifigulus – zob. Marcin garncarz, *Math.* Cieluchowicz
- Lutomiersko, ob. Lutomiersk (*Luthomyersko, Luthomyerszko, Lvthomyrszko, Lvthormyrszko, Lyvthomyrszko*), m., woj. sier., pow. szad. (Błażej z – 346, Dorota z – 389, Jakub Kłosek z – 328, Jan z – 106; Maciej *Zosth* z – 312, Mikołaj z – 359, Panek z – 346, Piotr Pesz (*Gesz*) – 355, Stachorz z – 106) – 106, 312, 328, 346, 355, 359, 389
- Lututów (*Lyvthvlthvwo*) m., z. i pow. wiel. (Maciej Kosz z) – 62
- Lvbyanka – zob. Łubianka
- Lyebducha – zob. Lebducha
- Lypszka – zob. Lipsk
- Lyssek, Lyszek – zob. Jan Lisek
- Lysz – zob. Stanisław Lis
- Lysznya – zob. Stanisław Lyśnia
- Lyupka, Lyvpka – zob. Jan Lupka
- Lyvbochnya – zob. Lubochnia Wielka lub Lubochnia Mała
- Lyvbyn – zob. Lubień lub Lubiń
- Lyvthomyrszko – zob. Lutomiersk
- Lyvthvlthvwo – zob. Lututów

Ł

- Łągiewka (*Lagyewka*) z Radomska – 54
- Łąszkosza – zob. Mikołaj Łąszkosza
- Łęczycza (*Lancicia*), m., woj. i pow. łącz. (Jan z) – 122
- Łęczycza – województwo (*terra Lanciciensis, terra Løncziciensis*) – 290, 410
- Łękawa (*Lekawa*), w., woj. sier., pow. piotrk. (Piotr z, Stanisław z) – 383
- Łosieniec – zob. Łosiniec
- Łosiniec (*Wloszyniecz*), ob. Łosieniec, w., woj. i pow. sier. (Stanisław z, Chabior z) – 40
- Łódź (*Lodzja*), m., woj. łącz., pow. brzez. (Jan z, Cierń z) – 166
- Łubianka (*Lvbyanka*), w., woj. i pow. łącz. (Maciej z) – 477
- Łukasz Grabia (*Grabya*) ze Słomkowa Suchego, prz. do pr. – 194
- Łukasz Wojenka (*Woyenka*) ze Strugienic, prz. do pr. – 341
- Łukasz z Gniewu, prz. do pr. – 38
- Łukasz ze Stoku, prz. do pr. – 246

M

- M. kołodziej (*rotifex*) z Burzenina, prz. do pr. – 340
- Maciej Chadza z Bobolic, prz. do pr. – 448
- Maciej Cichosz (*Czychosz*) z Izbicy, prz. do pr. – 236
- Maciej cieśla (*carpentarius*) z Zagórzyc, prz. do pr. – 211
- Maciej Durka kowal (*faber*) z Wielunia – 193
- Maciej Flaszka (*Flaska*) z Przeczycy, prz. do pr. – 414
- Maciej garncarz (*figulus*) z Częstochowy, rodem z Kalisza, prz. do pr. – 139
- Maciej *Grabetis* (*Grabethis*), raj. i burm. sier. – 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 79, 80, 96
- Maciej Grzegorkowicz (*Grzegorkovycz*) z Psar, prz. do pr. – 249
- Maciej karczmarz (*tabernator*) z Pyszkowa – 105
- Maciej Korczaczek, prz. do pr., prawdop. tożsamy z Maciejem Korczakiem – 148
- Maciej Korczak (*Korczak, Korczacz*), raj. sier., prawdop. tożsamy z Maciejem Korczackim – 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 460, 461, 462, 463, 464, 465
- Maciej Kosz z Lututowa – 62
- Maciej Kosior (*Koszyor*) ze Świechowa [?], prz. do pr. – 154
- Maciej kowal (*faber*) z Bychow, prz. do pr. – 245
- Maciej kowal (*faber*) z Pyszkowa, prz. do pr. – 181
- Maciej Krówka (*Krowka*) z Kłocka, prz. do pr. – 172
- Maciej Krula (*Krvla*) kupiec (*mercator*), prz. do pr. – 316
- Maciej Kuch (*Kvch*) z Szadku, prz. do pr. – 252
- Maciej kupiec (*mercator*) z Tarnowa, prz. do pr. – 164
- Maciej kuśnierz (*pelifex*) z Sieradza, prz. do pr. – 34
- Maciej kuśnierz (*pellifex*) ze Skrzynna z Gorzkowic, prz. do pr. – 28
- Maciej lub Mateusz sługa kościoła Wszystkich Świętych w Sieradzu, prz. do pr. – 284
- Maciej Oczko z Chartłupi Małej, prz. do pr. – 68
- Maciej Omaża (*Omøza*) szewc (*sutor*), prz. do pr. – 187
- Maciej Pachuła (*Pachulya*) z Pichlic, prz. do pr. – 266
- Maciej Pezowicz (*Pezowicz, Pezowycz*) z Kaszowic, prz. do pr. – 412
- Maciej Płoszarz (*Ploszarz*), prz. do pr. – 71
- Maciej *Przathko* z Grabicy – 104
- Maciej siodlarz (*sellator*) z Trzcieńcy (Trzciny), prz. do pr. – 362
- Maciej Skoczylas (*Skoczilasch*), prz. do pr. – 1
- Maciej *Slavg* z Dłutowa (*s Dlohowo*), prz. do pr. – 360
- Maciej Szarlyn cieśla (*carpentarius*), prz. do pr. – 215

- Maciej szewc (*sutor, calceolarius*), raj. sier. – 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 430, 431, 432, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481
- Maciej Ślusarczyk (*Szloszarczyk*), prz. do pr. – 363
- Maciej *Thestarz* [?] z Warty, prz. do pr. – 432
- Maciej Tuszyński (*Thvszynszky*), prz. do pr. – 248
- Maciej Woszek z Uniejowa, prz. do pr. – 452
- Maciej z Brzeźnia, prz. do pr. – 41
- Maciej z Ciszycy, prz. do pr. – 388
- Maciej z Granowa, prz. do pr. – 345
- Maciej z Kietlina, prz. do pr. – 167
- Maciej z Kowali, prz. do pr. – 454
- Maciej z Łubianki, prz. do pr. – 477
- Maciej z Męki, prz. do pr. – 125
- Maciej z Miroszowa, prz. do pr. – 132
- Maciej z Opoczna, prz. do pr. – 3
- Maciej z Podola, prz. do pr. – 268
- Maciej z Tuszyzna, prz. do pr. – 401
- Maciej z Tyczyna, prz. do pr. – 334
- Maciej z Wiślicy, prz. do pr. – 206
- Maciej z Zaglin, prz. do pr. – 358
- Maciej z Zagórzyc – 121
- Maciej ze Strońska – 103
- Maciej ze Strońska, prz. do pr. – 131
- Maciej *Zosth* z Lutomińska, prz. do pr. – 312
- Maciej zięć *Szwyrzkoczyney*, prz. do pr. – 214
- Maciej Żoraw (*Zoraw*) z Pyszkowa, prz. do pr. – 27
- Maczyoszek* – zob. Jan Macioszek
- Mandala* – zob. Marcin Mądała
- Madalka* – zob. Stanisław Mądałka
- Madey* – zob. Adam Madej, Jan Madej
- Madeyowicz* – zob. Jan Madejowicz
- Madko – Jan Madko
- Magna Opathow* – zob. Opatów
- Maior Charthlupia* – zob. Chartłupia Wielka
- Maior Kobyerzyczky* – zob. Kobierzycko Wielkie
- Maka* – zob. Męka
- Malek* – zob. Marcin Małek

- Malorzathky* – zob. Stanisław Małorzadki
- Maloszadcowycz* – zob. Jakub Wojciech Małoszadkowicz
- Malyk* – zob. Wojciech Malik
- Malyanek, Małyyanek, Maly Yanek* – zob. Jan Mały Janek
- Mała Wieś (*Malø Wyesz*), wcześniej Rychłocice Małe, woj. sier., z. wiel. (Agnieszka z, Wojciech Bajadło z) – **108**
- Malø Wyesz* – zob. Mała Wieś
- Małgorzata Pełczyna (*Pelczynya*) – **3**
- Małgorzata z Sieradza – **455**
- Małogoszcz (*Malogosc*), m., woj. sand., pow. chęc. (Wojciech łąziebnik z) – **347**
- Manice (*Manycze, Manicze*), ob. Monice, w., woj. i pow. sier. (Jan Jadrał kmieć z – **218**, Jakub cieśla z – **397**, Józef Sryotkouycz z – **440**, Stanisław Toga z – **472**, Wojciech Mitutka z – **372**) – **218, 372, 397, 440, 472**
- Manicze* – zob. Manice
- Manyaczek* – zob. Jan Maniaczek
- Manyaszek* – zob. Jakub Maniaszek
- Manycze* – zob. Manice
- Marcin Błoński (*Blonsszky, Blonszky*) z Rusi, prz. do pr. – **394**
- Marcin Cichowlazł (*Czychowlaszł*) ze Zwolenia, prz. do pr. – **370**
- Marcin garncarz (*lutifigulus*) z Widawy, prz. do pr. – **260**
- Marcin Hińcza (Hyncza) z Walkowa, prz. do pr. – **59**
- Marcin Jabramowski z Przedmieścia św. Ducha w Sieradzu, prz. do pr. – **438**
- Marcin Kąszla (*Koszlya*) z Sokołowa, prz. do pr. – **282**
- Marcin Kita (*Kytha, Kythka*), raj. sier. – **112, 113, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233**
- Marcin Kolisz (*Colysz*), prz. do pr. – **111**
- Marcin kowal (*faber*) z Mszczonowa, prz. do pr. – **287**
- Marcin Kruk, prz. do pr. – **90**
- Marcin malarz (*pictor*) z Krakowa, prz. do pr. – **134**
- Marcin Małek (*Malek*) z Inowrocławia, prz. do pr. – **5**
- Marcin Mądała (*Mandala*) – **95**
- Marcin NN, prz. do pr. – **224**
- Marcin Piotrakowicz (*Pyotrakowycz*) z Jezior, prz. do pr. – **58**
- Marcin postrzygacz (*pannitonsor*) z Brzezin, prz. do pr. – **396**
- Marcin Smuda (*Smudø*) z Radomska, prz. do pr. – **65**

- Marcin Staniaszek (*Stanyaschek*) z Zagórzyc, prz. do pr. – 450
- Marcin stelmach z Grabicy, prz. do pr. – 273
- Marcin Szwiczvithna, prz. do pr. – 240
- Marcin Tykiewka (*Thikewkaa, Thikewka, Thikyewka, Thukyewka, Thykiewka*),
raj. sier. – 31, 36, 37, 38, 45, 46, 47
- Marcin Wiercigroch (*Wyerczygroch*) z Chocimia [?] – 180
- Marcin z Janowic, prz. do pr. – 338
- Marcin z Jezior, prz. do pr. – 234
- Marcin z Kanykow, prz. do pr. – 435
- Marcin z Kleczewa, prz. do pr. – 101
- Marcin z Kwiatkowa, prz. do pr. – 174
- Marcin z Osieka, prz. do pr. – 110
- Marcin z *Vaglnow* [?] (*Vanglnow* [?]), prz. do pr. – 445
- Marcin Zasiadłowicz (*Zaszjadłowycz*) ze Zdziebądowa, prz. do pr. – 274
- Marcin ze Stawiszyna – 96
- Marcin ze Żnina – 178
- Marek – zob. Andrzej Marek
- Marek z Szadku – 60
- Marek z Sobków (*Szchopky*), prz. do pr. – 387
- Marzoszek – zob. Paweł Marzoszek
- Masłowski (*Maslowszki, Maslowszky, Maszłowszky*) – Jan Masłowski
- Maszło – zob. Mikołaj Masło
- Matacz – zob. Mikołaj Matacz, Wojciech Matacz
- Math. Cieluchowicz (*Czyelchovycz*) garncarz (*lutifigulus*) z Warty, prz. do
pr. – 53
- Mathacz* – zob. Mikołaj Matacz
- Mazaniec (*Møzanyecz*) przedmieszczanin sier. [?] – 188
- Mazurek – zob. Jan Mazurek
- Møka, Møkø* – zob. Męka
- Møzanyecz* – zob. Mazaniec
- Mczszonowo* – zob. Mszczonów
- mensarius* – zob. Jan Skowronek stolarz
- mercator* – zob. Błażej kupiec, Jan kupiec, Maciej Krula, Maciej kupiec, Paweł
Kmioła, Stanisław kupiec
- Męka (*Maka, Møka, Møkø*), w., woj. i pow. sier. (Maciej z – 125, Paweł Śledzio-
wicz z – 318, Sebastian z – 311, Wojszek z – 311) – 125, 311, 318
- Michał bednarz (*doliator*) z Mikorzyc, prz. do pr. – 202
- Michał *Burkad* z Przemysła – 243
- Michał cieśla (*carpentarius*), prz. do pr. – 159

Michał Idzi (*Ydzy*) z Burzenina, prz. do pr. – 286

Michał Jajko (*Jayko, Yayco, Yayko*), raj. sier., zapewne tożsamy z Michałem Jaką – 223, 225, 226, 228, 232, 237, 240, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 348, 349, 350, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 415

Michał Jaka (*Jakø, Yaka, Yako*), raj. sier., zapewne tożsamy z Michałem Jajkiem – 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 227, 229, 230, 231, 233, 234, 235

Michał Sadokierski (*Szadokyerszky*), prz. do pr. – 320

Michał syn *Hethmana* i Katarzyny, prz. do pr. – 75

Michał *Ventris* z Cieni, prz. do pr. – 9

Michał z Biskupic, prz. do pr. – 208

Michał z Godynic, prz. do pr. – 437

Michał z Kalisza, prz. do pr. – 306

Michał z Kuchar, prz. do pr. – 231

Michał z Topoli, prz. do pr. – 399

Michał z Woli Szczawieńskiej, prz. do pr. – 114

Michał z Wróblewa, prz. do pr. – 63

Michał z Zagórzyc, prz. do pr. – 121

Michał ze Stawiszyna, prz. do pr. – 96

Michno – zob. Mikołaj Michno nożownik

Mikołaj Chech z Bachorzyna, prz. do pr. – 120

Mikołaj Cieszek (*Czesek, Czessek, Czeszek, Cziessel, Czyeszek*), raj. sier., prawdopodobnie tożsamy z Mikołajem Myszkowiczem – 109, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 126, 127, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 165

Mikołaj Goczek z Tuszyna – 401

Mikołaj Kolak (*Kolyak*) z Piasków, prz. do pr. – 423

Mikołaj krawiec (*sartor*) z Radomska, prz. do pr. – 70

Mikołaj krawiec (*sartor*) z Parzymiech, prz. do pr. – 33

Mikołaj Kuszwa (*Cvszchwa*) z Zagórzyc, prz. do pr., prawdopodobnie tożsamy z Mikołajem Kuszwiczem – 259

- Mikołaj Kuszwicz (*Kvszwycz*) z Zagórzyc, prz. do pr., prawdop. tożsamy z Mikołajem Kuszwą – 262
- Mikołaj lub Jan z Czech, prz. do pr. – 305
- Mikołaj Łąszkosza (*Løszkoscha*) z Podgórze – 100
- Mikołaj Masło (*Maszlo*) z Rękoraja – 135
- Mikołaj Matacz (*Mathacz*) z Grądów – 64
- Mikołaj Michno (*Mychno*), nożownik (*cultifaber*), raj. i burm. sier. – 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 29, 30, 31, 35, 36, 38, 39, 45, 46, 47, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 78, 79, 80
- Mikołaj Miksa (*Mixa*) z Pabianic, prz. do pr. – 281
- Mikołaj Mnich (*Mnych, Mych*), raj. sier. – 160, 161, 162, 163, 164, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 234, 235, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 282
- Mikołaj Mychna z Mogilnicy, prz. do pr. – 381
- Mikołaj Myszkowicz, prawdop. tożsamy z Mikołajem Czieszkciem – 135
- Mikołaj Pietro (*Pyethro*), prz. do pr. – 144
- Mikołaj Piszczek (*Pysczek, Pyczek*) z Janiszowic, prz. do pr. – 256
- Mikołaj Poczanthy, raj. sier. – 2
- Mikołaj postrzygacz (*pannitonsor, poszthrzygacz, posztrzigacz, tonsor*), burm. sier., raj. sier. – 72, 73, 74, 76, 91, 92, 93, 95, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 165, 196, 197, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 207
- Mikołaj Pytul (*Pythvl*) z Ptaszkowic, prz. do pr. – 94
- Mikołaj Sobieraj (*Sobyeray*), raj. sier. – 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 425, 427, 429, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481
- Mikołaj Szawala (*Szavala*) z Mnichowa – 384
- Mikołaj Szumski, mieszcz. (*civis*) z Wielunia, prz. do pr. – 200
- Mikołaj z Buczkow (*Bvczkow*), prz. do pr. – 374
- Mikołaj z Bylszko, prz. do pr. – 301
- Mikołaj z Gotartowa, prz. do pr. – 79
- Mikołaj z Grabia – 44
- Mikołaj z Lubiatowa, prz. do pr. – 80

- Mikołaj z Lubochni, prz. do pr. – 304
Mikołaj z Lutomińska, prz. do pr. – 359
Mikołaj z Opatowa, prz. do pr. – 367
Mikołaj z Opoczna, prz. do pr. – 42
Mikołaj z Osin, prz. do pr. – 109
Mikołaj z Sieradza, prz. do pr. – 369
Mikołaj z Sieroszowic, prz. do pr. – 238
Mikołaj z Sobótki, prz. do pr. – 92
Mikołaj z Tuliszkowa, prz. do pr. – 116, 117
Mikołaj z Turu, prz. do pr. – 145
Mikołaj z Widawy, prz. do pr. – 130
Mikołaj Zimnak (*Zymnak*, *Symnak*) z Suchej, prz. do pr., później raj. sier. – 204,
357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372,
373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389,
390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405,
406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421,
422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437,
438, 439, 440, 441, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477,
478, 479, 480, 481
Mikołaj Żak (*Szak*) sołtys z Bogumiłowa, prz. do pr. – 73
Mikołaj Żak (*Zak*) ze Strzałek – 93
Mikołajewice (*Mykolajewycze*), id. niejed., w., woj. sier. (Jakub z) – 379
Mikorzyce (*Mykorzycze*), w., woj. sier., pow. piotrk. (Michał bednarz z) – 202
Minera Craszowska – zob. Kuźnica Kraszewicka
Minera Stolyeczszka – zob. Kuźnica Stolecka
Minor Charthlupya – zob. Chartłupia Mała
Minor Døbrowka – zob. Dąbrówka Mała
Miroszów (*Myroszchow*), w., woj. krak., pow. proszowicki (Maciej z) – 132
Mixa – zob. Mikołaj Miksa
Mnichów (*Mnychow*), w., woj. i pow. sier. (Jan z – 149, Jan z – 384, Jakub Mania-
szek z – 357, Mikołaj Szawala z – 384) – 149, 357, 384
Mnych – zob. Mikołaj Mnich
Mnychow – zob. Mnichów
Mogielnica – zob. Mogilnica
Mogilnica (*Mogylnycza*), ob. Mogielnica, m., woj. raw., pow. bialski (Mikołaj
Mychna z) – 381
Mogylnycza – zob. Mogilnica
Mokwałyaw z Sobótki – 47
molendinum Szmarzowsky – zob. Smarzewski młyn

molendinator – zob. Jan Koszin
Momoth – zob. Tomasz Momot
Monthosz [?] mieszcz. sier. [?] – 89
Mordal – zob. Stanisław Mordal, Stanisław Mordal (II)
Mszczonów (*Mczszonowo*), m., woj. rawskie, pow. mszczonowski. (Marcin kowal z) – 287
Mych – zob. Mikołaj Mních
Mychna – zob. Mikołaj Mychna
Mychno – zob. Mikołaj Michno nożownik
Mykolayewycze – zob. Mikołajewice
Mykorzycze – zob. Mikorzyce
Myroszchow – zob. Miroszów
Myszkowicz – zob. Jan Myszkowicz, Mikołaj Myszkowicz
Myszkowycz, Myszłowicz – zob. Jan Myszkowicz
Mythuthka – zob. Wojciech Mitutka

N

Niechcice (*Nyechczycze*), w., woj. sier., pow. piotrk. (Jan z) – 83
NN z Babic, prz. do pr. – 17
NN z Dobrej, prz. do pr. – 480
notarius – zob. Jan pisarz
Nove Stavy – zob. Nowe Stawy Wielkie i Małe
Nowa Vila, Nova Villa – zob. Nowa Wieś
Nowa Wieś (*Nowa Vila, Nova Villa*), w., id. niejed. (Jakub z – 295, Jan Wij z – 43, Paweł z – 43) – 43, 295
Nowak – zob. Jan Nowak
Nowe Kliczkow – zob. Kliczków Nowy
Nowe Stawy Wielkie i Małe (*Nove Stavy*), ob. Nowostawy Dolne i Górne, w., woj. łęcz., pow. brzez. (Andrzej z) – 308
Nowostawy – zob. Nowe Stawy Wielkie i Małe
Nowy Kliczków – zob. Kliczków Nowy
Nyechczycze – zob. Niechcice
Nyevbylanek – zob. Wojciech Nieubilanek
Nyrka – zob. Wojciech *Nyrka*

O

Oczko – zob. Maciej Oczko
Oczthovicz – zob. Piotr Octowicz
Odojek (*Odoyek*) [Wojciech], raj. sier. – 1

- Ogorzała, mieszc. sier. [?] – **197**
- Okalew (*Okalow*), w., woj. sier., z. wiel., pow. wiel. (Stanisław z, Piotr z) – **188**
- Ołobok (*Olobok*), w., woj. i pow. kal. (Jakub z) – **330**
- Omnysch* – zob. Stanisław Omnisz
- Omøza* – zob. Maciej Omaża
- Opaczno*, *Opacznyno* – zob. Opoczno
- Opathow Magna* – zob. Opatów
- Opatów (*Magna Opathow*), m., woj. i pow. sand. (Mikołaj z) – **367**
- Opawa, m. w Królestwie Czeskim (Irzyk *tellifex* z) – **118**
- Opoczno (*Opacznyno*, *Opaczno*), m., woj. sand., pow. opoczyński (*Cappa* z – **32**, Jakub z – **42**, Jan kuśnierz z – **32**, Maciej z – **3**, Mikołaj z – **42**) – **3, 32, 42, 398**
- Oraczevo, id. niejed., prawdop. Oraczew, w., woj. i pow. sier., lub Oraczew, w., woj. i pow. łącz. (Grzegorz z) – **84**
- Osiek (*Oszyek*), w., woj. sier., z. wiel., pow. wiel. (Marcin z, Piotr z, Grzegorz z, Anna z) – **110**
- Osiny (*Oszyiny*), w., woj. sier., pow. szad. (Wojciech Taborca z, Mikołaj z, Barbara z) – **109**
- Osjaków (*Oszyakow*, *Oszyakowa*), m., woj. sier., z. wiel., pow. wiel. (Andrzej Twarożek tkacz z – **210**, Jan z – **465**) – **210, 465**
- Osowa, Ossowa (*Oszowa*), w., woj. i pow. sier., ob. nie istnieje (Jakub Osowski z – **411**, Wojciech Gorazdo z – **39**) – **39, 411**
- Ostrowski (*Ostrowsky*, *Ostrowszky*) – zob. Stanisław Ostrowski
- Ostrow*, id. niejed. (Jan z) – **124**
- Oszowa* – zob. Osowa
- Oszowszky* – zob. Jakub Osowski
- Oszyakow*, *Oszyakowa* – zob. Osjaków
- Oszyek* – zob. Osiek
- Oszyiny* – zob. Osiny

P

- Pabianice (*Pabyyanycze*), m., woj. sier., pow. szad. (Mikołaj Miksa z) – **281**
- Pabyyanycze* – zob. Pabianice
- Pachulya* – zob. Maciej Pachuła
- Pajęczno (*Payeczno*), m., woj. sier., pow. radomszcz. (Jerzy z) – **406**
- Panek – zob. Jerzy Panek
- Panek z Lutomierska – **346**
- pannitonsor* – zob. Feliks postrzygacz, Marcin postrzygacz, Mikołaj postrzygacz, Stanisław postrzygacz
- Papa*, *Papø*, *Pøpø* – zob. Klemens Papież

- Papież – zob. Klemens Papież
- Parigysza, Parygyza – zob. Jan Parzygiza
- Parzigyscha, Parzygisa, Parzygisza, Parzygiza, Parzygyrza, Parzygyza – zob. Jan Parzygiza
- Parzymiechy (*Parzymychy*), w., woj. sier., z. wiel. (Mikołaj krawiec z) – 33
- Patoki (*Pathoky*), w., woj. sier., pow. szad. (Grzegorz szewc z) – 209
- Paweł bednarz (*doleator*) z przedmieścia (*superbio*) Sieradza, prz. do pr. – 302
- Paweł Gregorzowicz (*Gregorzowycz*) z Woli Wiązowej, prz. do pr. – 264
- Paweł Kmioła (*Kmyola*) kupiec (*mercator*), prz. do pr. – 233
- Paweł Marzoszek, prz. do pr. – 51
- Paweł miecznik (*gladiator*) z Wielunia, prz. do pr. – 352
- Paweł Skorupka (*Szkorupka*), prz. do pr. – 147
- Paweł Szejmak (*Szeymak*) z Dźwigorzewa, prz. do pr. – 171
- Paweł szewc (*sutor*) z Szadku – 182
- Paweł Śledziowicz (*Szlyedzowycz*) z Męki, prz. do pr. – 318
- Paweł Trzebicki (*Trzebyczszky*) ze Świerzyn, prz. do pr. – 296
- Paweł z Koszyc, prz. do pr. – 469
- Paweł z Nowej Wsi – 43
- Paweł z Woli Wiewieckiej, prz. do pr. – 474
- Paweł z Zagórzyc, prz. do pr. – 444
- Pawłowycz – zob. Stanisław Pawłowicz
- Payeczno – zob. Pajęczno
- Pelczynya – zob. Małgorzata Pełczyna
- pelifex, pellifex – zob. Adam kuśnierz, Franciszek Dąbala, Jakub Duszaczek, Jakub kuśnierz, Jan kuśnierz, Maciej kuśnierz z Sieradza, Maciej kuśnierz ze Skrzywna, Urban kuśnierz, Wacław kuśnierz
- Pesz – zob. Piotr Pesz
- Pezowicz, Pezowycz – zob. Maciej Pezowicz
- Piaski (*Pyaszky*), w., id. niejed., prawdop. w., woj. sier., pow. szad. (Mikołaj Kolak z) – 423
- Piątkowo (*Pyathkow*), w., woj. i pow. pozn. (Jan z) – 219
- Pichlice (*Pychlycze*), w., z. wiel., pow. wiel. (Maciej Pachuła z) – 266
- pictor – zob. Marcin malarz
- Pijak (*Pyyak*) z przedmieścia Sieradza – 52
- Piotr Jaszek z Dźwigorzewa, prz. do pr. – 213
- Piotr krawiec (*sartor*), raj. i burm. sier. – 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 31, 35, 37, 79, 80, 86, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 105, 106, 107, 108, 109, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123
- Piotr Laskowski (*Laskowsky*) szlachcic, prz. do pr. – 225

- Piotr NN, burm. sier. 1494 r. – 57
- Piotr NN, burm. sier. 1497 – 75, 78
- Piotr Octowicz (*Oczthovicz*) ze Stanowic, prz. do pr. – 407
- Piotr Pesz lub Gesz [?] z w. pod Lutomierniem (*villa a Luthomyerszko*), prz. do pr. – 355
- Piotr Pieczko (*Pyeczko*), raj. sier. – 7, 9, 10, 11
- Piotr rymarz z Brzeźnia, prz. do pr. – 386
- Piotr Starczowski (*Stharczowsky, Sztharczowsky*) ze Starców, prz. do pr., raj. sier. – 430, 433, 434, 435, 436, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 452, 453, 454, 455, 456
- Piotr *Voytho* z *Srzebodka* (Sobótki?), prz. do pr. – 82
- Piotr z Gąbina, prz. do pr. – 368
- Piotr z Janowic, prz. do pr. – 271
- Piotr z Klonowa, prz. do pr. – 253
- Piotr z Krępy, prz. do pr. – 91
- Piotr z Łękawy – 383
- Piotr z Okalewa, przedmieszczanin sier. (*suburbanus*), prz. do pr. – 188
- Piotr z Osieka, prz. do pr. – 110
- Piotr z Ramiżowa, prz. do pr. – 420
- Piotr z Tyczyna, prz. do pr. – 157
- Piotr z Woli Wiązowej, prz. do pr. – 459
- Piotr, zięć Pijaka z przedmieścia Sieradza, prz. do pr. – 52
- Piotrków (*Pyothrkow*), ob. Piotrków Trybunalski, m., woj. sier., pow. piotrk. (Feliks postrzygacz z) – 192
- Piotrowice (*Pyothrowycze*), w., woj. i pow. sier. (Klemens z) – 62
- Plosz* – zob. Tomasz Płosz
- Ploszarz* – zob. Maciej Płoszarz
- Poczanthy* – zob. Mikołaj *Poczanthy*
- Podgórze, w., woj. i pow. sier. (Jan z, Mikołaj Łąszkosza z) – 100
- Podole (*Podolye*), ob. Podule, w., woj. sier., pow. szad. (Maciej z) – 268
- Podolye* – zob. Podole
- Popyolek* – zob. Jan Popiołek
- Poszczysz* – zob. Jan Pościsz
- Poszczyszowycz* – zob. Augustyn Pościszowicz
- poszthrzygacz, posztrzigacz* – zob. Mikołaj postrzygacz
- Poznań (*Poznania*) (Stanisław mieszcz. z – 196, Jan powroźnik z – 409) – 196, 409
- Prokop mieszcz. (*civis*) z Turku, prz. do pr. – 21
- Prusia* – zob. Prusy Królewskie

- Prusinów (*Pruzinow*), w., woj. i pow. kal. (Stanisław Pawłowicz z) – 325
- Prusy Królewskie (*Prusia*) (Gniew, Łukasz z Gniewu) – 38
- Pruske*, id. niepewna, może Prusków, w., woj. sier., pow. szad., albo Pruszki, w., woj. i pow. łącz. (Stanisław z, Urban z) – 20
- Pruzinow* – zob. Prusinów
- Przathko* – zob. Maciej *Przathko*
- Przczarzka* – zob. Jan *Przczarzka*
- Przczicza* – zob. Przeczycza
- Przeczycza (*Przczicza*), w., woj. sand., pow. pilzn. (Jakub Flaszka z, Maciej Flaszka z) – 414
- Przedborz* – zob. Przedbórz
- Przedbórz (*Przedborz*), m., woj. sand., pow. chęc. (Stanisław z) – 426
- Przemysł (*Przemyszl*), m., woj. ruskie, z. przemyska (Jan siodlarz z, Michał *Burkad* z) – 243
- Przerwany – zob. Jan Przerwany
- Przybkowicz (*Przybkowycz*) Ma[...], prz. do pr. – 155
- Przybkowycz* – zob. Przybkowicz
- Przyniczonyek* – zob. Jan Przyniczonek
- Psari*, prawdop. Psary, ob. Psary Stare, w., woj. sier., pow. piotrk. (Maciej Grzegorkowicz z) – 249
- Pstre Kanye* – zob. Pstrokonie
- Pstrokonie (*Pstre Kanye*), w., woj. sier., pow. szad. (Dziwisz N. z) – 56
- Ptaskowycze*, *Ptaszkowycz*, *Ptaszkowycze*, *Pthaszkowycze* – zob. Ptaszkowice
- Ptaszkowice (*Ptaskowycze*, *Ptaszkowycz*, *Ptaszkowycze*, *Pthaszkowycze*), w., woj. sier., pow. szad. (Adam kuśnierz z – 119, Mikołaj Pytul z – 94, Stanisław Mordal z – 337, Stanisław Mordal [II] z – 449) – 94, 119, 337, 449
- Pyaszky* – zob. Piaski
- Pyathkow* – zob. Piątkowo
- Pychlycze* – zob. Pichlice
- Pyczek* – zob. Mikołaj Piszczek
- Pyecz* – zob. Jakub Piec
- Pyeczko* – zob. Piotr Pieczko
- Pyeszka* – zob. Katarzyna Pieszka
- Pyethro* – zob. Mikołaj Pietro
- Pyothrowycze* – zob. Piotrowice
- Pyotrakowycz* – zob. Marcin Piotrakowicz
- Pyotrol* – zob. Tomasz Piotrol
- Pyrel (Pyrek?) – zob. Jan Pyrel

Pyrgonya – zob. Szymon Pyrgonia

Pysczek – zob. Mikołaj Piszczek

Pyskowo – zob. Pyszkowo

Pyszkow – zob. Pyszków

Pyszkowo (Pyskowo), w., Kujawy, woj. brzes., pow. przed. (Maciej Żoraw z) – 27

Pyszków (Pyszkow), w., woj. i pow. sier. (Jakub z – 105, Maciej kowal z – 181, Maciej karczmarz z – 105) – 105, 181

Pythvl – zob. Mikołaj Pytul

Pyxa – zob. Stanisław Piksa

Pyyak – zob. Pijak

Q

Quilina – zob. Kwilino

R

Rabyeskye – zob. Rębieskie

Radom, m., woj. sand., pow. rad. (Jan siodlarz z) – 254

Radomsko (*Radomskye, Radomszkye*), m., woj. sier., pow. radomszcz. (Jan szewc z – 54; Klemens z – 165, Łągiewka z – 54, Marcin Smuda z – 65, Mikołaj krawiec z – 70) – 54, 65, 70, 165

Radomskye, Radomszkye – zob. Radomsko

Radoszch – zob. Jan Radosz

Radziej (*Radzyey*) – zob. Jan Radziej

Radziej (*Radzey*) – zob. Stanisław Radziej

Rakowice (*Rakowycze*), w., woj. i pow. sier. (Wojciech Rakowski z) – 405

Rakowsky – zob. Wojciech Rakowski

Rakowycze – zob. Rakowice

Ramiżów (*Romyszow*), ob. Raniżów, w., woj. i pow. sand. (Piotr z) – 420

Raniżów – zob. Ramiżów

Ranka – zob. Wojciech Ranka

Rębieskie (*Rabyeskye*), w., woj. sier., pow. szad. (Wawrzyniec z) – 143

Rękoraj (*Røkoray*), w., woj. sier., pow. piotrk. (Jakub z, Mikołaj Masło z) – 135

Røkoray – zob. Rękoraj

Romysze – 133

Romyszow – zob. Ramiżów

rotifex – zob. M. kołodziej

Ruda (*Rudø*), m., a potem w., woj. sier., z. wiel. (Jan Pościsz z – 35, Augustyn Pościszowicz z – 177) – 35, 177

- Russia* – zob. Ruś Czerwona
 Ruś Czerwona (*Russia*) (Andrzej z Wojsławic – 186, Jan z Wojsławic – 186, Marcin Błoński z – 394) – 186, 394
Rychluczycze – zob. Rychłocice
 Rychłocice, Rychłocice Wielkie (*Rychluczycze*), ob. Rychłocice, z. wiel., par. Rychłocice Wielkie (Szymon garncarz z) – 375
 Rychłocice Małe – zob. Mała Wieś
 Rydzyk – zob. Jakub Rydzyk
 rymarz – zob. Piotr rymarz
Rypolthowycze, Rypoltowycze, Rypvltowicze – zob. Rypułowicze
 Rypułowicze (*Rypolthowycze, Rypoltowycze, Rypvltowicze*), w., woj. sier., pow. szad. (Jan Madejowicz z – 221, Wawrzyniec tkacz z – 244, Wojciech tkacz z – 321) – 221, 244, 321
Rzepeczszky – zob. Feliks Rzepecki

S

- Szadokyerszky* – zob. Michał Sadokierski
 Sadykierz, w., woj. łącz., pow. brzez. (Michał Sadokierski z) – 320
 Samuel Żyd (*Iudeus*) z Gniezna, prz. do pr. – 279
 Sandomierz (*Szyadomyrya*), m., woj. i pow. sand. (Jan z, Jakub krawiec z) – 15
 Sandomierz – województwo (*terra Szandomiriensis*) (Stanisław Koszcharz z) – 457
sartor – zob. Andrzej krawiec, Jakub krawiec, Mikołaj krawiec, Piotr krawiec
Schadek – zob. Szadek
Sczavinska Vola, Sczavynska Volya – zob. Wola Szczawieńska
Sdzebedow – zob. Zdziebiedów
 Sebastian tkacz (*textor*) z Wrocławia, prz. do pr. – 466
 Sebastian z Krakowa, prz. do pr. – 137
 Sebastian z Męki, prz. do pr. – 311
sellator – zob. Jan siodlarz, Maciej siodlarz
serifaber – zob. Jan Madej ślusarz
serifex – zob. Jakub ślusarz
 Sędziejowice (*Szadzeyowycze*), w., woj. sier., pow. szad. (Stanisław szewc z) – 380
Shokolow – zob. Sokołów
 Siedlce (*Szyedlcze*), w., woj. sier., pow. szad. (Stanisław z) – 142
 Sieradz (*Siradia, Syradia*), m., woj. sier. (Adam Madej z – 419, Andrzej krawiec z – 455, Maciej kuśnierz z – 34, Małgorzata z – 455, Mikołaj z – 369, Urban mieszcz. – 122) – 34, 122, 369, 419, 455

- Sieradz – przedmieścia (*suburbium, suburbium civile, superbium*) (Leonard z – 149, Mazaniec przedmieszczanin [?] – 188, Paweł bednarz z – 302, Pijak z – 52, Piotr z Okalewa przedmieszczanin – 188, Piotr, zięć Pijaka – 52, Stanisław Lis z – 48, Tomasz Momot z – 50, Wojciech Głowa – 7) – 7, 48, 50, 52, 149, 188, 302
- Sieradz – Przedmieście św. Ducha (*suburbium Sancti Spiritus*) (Marcin Jabramowski z) – 438
- Sieradz – województwo (*terra Syradiensis*) (Katarzyna z Sokołowa) – 291
- Sierosław (*Zyroszlaw*), w., woj. sier., pow. piotrk. (Stanisław z) – 222
- Sieroszowice (*Szyroszycza*), w., woj. i pow. kal. (Mikołaj z) – 238
- Siradia* – zob. Sieradz
- Skoczilasch* – zob. Maciej Skoczylas
- Skowronek – zob. Jan Skowronek
- Skrzynno (*Skrzyno*), m., woj. sand., pow. rad. (Maciej kuśnierz ze) – 28
- Slaczw, msc. niezid. (Bartłomiej Guniec ze) – 329
- Slavg* – zob. Maciej Slaug
- Slavyna*, msc. niezid. (Tomasz Piotrol z) – 74
- Slukowo Suche* – zob. Słomków Suchy
- Slunkowo* – zob. Słomków
- Slywka* – zob. Wawrzyniec Śliwka
- Słomków (*Slunkowo, Szlunkow*), w., woj. i pow. sier., ob. w.: Słomków Mokry i Słomków Suchy (Kąplun ze – 179, Szymon ze – 344, Wawrzyniec kowal ze – 179) – 179, 344
- Słomków Suchy (*Slukowo Suche, Szlvnkov Szuchy*), w., woj. i pow. sier. (Katarzyna ze – 136, Łukasz Grabia ze – 194) – 136, 194
- Smarzowski młyn (*molendinum Szmarzowsky*), niezid., być może w. Smarzów, ob. Smardzew, woj. i pow. sier. (Grzegorz Bujny z) – 475
- Smolisz (*Szmołysz*) z Tyczyna – 334
- Smudø* – zob. Marcin Smuda
- Sobki (*szopech, Szchopky*), w., woj. sier., pow. piotrk. (Jakub Wojciech Małoszadkowicz z? – 242, Marek z – 387, Stanisław Małorzadki z – 198) – 198, 242?, 387
- Sobótka (*Sobodka, Sobothka*), w., woj. i pow. łącz. (*Mokwalyaw* z – 47, Tomasz z – 47, Wojciech z – 31, Mikołaj z – 92) – 31, 47, 92
- Sobyeray* – zob. Mikołaj Sobieraj
- Socha, w., woj. i pow. sier. (Wojciech z) – 12
- Sokołów, id. niejed., w., woj. sier. lub łącz. (Marcin Kąszla z) – 282
- Sokołów (*Shokolow*), w., woj. i pow. sier. (Katarzyna z) – 291

- Srzebodka* [?], msc. niezid., może Sobótka (Piotr *Voytho* z) – 82
 Stachorz (*Sthachorz*) z Lutomierska – 106
 Standar – zob. Jakub Standar
 Staniowice – zob. Stanowice
 Stanisław z Krakowa [?], prz. do pr. – 134
 Stanisław Bujny (*Bvyny*), prz. do pr. – 460
 Stanisław *Canca* [?], prz. do pr. – 77
 Stanisław *Cesza* [?] z Wielkiej Wsi, prz. do pr. – 230
 Stanisław Cieński (*Cziensky*), prz. do pr. – 431
 Stanisław cieśla (*carpentarius*) z Lubnia (Lubinia), prz. do pr. – 310
 Stanisław Goszczek (*Cosczek, Goszcyek, Goszczek, Goszkyk*), raj. i burm. sier. – 14,
 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 31, 36, 38, 45, 46, 47
 Stanisław Grzywka z Widawy, prz. do pr. – 333
 Stanisław Howorowski (*Hovorowski*), prz. do pr. – 439
 Stanisław *inquilinus*, prz. do pr. – 89
 Stanisław Jankowicz (*Yankowycz*) z Barczowa (Barczewa), prz. do pr. – 293
 Stanisław Kania (*Kanya*) szewc (*sutor*), prz. do pr. – 280
 Stanisław *Koszcharz* z woj. sand., prz. do pr. – 457
 Stanisław kowal (*faber*) z Buczka – 289
 Stanisław Koziarowski (*Kozyorow[...]*), prz. do pr. – 481
 Stanisław kupiec (*mercator*) z Krobi, prz. do pr. – 323
 Stanisław Kurek z Kleczewa – 101
 Stanisław Lis (*Lysz*) z przedmieścia Sieradza, prz. do pr. – 48
 Stanisław Litwa (*Lithwa*) z Grodna, prz. do pr. – 72
 Stanisław Lyśnia (*Lysznya*) z Zaglin, prz. do pr. – 269
 Stanisław łaźnienik (*balneator*), prz. do pr. – 217
 Stanisław Małorzadki (*Malorzathky*) z Sobków? (*Szchopky*), prz. do pr. – 198
 Stanisław Mądałka (*Madalka*), prz. do pr. – 95
 Stanisław mieszcz. (*civis*) z Poznania, prz. do pr. – 196
 Stanisław Mordal z Ptaszkowic, prz. do pr. – 337
 Stanisław Mordal (II) z Ptaszkowic, prz. do pr. – 449
 Stanisław NN, prz. do pr. – 232
 Stanisław Omnisz (*Omnysch*), prz. do pr. – 133
 Stanisław Ostrowski (*Ostrowsky, Ostrowszky*), raj. i burm. sier. – 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10,
 11, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58,
 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65
 Stanisław Pawłowicz (*Pawlowycz*) z Prusinowa, prz. do pr. – 325
 Stanisław Piksa (*Pyxa*), prz. do pr. – 138
 Stanisław postrzygacz (*pannitonsor*) z Wolborza, prz. do pr. – 422

- Stanisław Radziej (*Radzey*) z Kwilina, prz. do pr. – 290
- Stanisław Szabkowycz, prz. do pr. – 156
- Stanisław szewc (*sutor*) z Sędziejowic, prz. do pr. – 380
- Stanisław Świrzkot (*Szwyrzkoth*) z Dźwigorzewa, prz. do pr. – 223
- Stanisław Toga (*Thoga*) z Manic, prz. do pr. – 472
- Stanisław Warchoł (*Varchol*) z Dobryszyc, prz. do pr. – 123
- Stanisław z *Banrycza* [?] (*Banxycza?*), prz. do pr. – 251
- Stanisław z Dłutowa, prz. do pr. – 342
- Stanisław z Dźwigorzewa, prz. do pr. – 353
- Stanisław z Jarocina, prz. do pr. – 129
- Stanisław z Jeżowa, prz. do pr. – 322
- Stanisław z Konina, prz. do pr. – 19
- Stanisław z Krobanowa, prz. do pr. – 275
- Stanisław z Łękawy, prz. do pr. – 383
- Stanisław z Łosińca, prz. do pr. – 40
- Stanisław z Okalewa – 188
- Stanisław z Pruszkę, prz. do pr. – 20
- Stanisław z Przedborza, prz. do pr. – 426
- Stanisław z Siedlec, prz. do pr. – 142
- Stanisław z Sierosławia, prz. do pr. – 222
- Stanisław z Tuszyna, prz. do pr. – 11
- Stanisław z Wyzanowa, prz. do pr. – 76
- Stanisław z z. wiel. lub wołyńskiej (*terra Volinska*), prz. do pr. – 336
- Stanisław ze Strykowa, prz. do pr. – 228
- Stanisław ze Strzałek, prz. do pr. – 93
- Stanisław Zagonek, prz. do pr. – 162
- Stanisław Zarza cieśla (*carpentarius*) z Branicy, prz. do pr. – 324
- Stanisław Zawadzki Jezusek (*Zavaczky Jezuszek*), prz. do pr. – 393
- Stanowicze* – zob. Stanowice
- Stanowice (*Stanovicze*), ob. Staniowice, w., woj. sand., pow. chęc. (Piotr Octowicz ze) – 407
- Stanyaschek* – zob. Marcin Staniaszek
- Starce (*Starcze, Starczow*), w., woj. i pow. sier. (Jan Gusło ze – 361, Piotr Starczowski ze – 430, Wojciech Ranka ze – 418) – 361, 418, 430
- Starcze* – zob. Starce
- Starczow* – zob. Starce
- Starczowski – zob. Piotr Starczowski
- Staw (*Szthaw*), m., woj. i pow. sier. (Bartłomiej ze – 428, Jan Macioszek ze – 392) – 392, 428

- Staw (*Szthaw*), w., woj. sier., z. wiel. (Wojciech ze – 176) – 176
- Stawiszyn (*Stawyszynyn, Sthaviszyn*), m., woj. i pow. kal. (Jan bednarz ze – 299, Marcin ze – 96, Michał ze – 96) – 96, 299
- Stawyszynyn* – zob. Stawiszyn
- stelmach – zob. Marcin stelmach, Wojciech stelamach
- Sternoga – zob. Jan Sternoga
- Sthachorz* – zob. Stachorz
- Stharczowsky* – zob. Piotr Starczowski
- Sthaviszyn* – zob. Stawiszyn
- sthelmach* – zob. Wawrzyniec stelmach
- Sthorpyl* – zob. Storpyl
- Sthreklyn* – zob. Jan Streklin, Tomasz Streklin
- Sthrunsko, Sthrvnszko, Sthrvnszko* – zob. Strońsko
- Stojanów (*Stoyanow*), w., woj. i pow. kal. (Bartłomiej ze) – 413
- Stok, w., woj. i pow. sier., ob. Stok Nowy lub Stok Polski (Łukasz ze) – 246
- Stolyeczszka Minera* – zob. Kuźnica Stolecka
- Storpyl (*Sthorpyl*) mieszcz. sier. – 4
- Storpyl – zob. Jan Storpyl
- Stoyanow* – zob. Stojanów
- Streclin, Straklyn, Streklym, Streklyn* – zob. Jan Streklin
- Strońsko (*Sthrunsko, Sthrvnszko, Sthrvnszko, Szthronsko, Szthronszko*), w., woj. sier., pow. szad. (Andrzej Marek ze – 103; Jan Czechowski ze – 163, Maciej ze – 103, Maciej ze – 131) – 103, 131, 163
- Strugienice (*Strvgyenyce*), w., woj. łącz., pow. orł. (Łukasz Wojenka ze) – 341
- Strvgyenyce* – zob. Strugienice
- Stryków (*Strykow*), m., woj. sier., pow. brzez. (Stanisław ze) – 228
- Strykow* – zob. Stryków
- Strzałki (*Strzalky*), w., woj. i pow. sier. (Stanisław ze, Mikołaj Żak ze) – 93
- Strzeklyn* – zob. Jan Streklin
- suburbanus* – zob. Piotr z Okalewa, Wojciech Głowa
- suburbium, suburbium civile* – zob. Sieradz – przedmieścia
- suburbium Sancti Spiritus* – zob. Sieradz – Przedmieście św. Ducha
- Sucha (*Szucha*), id. niejed., prawdop. w., woj. i pow. sier. lub woj. i pow. łącz. (Jakub Kołowczyk z – 241, Katarzyna z – 170, Mikołaj Zimnak z – 204, Wojciech Kołowczyk z – 270) – 170, 204, 241, 270
- Suchepiwo* – zob. Jan Suchepiwo
- sukiennik (*szukyeynyk*) – zob. Tomasz sukiennik
- Suolyenytsky* – zob. Jan Zwoleński
- superbium* – zob. Sieradz – przedmieścia

- sutor* – zob. Grzegorz szewc, Jan szewc, Maciej Omąża, Maciej szewc, Paweł szewc, Stanisław Kania, Stanisław szewc
- Sryotkouycz* – zob. Józef *Sryotkouycz*
- Svyrpolek* – zob. Wawrzyniec Świrpołek
- Swyathoslaus* – zob. Świąszek
- Sybydey* – zob. Jan *Sybydey*
- Symnak* – zob. Mikołaj Zimnak
- Syradia* – zob. Sieradz
- Syradiensis terra* – zob. Sieradz – województwo
- Szabkowycz* – zob. Stanisław *Szabkowycz*
- Szadek (*Schadek*), m., woj. sier., pow. szad. (Andrzej z – **60**, Jan Chudziec z – **182**, Maciej Kuch z – **252**, Marek z – **60**, Paweł szewc z – **182**) – **60, 182, 252**
- Szadzeyowycze* – zob. Sędziejowice
- Szak* – zob. Mikołaj Żak
- Szandomiriensis terra* – zob. Sandomierz – województwo
- Szarlyn* – zob. Maciej Szarlyn cieśla
- Szavala* – zob. Mikołaj Szawała
- Szchaszchor* – zob. Jan Szaszor alias Tłomacz
- Szchopky* – zob. Sobki
- Szczawieńska Wola – zob. Wola Szczawieńska
- Szczawyenszka Volya* – zob. Wola Szczawieńska
- Szczepan Gaj (*Staphanus Gay*), prz. do pr. – **195**
- Szczybkowycz* – zob. Andrzej Szczybkowicz
- Szdzwygorzow* – zob. Dźwigorzew, Dźwigorzów
- Szeymak* – zob. Paweł Szejmak
- Szkorupka* – zob. Paweł Skorupka
- Szloszarczyk* – zob. Maciej Ślusarczyk
- Szlunkow* – zob. Słomków
- Szlvnkov Szuchy* – zob. Słomków Suchy
- Szlyedzovycz* – zob. Paweł Śledziowicz
- Szlywosky* – zob. Jan Śliwoski
- Szmarzowsky molendinum* – zob. Smarzowski młyn
- Szmolyan* – zob. Wojciech Smolan
- Szmolysz* – zob. Smolisz
- Szmythr* [?], raj. sier. – **1**
- Szyn* – zob. Żnin
- Szomlya* – zob. Witek Szomla
- szopech* – zob. Jakub Wojciech Małoszadkowicz, Sobki?
- Szthaw* – zob. Staw

- Sztharczowsky* – zob. Piotr Starczowski
Szthronsko, Szthronszko – zob. Strońsko
Szucha – zob. Sucha
szukyeynyk – zob. Tomasz sukiennik
Szumsky – zob. Mikołaj Szumski
Szweh lub *Szwch* – zob. Świechów
Szviczvithna – zob. Marcin *Szviczvithna*
Szwolyemyszy – zob. Jan Zwoleński lub Woleński
Szwydr – zob. Tomasz Świdr
Szwyaszek – zob. Świąszek
Szwyrkczczyna, mieszcz. sier. – **214**
Szwyrzkoth – zob. Stanisław Świrzkot
Szwyzyny – zob. Świerzyny
Szyadomyrya – zob. Sandomierz
Szyedlcze – zob. Siedlce
Szymon mieszcz. sier. [?] – **89**
Szymon garncarz (*figulus*) z Rychłotic, prz. do pr. – **375**
Szymon Pyrgonia (*Pyrgonya*) z Nowego Kliczkowa, prz. do pr. – **272**
Szymon z Woli Będkowskiej, prz. do pr. – **343**
Szymon ze Słomkowa, prz. do pr. – **344**
Szyroda – zob. Środa
Szyroszycza – zob. Sieroszowice
Szyrzoda – zob. Środa

Ś

- Środa (*Szyroda, Szyrzoda*), ob. Środa Wielkopolska, m., woj. kal., pow. pyzdr.,
 lub Środa Śląska (Jan ze) – **470**
 Świechów [?] (*Szweh* lub *Szwch*), w., woj. łącz., pow. orł. (Klemens ze, Maciej
 Kosior ze) – **154**
 Świerzyny (*Szwyzyny*), w., woj. sier., pow. szad. (Paweł Trzebicki z) – **296**
 Świąszek, Świątosław (*Swyathoslaus, Szwyaszek*), burm. sier. – **1, 2, 3**

T

- tabernator* – zob. Maciej karczmarz
 Tarnów (*Tharnow*), m., woj. sand., pow. pilzn. (Maciej kupiec z) – **164**
tellifex – zob. Irzyk *tellifex*
terra Cracowyensis – zob. Kraków – województwo
terra Lanciciensis, Lønczicziensis – zob. Łęczycza – województwo
terra Syradiensis – zob. Sieradz – województwo

- terra Szandomiriensis* – zob. Sandomierz – województwo
terra Vyelyvnensis – zob. Wieluń – ziemia
textor – zob. Andrzej tkacz, Sebastian tkacz, Wawrzyniec tkacz, Wojciech tkacz
Thaborkø – zob. Wojciech Taborka
Tharnow – zob. Tarnów
Thaszarz – 359
Thestarz – zob. Maciej *Thestarz*
Thiczyn, Thyczyn – zob. Tyczyn
Thikewkaa, Thikewka, Thikyewka – zob. Marcin Tykiewka
Thlomacz – zob. Jan Szaszor alias Tłomacz
Thoga – zob. Stanisław Toga
Thopolya – zob. Topola
Thukyewka – zob. Marcin Tykiewka
Thulyszkow – zob. Tuliszków
Thur – zob. Tur
Thurek – zob. Turek
Thurow – zob. Turów
Thuszym, Thuszyn – zob. Tuszyn
Thvszynszky – zob. Maciej Tuszyński
Thwøroszek – zob. Andrzej Twarożek
Thwszyno – zob. Tuszyn
Thykadlow – zob. Tykadłów
Thykiewka – zob. Marcin Tykiewka
Tomasz Grzybowski (*Grzybowski*), prz. do pr. – 160
Tomasz Momot (*Momoth*) z przedmieścia Sieradza, prz. do pr. – 50
Tomasz Piotrol (*Pyotrol*) ze *Slavyna*, prz. do pr. – 74
Tomasz Płosz (*Plosz*) z Dźwigorzewa, prz. do pr. – 288
Tomasz Streklin (*Sthreklyn*), prz. do pr. – 183
Tomasz sukiennik (*szukyeynyk*) z Brzezin, prz. do pr. – 205
Tomasz Świdr (*Szwydr*) z Dębowej Łęki, prz. do pr. – 173
Tomasz z Godziszewa prz. do pr. – 207
Tomasz z Sobótki, prz. do pr. – 47
Tomasz z Warszawy, prz. do pr. – 112
Tomasz z Woli Szczawieńskiej, prz. do pr. – 78
tonsor, tonssor – zob. Bartłomiej postrzygacz, Mikołaj postrzygacz
Topola (*Thopolya*), id. niejed. (Michał z) – 399
Trzcieńca (*Trzencza*), ob. Trzcinica, w., woj. sier., z. wiel., pow. wiel. (Maciej siodlarz z) – 362
Trzcinica – zob. Trzcieńca

- Trzebyczszky – zob. Paweł Trzebicki
- Trzeklyn – zob. Jan Streklin
- Trzencza – zob. Trzcieńca
- Tubądzin (*Tubødzino*), w., woj. i pow. sier. (Bartłomiej z) – 14
- Tubødzino* – zob. Tubądzin
- Tuliszków (*Thulyszkow*), m., woj. kal., pow. kon. (Mikołaj z) – 116, 117
- Tur (*Thur*), w., woj. i pow. łącz. (Mikołaj z) – 145
- Turek (*Thurek*), m., woj. i pow. sier. (Prokop mieszcz. z) – 21
- Turów (*Thurow*), w., z. wiel. (Bartłomiej z) – 443
- Tuszym (*Thuszym, Thuszyn, Thwszyno*), m., woj. sier., pow. piotr. (Maciej Tuszyński – 248, Maciej z – 401, Mikołaj Goczek z – 401, Stanisław z – 11) – 11, 248, 401
- Twarossek – zob. Andrzej Twarożek
- Tyczyn (*Thyczyn, s Thiczyn*), w., woj. i pow. sier. (Ćwiek z – 157, Błażej Ćwiekowicz z – 309, Maciej z – 334, Piotr z – 157, Smolisz z – 334) – 157, 309, 334
- Tykadłów (*Thykadlow*), w., woj. i pow. kal. (Jan *Przczarzka* z) – 425

U

- Uniejów (*Wnyeyow, Vnyeyow*), m., woj. sier., pow. szad. (Jan lutnista z – 55, Jan pisarz z – 326, Maciej Woszek z – 452) – 55, 326, 452
- Urban, burm. sier., może tożsamy z Urbanem kuśnierzem, raj. sier. – 79, 80, 85, 86
- Urban kuśnierz (*pellifex*), raj. sier., może tożsamy z Urbanem, burm. sier. – 4, 36, 37, 38, 81
- Urban, mieszcz. (*civis*) sier. – 122
- Urban z *Pruske* – 20

V

- Vaglnow* (?) (*Vanglnow?*) msc. niezid. (Marcin z) – 445
- Vagrowyecz nowo* – zob. Wągrowiec
- Valentinus* – zob. Walenty
- Valknow* – zob. Walków
- Varchol* – zob. Stanisław Warchoł
- Varszawa* – zob. Warszawa
- Vczyszek* – zob. Wojciech Uciszek
- Ventris* – zob. Michał *Ventris*
- Vidava* – Widawa

- Vila, Villa* – zob. Nowa Wieś
- villa a Luthomyerszko* – zob. Piotr Pesz
- Vithov*, id. niejed., Witów [?] (Jan Karwania z) – 332
- Vnyeyow* – zob. Uniejów
- Vola* – zob. Jan Wola
- Vola Buczkova* – zob. Buczkowa Wola
- Vola Wyøzowa* – zob. Wola Wiązowa
- Vola Vyevyeczka* – zob. Wola Wiewiecka
- Volenski, Volienyski* – zob. Jan Zwoleński
- Volinska terra* – zob. wieluńska ziemia lub wołyńska ziemia
- Volya Bedkowszka* – zob. Wola Będkowska
- Volya Szczawyenszka* – zob. Wola Szczawieńska
- Volya versus Wyelyvn* – zob. Wola
- Volya Vyazowa, Wyazowa* – zob. Wola Wiązowa
- Volya Wyewyeczszka* – zob. Wola Wiewiecka
- Volyenszky* – zob. Jan Zwoleński
- Vosczyzna* – zob. Wojciech Woszczyzna
- Vosnyki* – zob. Woźniki
- Voyszlavycze* – zob. Wojsławice
- Voyszyek* – zob. Wojszek
- Voythal* – zob. Wojtał
- Voytho* – zob. Piotr *Voytho*
- Vra* – zob. Błażej *Vra*
- Vratislauia* – zob. Wrocław
- Vyaszydy*, id. niejed., może Ujazd, m., woj. łącz., pow. brzez., albo Ujazd, w., woj. i pow. łącz. (Bartłomiej z) – 16
- Vyazowa, Wyazowa Volya* – zob. Wola Wiązowa
- Vydava, Vydawa* – zob. Widawa
- Vyeden* – zob. Wiedeń
- Vyelyvn* – zob. Wieluń
- Vyelyvnensis terra* – zob. Wieluń – ziemia
- Vyeruschow* – zob. Wieruszów
- Vyevyeczka Vola* – zob. Wola Wiewiecka
- Vynow*, msc. niezid. (Jan z) – 453
- Vyszko* – zob. Wyszek
- Vyszlycza* – zob. Wiślica
- Vyszogrod* – zob. Wyszogród
- Vyszonow* – zob. Wyszaków

W

- Wacław (*Venceslaus*), prz. do pr. – 26
- Wacław Chodor, raj. sier. – 109, 110, 112, 113, 115, 123
- Wacław kuśnierz (*pellifex*), prz. do pr. – 6
- Waklzew – zob. Wąglczew
- Walenty bednarz z Koźminka, prz. do pr. – 348
- Walenty z Dźwigorzewa – 339
- Walenty z Krześlowa, prz. do pr. – 382
- Walków (*Valknow*), w., woj. sier., z. wiel. (Marcin Hińcza z) – 59
- Warszawa Stara lub Warszawa Nowa (*Warszawa, Varszawa*), m., woj. maz., z. warsz., pow. warsz. (Tomasz z) – 112
- Warszawa Stara, m., woj. maz., z. warsz., pow. warsz. (Franciszek Dąbala lub Dąbała z) – 458
- Warta (*Wartha*), m., woj. i pow. sier. (*Math.* Cieluchowicz garncarz z – 53, Maciej Thestarz z – 432) – 53, 432
- Wartha – zob. Warta
- Wawrzyniec czapnik (*czapnyk*) z woj. krak., prz. do pr. – 395
- Wawrzyniec Gąbart (*Gøbarth*) – 369
- Wawrzyniec Kapłunowicz (*Caplunovycz*) kowal (*faber*), prz. do pr., prawdop. tożsamy z Wawrzyńcem kowalem, synem Kapłuna – 189
- Wawrzyniec kowal (*faber*), syn Kapłuna ze Słomkowa, prz. do pr., prawdop. tożsamy z Wawrzyńcem Kapłunowiczem – 179
- Wawrzyniec Krzemień (*Crzemyen*), prz. do pr. – 257
- Wawrzyniec stelmach (*sthelmach*) z Wąglczewa, prz. do pr. – 201
- Wawrzyniec Śliwka (*Slywka*) z *Gluchowø*s (Głuchowa?), prz. do pr. – 29
- Wawrzyniec Świrpótek (*Svyrpólek*) z Dźwigorzewa, prz. do pr. – 408
- Wawrzyniec tkacz (*textor*) z Rypułtowic, prz. do pr. – 244
- Wawrzyniec Wrzoskowicz (*Wrzoszkowycz*) z Gorzkowic, prz. do pr. – 402
- Wawrzyniec z Borzyszowic, prz. do pr. – 30
- Wawrzyniec z Rębieskiego, prz. do pr. – 143
- Wawrzyniec z Wyszogrodu, prz. do pr. – 356
- Wąglczew (*Waklzew*), w., woj. i pow. sier., lub Wąkczew, w., pow. i woj. łęcz. (Wawrzyniec stelmach z) – 201
- Wągrowiec (*Vagrowyecz nowo*), m., woj. kal., pow. kcyń. (Jan kowal z) – 292
- Wiązowa Wola – zob. Wola Wiązowa
- Widawa (*Vidava, Vydava, Vydawa*), m., woj. i pow. sier. (Jakub z – 239, Jan kuśnierz z – 38, Marcin garncarz z – 260, Mikołaj z – 130, Stanisław Grzywka z – 333, Wyrwychwyow – 239) – 37, 130, 239, 260, 333
- Wiedeń (*Vyeden*), m. w Austrii (Jerzy z) – 229

Wielgie – zob. Wielkie

Wielka Wieś (*Wyelga Wyesz*), w., woj. sier., pow. szad. (Stanisław Cezsa z) –
230

Wielkie (*Wyelkye*), ob. Wielgie, w., woj. sier., z. wiel., pow. wiel. (Andrzej z) – **433**

Wieluń (*Vyelyvn, Wyelyvn, Wyelvny*), m., woj. sier., z. wiel. (Andrzej z) – **331**,

Maciej Durka kowal z – **193**, Mikołaj Szumski mieszcz. z – **200**, Paweł miecz-
nik z – **352**, Wojciech Brudno z – **349**) – **176, 193, 200, 315, 331, 349, 352**

Wieluń – ziemia (*terra Vyelyvnensis*) – **433**

Wieluńska ziemia lub wołyńska ziemia (*terra Volinska*) (Stanisław z) – **336**

Wieruszów (*Vyeruschow*), m., z. wiel., pow. wiel. (Krzysztof z, Jan kupiec z) – **212**

Wieś Nowa – zob. Nowa Wieś

Wiewiecka Wola – zob. Wola Wiewiecka

Wiślica (*Vyszlycza*), m., woj. sand., pow. wiślicki (Maciej z) – **206**

Witek Szomla (*Vitek, Vythek Szomlya*) z Zalesia, prz. do pr. – **115**

Włoszyniec – zob. Łosinieć

Wnyeyow – zob. Uniejów

Wojciech (*Albertus*), prz. do pr. – **25**

Wojciech (*Albertus*) Baronowicz lub Karonowicz, prz. do pr. – **216**

Wojciech (*Albertus*) Brudno mieszcz. (*civis*) z Wielunia, prz. do pr. – **349**

Wojciech (*Albertus*) Nyrka z Kuźnicy Stoleckiej (*Minera Stolyeczszka*) – **247**

Wojciech (*Albertus*) Ranka ze Starców, prz. do pr. – **418**

Wojciech (*Albertus*) stelamach z Boczków/Boczek, prz. do pr. – **203**

Wojciech (*Albertus*) z Brzezin (*Brzeszyny*), prz. do pr. – **184**

Wojciech (*Albertus*) z Chartłupi Wielkiej, prz. do pr. – **350**

Wojciech (*Albertus*) z Grabicy, prz. do pr. – **104**

Wojciech (*Albertus*) z Klwowa, prz. do pr. – **416**

Wojciech (*Albertus*) z Kobierzycka Wielkiego, prz. do pr. – **376**

Wojciech (*Albertus*) z Sobótki, prz. do pr. – **31**

Wojciech (*Albertus*) z Sochy – **12**

Wojciech (*Albertus*) z Woźnik, prz. do pr. – **377**

Wojciech (*Albertus*) z Zagórzyc, prz. do pr. – **13**

Wojciech (*Albertus*) ze Stawu, prz. do pr. – **176**

Wojciech Bajadło (*Albertus Bøyadło*) z Małej Wsi – **108**

Wojciech Bratko (*Albertus Brathko*) z Kaszowic, prz. do pr. – **479**

Wojciech Głowa (*Albertus Glowa*) przedmieszczanin (*suburbanus*) sier., prz. do
pr. – **7**

Wojciech Gorazdo (*Goraszdo*) z Osowej, prz. do pr. – **39**

Wojciech Kołowczyk (*Voytek Albertus Kolowczyk*) z Suchejej, prz. do pr. – **270**

Wojciech łąziebnik (*Albertus balneator*) z Chocimia [?], prz. do pr. – **180**

- Wojciech łąziebnik (*Albertus balneator*) z Małogoszcza, prz. do pr. – 347
- Wojciech Malik (*Albertus Malyk*) ze Żnina, prz. do pr. – 178
- Wojciech Matacz (*Albertus Mathacz*) z Grądów, prz. do pr. – 64
- Wojciech Mitutka (*Albertus Mythuthka*) z Manic, prz. do pr. – 372
- Wojciech Nieubilanek (*Albertus Nyevbylanek*) z Kowali, prz. do pr. – 261
- Wojciech Rakowski (*Albertus Rakowsky*) z Rakowic, prz. do pr. – 405
- Wojciech Smolan (*Albertus Szmolyan*) z Brzeźnia, prz. do pr. – 263
- Wojciech Taborka (*Albertus Thaborkø*) z Osin – 109
- Wojciech tkacz (*Albertus textor*) z Rypułtowic, prz. do pr. – 321
- Wojciech Uciszek (*Vczyszek*), prz. do pr. – 140
- Wojciech Woszczyzna (*Albertus Vosczyzna*) z Wolborza, prz. do pr. – 307
- Wojciech z Chróścina, prz. do pr. – 366
- Wojenka – zob. Łukasz Wojenka
- Wojstawice (*Voyszlavycze*), m., woj. ruskie, z. chełmska, pow. chełmski, lub w., woj. i pow. bełski (Andrzej z, Jan z) – 186
- Wojszek (*Voyszyek*) z Męki – 311
- Wojtal (*Voythal*) z Jezior – 234
- Wola (*Volya versus Wyelyvn*), w. niezid. (Jakub kowal z) – 315
- Wola Będkowska (*Bedkowszka Volya*), w., woj. i pow. sier. (Szymon z) – 343
- Wola Buczkowska – zob. Buczkowa Wola
- Wola Szczawieńska (*Szczavinska Vola, Szczavynska Volya, Volya Szczawyenszka*) w., woj. i pow. sier., ob. nie istnieje (Andrzej z – 78, Andrzej z – 114, Bartłomiej Korpa z – 153, Michał z – 114, Tomasz z – 78) – 78, 114, 153
- Wola Wiązowa (*Volya Vyazowa, Volya Wyazowa, Wyøzowa Vola*), w., woj. i pow. sier. (Jakub krawiec z – 471, Paweł Gregorzowicz z – 264, Piotr z – 459) – 264, 459, 471
- Wola Wiewiecka (*Vola Vyevyeczka, Wyewyeczszka Volya*), w., woj. sier., pow. radomszcz. (Jakub z – 473, Paweł z – 474) – 473, 474
- Wolborz – zob. Wolbórz
- Wolbórz (*Wolborz*), m., woj. sier., pow. piotrk. (Stanisław postrzygacz z – 422, Wojciech Woszczyzna z – 307) – 307, 422
- Woleński – zob. Jan Zwoleński
- Wolenssky – zob. Jan Zwoleński
- Wolfgang (*Wolfgangus*) z Lipska, prz. do pr. – 468
- Wolyenszky, Wolyenyszky – zob. Jan Zwoleński
- Woszek – zob. Maciej Woszek
- Wosznyky – zob. Woźniki
- Woyenka – zob. Łukasz Wojenka

Woźniki (*Vosnyki, Wosznyky*), id. niejed. (Bartłomiej *Cholybka* z – 441, Jakub
Piec z – 298, Wojciech z – 377) – 298, 377, 441

Wratislawia – zob. Wrocław

Wroblow – zob. Wróblew

Wrocław (*Wratislauia, Wratislawia*), m. na Śląsku, w Królestwie Czech (*Hanus
Goth z Hevspark* [?] – 424, Sebastian tkacz z – 466) – 424, 466

Wróblew (*Wroblow*), w., woj. i pow. sier. (Michał z, Jan Pyrel [Pyrek] z) – 63

Wrzozkowycz – zob. Wawrzyniec Wrzozkowicz

Wy – zob. Jan Wij

Wyazowa Volya – zob. Wola Wiązowa

Wyelga Wyesz – zob. Wielka Wieś

Wyelkye – zob. Wielkie

Wyelyvn – zob. Wieluń

Wyelvny – zob. Wieluń

Wyerczygroch – zob. Marcin Wiercigroch

Wyewyczszka Volya – zob. Wola Wiewiecka

Wyøzowa Vola – zob. Wola Wiązowa

Wyrvychvyow z Widawy – 239

Wyszanów (*Vyszonow*), w., woj. sier., z. wiel. (Katarzyna Pieszka z, Stanisław z) –
76

Wyszek (*Vyszko*) z Błonia – 86

Wyszogród (*Vyszogrod*), m., woj. maz., z. wyszogrodzka (Wawrzyniec z) –
356

Y

Yabramowszky – zob. Bartłomiej Jabramowski

Yaka, Yako – zob. Michał Jaka

Yankowycz – Stanisław Jankowicz

Yanovicze, Yanowycze – zob. Janowice

Yanyszovycze – zob. Janiszowice

Yaroczyn – zob. Jarocin

Yayco, Yayko – zob. Michał Jajko

Ydzy – zob. Michał Idzi

Yezora – zob. Jeziora

Yezow, Yezowo – zob. Jeźów

Yezuszek – zob. Stanisław Zawadzki Jezusek

Yrzyk – zob. Irzyk

Yrzyora – zob. Jeziora

Yzbycza – zob. Izbica

Z

Zabyegala – zob. Jakub Zabiegała

Zachna – zob. Jakub Zachna

Zaglini – zob. Zagliny

Zagliny (*Zaglini*, *Zaglyny*), karczma, pow. sier., lub Zagliny, ob. Żagliny, w., woj. sier., pow. szad. (Maciej z – 358, Stanisław Lyśnia z – 269) – 269, 358

Zaglyny – zob. Zagliny

Zagonek – zob. Stanisław Zagonek

Zagorowo – zob. Zagórów

Zagorzycze – zob. Zagórzycze

Zagórów, też Zagórowo (*Zagorowo*), m., woj. kal., pow. pyzdr. (Jan Zajęc z) – 220
Zagórzycze (*Zagorzycze*), id. niejed., prawdop. w., woj. sier. (Jan Borewicz z – 126,
Maciej cieśla z – 211, Maciej z – 121, Michał z – 121, Mikołaj Kuszwa z – 259,
Mikołaj Kuszcz z – 262, Marcin Staniaszek z – 450, Paweł z – 444, Woj-
ciech z – 13) – 13, 121, 126, 211, 259, 262, 444, 450

Zak – zob. Mikołaj Żak

Zakołycze, msc. niezid. (Jakub Cierliczka z) – 476

Zakrowsky – zob. Jan Zakrzewski lub Zakrzowski

Zakrzewski, *Zakrzewsky*, *Zakrzewszky*, *Zakrzowski* – zob. Jan Zakrzewski lub
Zakrzowski

Zalesie (*Zalyesze*), id. niejed. (Witek Szomla z) – 115

Zalyesze – zob. Zalesie

Zarza – zob. Stanisław Zarza

Zarzina – zob. Dorota Zarzyna

Zaszyadłowycz – zob. Marcin Zasiadłowicz

Zavaczky – zob. Stanisław Zawadzki Jezusek

Zayøcz – zob. Jan Zajęc

Zdziebędów (*Sdzebedow*), ob. Dziebędów, w., woj. i pow. sier. (Marcin Zasiadło-
wicz z) – 274

Zelyaczszka mieszcz. sier. [?] – 294

Zodwoze, msc. niezid. (Idzi Idzik z) – 442

Zofia Dziadkowska (*Dzyadkowszka*), prz. do pr. – 151

Zoraw – zob. Maciej Żoraw

Zorawycze – zob. Żórawice

Zosth – zob. Maciej *Zosth*

Zuchepyo – zob. Jan Suchepiwo

Zuolyensky, *Zwołyensky* – zob. Jan Zwoleński

Zwoleń (*Zwołyen*), m., woj. sad., pow. rad. (Marcin Cichowlaz z) – 370

Zwoleński (*Zwołyenyszky*) – zob. Jan Zwoleński

Zwołyen – zob. Zwolen

Zymnak – zob. Mikołaj Zimnak

Zyroszlaw – zob. Sierosław

Ż

Żagliny – zob. Zagliny

Żnin (*Szyn*), m., woj. kal., pow. kcyń. (Wojciech Malik ze, Marcin ze) – 178

Żórawice (*Zorawycze villa*), ob. Żurawice, w. na Kujawach, woj. brzes., pow.

przed. (Jan Ciężki z) – 371

Żurawice – zob. Żórawice

Bibliografia

Źródła rękopiśmienne

Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie:

- ◆ Księgi miejskie – Braniewo, sygnatura: Braniewo Magistrat 1, 6.

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie:

- ◆ Księgi miejskie Sieradz, sygnatura: Sieradz 2, Sieradz 21.
- ◆ Księgi miejskie Szreńsk, sygnatura: 1.
- ◆ Metryka Koronna, sygnatura: 24.

Archiwum Kapituły Kolegiackiej i Katedralnej w Sandomierzu: rkps 570, rkps 629.

Archiwum Narodowe w Krakowie:

- ◆ Akta miasta Biecza, sygnatura: 29/101/0/2/26.
- ◆ Akta miasta Czchowa, sygnatura: 29/104/0/2/29.
- ◆ Akta miasta Kazimierza pod Krakowem, sygnatury: 29/34/0/1.1.1/7, 29/34/0/1.1.1/8, 29/34/0/1/5/5/359.
- ◆ Akta miasta Pilzna, sygnatura: 29/112/0/2/51.
- ◆ *Variae civitates et villae* – zbiór szczytkowych zespołów, sygnatura: 29/121/0/-/115.

Archiwum Narodowe w Krakowie, Oddział w Bochni:

- ◆ Akta miasta Bochni, sygnatura: 30/1/0/25/71.

Archiwum Państwowe w Gdańsku:

- ◆ Akta miasta Elbląga, sygnatura: 369, 1/131.
- ◆ Akta miasta Gdańska, sygnatury: 300, 32/1; 300, 60/2-9; 300, 60/1.
- ◆ Akta miasta Malborka, sygnatura: 550/1787.
- ◆ E. Morcinek, „Inwentarz zespołu Akta miasta Gdańska. Księgi obywatelskie i listy rodowe” (maszynopis).

Archiwum Państwowe w Katowicach:

- ♦ Akta miasta Chrzanowa, sygnatury: 3/5, 3/6, 3/7, 3/13.

Archiwum Państwowe w Katowicach, Oddział w Pszczynie:

- ♦ Akta Miasta Pszczyny, sygnatura: MPna 369.

Archiwum Państwowe w Poznaniu:

- ♦ Akta miasta Poznania, sygnatura: 53/474/0/21.18.

Biblioteka Jagiellońska w Krakowie: rkps 1045/I, rkps 1045/II.

Biblioteka Narodowa w Warszawie, rkps sygn. ZZK 12993 (Franciszek Salezy Czaykowski, [Mapa południowej części województwa sieradzkiego], dostęp online: <https://polona.pl/preview/1943edab-e040-4404-89f6-ea1716ced58c> [dostęp: 20.02.2024])

Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu: rkps 9764/II, rkps 2009/II.

Źródła wydane

Album Civium Civitatis Antiquae Varsoviae. Księgi przyjęć do prawa miejskiego Starej Warszawy 1506–1586, oprac. A. Bartoszewicz, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Warszawa 2000.

Album civium Leopoliensium. Rejestry przyjęć do prawa miejskiego we Lwowie 1388–1783, t. 1 [Tekst], t. 2: Indeksy, wyd. A. Janeczek, Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań–Warszawa 2005.

Catalogus Civium Gedanensium. Księgi przyjęć do prawa miejskiego w Gdańsku 1536–1814, t. 1–8, red. A. Groth, D. Kaczor, E. Łączyńska-Bartoszek, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2019.

Codex diplomaticus Warmienis oder Regesten und Urkunden zur Geschichte Ermlands, Bd. 2, hrsg. v. C.P. Woelky, J.M. Saage, Verlag von Franz Kirchheim, Mainz 1864; Bd. 4, hrsg. v. V. Röhrich, F. Liedtke, H. Schmauch, Druck der Ermländischen Zeitungs- und Verlagsdruckerei Selbstverlag des Vereins, Braunsberg 1935.

Inwentarze mieszczan wojnickich 1589–1822, wyd. B. Trelińska, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Wojnickiej, Wojnicz 1995.

Koczorowska-Pielińska E., *Przyjęcia do prawa miejskiego miasta Nowej Warszawy w latach 1477–1525*, „Rocznik Warszawski”, 9 (1969), s. 261–295.

Księga przyjęć do prawa miejskiego Bochni 1531–1656, wyd. F. Kiryk, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1979.

Księga przyjęć do prawa miejskiego Młodego Miasta Gdańska 1400–1455, wyd. K. Kopiński, P. Oliński, w: *Księgi Młodego Miasta Gdańska 1400–*

- 1455 [1458–1459], wyd. K. Kopiński, P. Oliński, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2008.
- Księgi ławnicze Starej Warszawy z lat 1453–1535*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020.
- Księgi przyjęć do prawa miejskiego w Krakowie 1392–1506*, wyd. K. Kaczmarczyk, Wydawnictwo Archiwum Aktów Dawnych Miasta Krakowa, Kraków 1913.
- Księgi przyjęć do prawa miejskiego w Krakowie 1507–1572*, wyd. A. Kiełbicka, Z. Wojas, Wydawnictwo i Drukarnia Secesja, Kraków 1993.
- Księgi przyjęć do prawa miejskiego w Krakowie 1573–1611*, wyd. A. Kiełbicka, Z. Wojas, Wydawnictwo i Drukarnia Secesja, Kraków 1994.
- Księgi radzieckie kazimierskie: 1369–1381 i 1385–1402*, wyd. A. Chmiel, Wydawnictwo Archiwum Aktów Dawnych Miasta Krakowa, Kraków 1932.
- Mobilia. Inwentarz mienia ruchomego mieszczan krakowskich do schyłku XV wieku*, wyd. M. Starzyński, Towarzystwo Miłośników i Zabytków Krakowa, Kraków 2017.
- Najstarsza księga miejska zgorzelecka 1305–1416 (1423)*, cz. 1: 1305–1343, oprac. K. Fokt, Ch. Speer, M. Mikuła, Towarzystwo Naukowe Societas Vistulana, Kraków 2017.
- Nowak T.A., *Przyjęcia do prawa miejskiego w Wieluniu w latach 1514–1535*, „Rocznik Wieluński”, 6 (2006), s. 41–69.
- Nowak T.A., *Przyjęcia do prawa miejskiego w Wieluniu w latach 1540–1569*, „Rocznik Wieluński”, 7 (2007), s. 69–89.
- Nowak T.A., *Przyjęcia do prawa miejskiego w Wieluniu w latach 1572–1598*, „Rocznik Wieluński”, 8 (2008), s. 89–109.
- Nowak T.A., *Przyjęcia do prawa miejskiego w Wieluniu w XVII wieku*, „Rocznik Wieluński”, 9 (2009), s. 89–109.
- Podwoły miast małopolskich do końca XV wieku*, wyd. M. Schmidt, M. Starzyński, Polskie Towarzystwo Historyczne, Towarzystwo Naukowe Societas Vistulana, Kraków 2020 (seria: Folia Jagellonica Fontes 2).
- Polska XVI wieku pod względem statystycznym*, t. 7, cz. 1: *Ziemie ruskie. Ruś Czerwona*, opisana przez A. Jabłonowskiego, Główny Skład u Gebethnera i Wolffa, Warszawa 1902.
- Pomniki dziejowe Lwowa z Archiwum miasta*, t. 2: *Księga przychodów i rozchodów miasta 1404–1414*, wyd. A. Czołowski, Lwów 1896; t. 3: *Księga przychodów i rozchodów miasta 1414–1426*, wyd. A. Czołowski, Nakładem Gminy Królewskiego Stołecznego Miasta Lwowa, Lwów 1905.
- Soczek K., *Edycja krytyczna dokumentu z 1465 roku Kazimierza Jagellończyka zezwalającego na budowę wodociągu w Bieczu*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej”, 69–70 (2019–2020), s. 27–34.

- Testamenty mieszczan wojnickich 1599–1809*, oprac. i wyd. P. Dymmel, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Wojnickiej, Wojnicz 1997.
- Żerek-Kleszcz H., *Przyjęcia do prawa miejskiego w Wieluniu w latach 1760–1793*, „Rocznik Wieluński”, 8 (2008), s. 51–76.

Opracowania

- Achremczyk S., *Braniewo i jego mieszkańcy w czasach nowożytnych*, „Studia Warmińskie”, 40 (2003), s. 395–405
- Achremczyk S., Szorc A., *Braniewo*, Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego, Olsztyn 1995.
- Akta miasta Przemyśla (1402–1944)*, t. 1: *Przewodnik po zespole archiwalnym*, oprac. J. Krochmal, Archiwum Państwowe w Przemyślu, Przemyśl 1995.
- Anusik Z., *Dzieje Sieradza na tle dziejów Rzeczypospolitej w XVIII wieku*, w: *Sieradz*, [t.] 1: *Dzieje miasta do 1793 roku*, red. Z. Anusik, Polskie Towarzystwo Historyczne, Urząd Miasta Sieradza, Łódź–Sieradz 2014, s. 293–316.
- Archiwum Akt Dawnych Miasta Lwowa. A. Oddział Staropolski*, [t. 3]: *Księgi i akta administracyjno-sądowe*, oprac. K. Badecki, Nakładem Gminy Królewskiego Stołecznego Miasta Lwowa, Lwów 1935.
- Arłamowski K., *Przyjęcia do prawa miejskiego w Przemyślu 1541–1664*, w: *Sprawozdanie Dyrekcji Państwowego Gimnazjum II im. Prof. Kazimierza Morawskiego w Przemyślu na rok szkolny 1930/31*, Nakładem Dyrekcji, Przemyśl 1931, s. 1–31.
- Baczkowski K., *Zjazd wiedeński 1515. Geneza, przebieg i znaczenie*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1975.
- Banderowicz K., *Poznańskie album civium – charakterystyka właściwości graficznych i językowych dokumentu*, „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza”, 18 (2011), nr 1, s. 75–88.
- Barciak A., *Przyjęcia do prawa miejskiego w Pszczynie w drugiej połowie XV i w pierwszej połowie XVI w. w świetle księgi radzieckiej*, w: *Scientia nihil est quam veritatis imago. Studia ofiarowane Profesorowi Ryszardowi Szczygłowi w siedemdziesięciolecie urodzin*, red. A. Sochacka, P. Jusiak, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2014, s. 304–310.
- Bartoszewicz A., *Księga radziecka szreńska z lat 1525–1536*, „Rocznik Mazowiecki”, 13 (2001), s. 69–78.
- Bartoszewicz A., *Piśmienność mieszczkańska w późnośredniowiecznej Polsce*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2012.

- Bartoszewicz A., *Urban literacy in late medieval Poland*, Brepols Publishers, Turnhout 2017 (Utrecht Studies in Medieval Literacy 39).
- Bartoszewicz A., *Warta. Społeczeństwo miasta w II połowie XV i na początku XVI wieku*, Wydawnictwo Fundacji Historia pro Futuro, [Warszawa 1997].
- Bartoszewicz A., *Wstęp*, w: *Album Civium Civitatis Antiquae Varsoviae. Księgi przyjęć do prawa miejskiego Starej Warszawy 1506–1586*, oprac. A. Bartoszewicz, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Warszawa 2000, s. 5–14.
- Bartoszewicz A., *Wstęp*, w: *Testamenty z ksiąg sądowych małych miast polskich do 1525 roku*, oprac. A. Bartoszewicz, K. Mrozowski, M. Radomski, K. Warda, red. A. Bartoszewicz, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2017, s. 7–27.
- Belzyt L., *Szlachta w mieście rezydencjalnym. Szlacheccy obywatele Krakowa i Warszawy około 1600 roku. (Analiza porównawcza struktury)*, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2011.
- Bogdan D., Przeracki J., *Urzednicy Starego i Nowego Miasta Braniewa do 1772 roku*, Archiwum Państwowe w Olsztynie, Olsztyn 2018.
- Bogucka M., Samsonowicz H., *Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej*, Wrocław 1986.
- Boroń P., *Dawne Gliwice. Studia z dziejów miasta i jego mieszkańców do końca XIX wieku. Wokół gliwickiego rynku*, Muzeum w Gliwicach, Gliwice 2015.
- Boroń P., *Ludzie i pismo. Gliwicy pisarze miejscy do 1744 roku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2022.
- Buczek K. [rec. S. Zajączkowski, S.M. Zajączkowski, *Materiały do słownika geograficzno-historycznego dawnych ziem łęczyckiej i sieradzkiej do 1400 roku*], „Studia Historyczne”, 14 (1971), nr 2, s. 277–282.
- Chronologia polska*, red. B. Włodarski, wyd. 2, Warszawa 2007.
- Derwich M., *Materiały do słownika historyczno-geograficznego dóbr i dochodów dziesięcinnych benedyktyńskiego opactwa św. Krzyża na Łysej Górze do 1819 r.*, Wrocław 2000.
- Dunin-Wąsowiczowa A., *Sieradz*, w: *Województwo sieradzkie i województwo łęczyckie w drugiej połowie XVI wieku*, oprac. zbiorowe, red. H. Rutkowski, cz. 1–2, Wydawnictwo Instytutu Historii PAN, Warszawa 1998 (seria: Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, t. 5), s. 84–90.
- Dworzaczek W., *Przenikanie szlachty do stanu mieszczańskiego w Wielkopolsce w XVI i XVII wieku*, „Przegląd Historyczny”, 47 (1956), nr 4, s. 656–684.
- Fastnacht A., *Dzieje Leska do 1772 roku*, Krajowa Agencja Wydawnicza, Rzeszów 1988.

- Fastnacht A., *Ludność miasta Leska w XV i XVI wieku*, „Rocznik Zakładu Narodowego im. Ossolińskich”, 4 (1953), s. 77–115.
- Follprecht K., *Kontynuacja edycji ksiąg przyjęć do prawa miejskiego w Krakowie 1612–1800*, w: *Editiones sine fine*, t. 1, red. K. Kopiński, W. Mrozowicz, J. Tandecki, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2017, s. 51–66.
- Frankowski A., *Elita władzy Starego Miasta Braniewa w XVII i XVIII wieku*, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie”, 2 (2001), s. 165–196.
- Friedberg M., *Inwentarz archiwum miasta Kazimierza pod Krakowem 1335–1802*, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Warszawa 1966.
- Friedberg M., *Kancelaria miasta Kazimierza pod Krakowem 1305–1802*, „Archeion”, 36 (1962), s. 137–170.
- Gąsiorowski A., *Itineraria dwu ostatnich Jagiellonów*, „Studia Historyczne”, 16 (1973), z. 2, s. 249–275.
- Gąsiorowski A., *Itinerarium króla Władysława Jagiełły 1386–1434*, wyd. 2 (popr. i uzupełn.), Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2015.
- Gąsiorowski A., *Ludność napływowa w strukturze późnośredniowiecznego Poznania*, „Studia i Materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza”, 11 (1975), z. 2, s. 11–25.
- Gierszewski S., *Obywatele miast Polski przedrozbiorowej. Studium źródłoznawcze*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1973.
- Gilewicz A., *Przyjęcia do prawa miejskiego we Lwowie w latach 1405–1604*, w: *Studia z historii społecznej i gospodarczej poświęcone prof. dr. Franciszkowi Bujakowi*, Lwów 1931, s. 375–414.
- Grabarczyk T., Nowak T., *Ludność miasta*, w: *Wieluń. Monografia miasta*, t. 1: *Wieluń. Dzieje miasta do 1792 roku*, red. A. Szymczak, Urząd Miejski w Wieluniu, Polskie Towarzystwo Historyczne, Łódź–Wieluń 2011, s. 139–161.
- Grodziski S., *Obywatelstwo w szlacheckiej Rzeczypospolitej*, Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1963.
- Grulkowski M., *Najstarsze księgi miejskie Głównego Miasta Gdańska z XIV i początku XV wieku. Studium kodykologiczne*, Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2015.
- Grzegorz M., *Dwie koncepcje słownika historyczno-geograficznego*, „Komunikaty Warmińsko-Mazurskie”, 1 (1972), s. 162–167.
- Inwentarz rękopisów Archiwum Kapituły Kolegiackiej i Katedralnej w Sandomierzu*, oprac. F. Kiryk, Biblioteka Diecezjalna w Sandomierzu, Sandomierz 2010.

- Inwentarz rękopisów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu*, t. 1: *Rękopisy 1–7325*, oprac. zbiorowe, red. J. Turska, Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Wrocław 1948.
- Inwentarz rękopisów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu*, t. 2: *Rękopisy 7326–11930*, Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Wrocław 1949.
- Isenmann E., *Bürgerrecht und Bürgeraufnahme in der spätmittelalterlichen und frühneuzeitlichen Stadt*, in: *Neubürger im späten Mittelalter. Migration und Austausch in der Städtelandschaft des alten Reiches (1250–1550)*, hrsg. v. R.Ch. Schwinges, Duncker & Humbolt GmbH, Berlin 2002, s. 203–249.
- Janeczek A., *Wstęp*, w: *Album civium Leopoliensium. Rejestry przyjęć do prawa miejskiego we Lwowie 1388–1783*, t. 1, wyd. A. Janeczek, Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań–Warszawa 2005, s. VII–LVI.
- Jaworski R., *Erazma Goldmana Spis Archiwów Akt Dawnych w Królestwie [Polskim]*, „Archiwa – Kancelarie – Zbiory”, 8 (10) (2017), s. 81–110.
- Jędras M., *Szaniawski Józef Gabriel*, w: *Leksykon miasta Sieradza*, oprac. zbiorowe, red. T. Olejnik, Towarzystwo Przyjaciół Sieradza, Sieradz 2006, s. 348–349.
- Jurek T., *Mikrokosmos prowincjonalny. Nad najstarszą księgą miejską Ponieca z przełomu XV i XVI wiek*, w: *Aetas media, aetas moderna. Studia ofiarowane profesorowi Henrykowi Samsonowiczowi w siedemdziesiąt rocznicę urodzin*, red. H. Manikowska, A. Bartoszewicz, W. Fałkowski, Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2000, s. 42–56.
- Kaczmarczyk K., *Przedmowa*, w: *Księgi przyjęć do prawa miejskiego w Krakowie 1392–1506*, wyd. K. Kaczmarczyk, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 1913, s. V–XXIV.
- Kaczor D., *Księgi przyjęć do prawa miejskiego w Gdańsku 1536–1814*, w: *Catalogus Civium Gedanensium. Księgi przyjęć do prawa miejskiego w Gdańsku 1536–1814*, t. 1: *Księga obywatelska (główna) z lat 1536–1592*, red. A. Groth, D. Kaczor, E. Łączyńska-Bartoszek, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2019, s. VII–XXII.
- Karpiński A., współp. E. Kalinowski, E. Nowosielska, *Pożary w miastach Rzeczypospolitej w XV–XVIII wieku i ich następstwa ekonomiczne, społeczne i kulturowe. Katalog*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020.
- Karwasińska J., *1. Zespoły miejskie – wprowadzenie ogólne*, w: *Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Przewodnik po zespołach*, [t.] 1: *Archiwa dawnej Rzeczypospolitej*, wyd. 2 popr. i rozszerz., red. J. Karwasińska, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1975, s. 191–192.

- Kiryk F., *Dzieje Proszowic w epoce piastowskiej i jagiellońskiej*, „Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie”, z. 26, „Prace Historyczne”, 3 (1967), s. 21–49.
- Kiryk F., *Miasto średniowieczne*, w: *Proszowice. Zarys dziejów do 1939 roku*, red. F. Kiryk, Wydawnictwo i Drukarnia Secesja, Kraków 2000, s. 47–100.
- Kiryk F., *Pilzno w XIV–XVI wieku*, w: *Pilzno – monografia miasta do 1945 r.*, red. B. Stanaszek, Towarzystwo Przyjaciół Pilzna i Ziemi Pilzneńskiej, Pilzno 2018, s. 55–67.
- Kiryk F., Leśniak F., *Mieszkańcy*, w: *Dzieje Sandomierza XVI–XVIII w.*, t. 2, cz. 1: *W okresie świetności*, red. F. Kiryk, Warszawa 1993, s. 187–268.
- Kita J., *Przestrzeń i infrastruktura miejska w latach zaborów*, w: *Sieradz. Dzieje miasta w latach 1793–1939*, red. J. Kita, M. Nartonowicz-Kot, Polskie Towarzystwo Historyczne, Łódź–Sieradz 2014, s. 33–76.
- Kobierecki M., *Mieszkańcy miasta Sieradza w XVII wieku*, w: *Sieradz*, [t.] 1: *Dzieje miasta do 1793 roku*, red. Z. Anusik, Polskie Towarzystwo Historyczne, Urząd Miasta Sieradza, Łódź–Sieradz 2014, s. 265–291.
- Kobierecki M., *Sieradz stolicą województwa sieradzkiego w XVII wieku*, w: *Sieradz*, [t.] 1: *Dzieje miasta do 1793 roku*, red. Z. Anusik, Polskie Towarzystwo Historyczne, Urząd Miasta Sieradza, Łódź–Sieradz 2014, s. 205–226.
- Kobierzycki J., *Przyczynki do dziejów ziemi sieradzkiej*, Towarzystwo Akcyjne S. Olgebranda i Synów, Warszawa [1915].
- Komsta K., *Gdańskie księgi wpisów*, w: *100 lat Archiwum Państwowego w Gdańsku. Sesja jubileuszowa 8 VI 2001*, [oprac. red. A. Przywuska, I. Rdzanek], Archiwum Państwowe, Gdańsk 2001, s. 185–215.
- Krochmal J., *Akta miasta Przemyśla (1356–1389), 1402–1944 (1945–1983)*, t. 2, wstęp i oprac. J. Krochmal, Archiwum Państwowe w Przemyślu, Przemyśl, 2000.
- Król M., Schmidt M., *Krakowskie „libri iuris civilis” z lat 1392–1800 na tle zachowanych rejestrów przyjęć do prawa miejskiego w Polsce i wybranych ośrodkach europejskich*, „Krakowski Rocznik Archiwalny”, 21 (2015), s. 19–52.
- Księgi ławnicze Starej Warszawy z lat 1453–1535*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020.
- Kujawy i ziemia dobrzyńska w drugiej połowie XVI wieku*, oprac. zbiorowe, red. W. Duży, współpr. A. Borek, M. Stoń, Wydawnictwo Instytutu Historii PAN, cz. 1–2, Warszawa 2021 (seria: Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, t. 6).
- Kulecki M., *Księgi miejskie Sieradz*, w: *Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Informator o zasobie archiwalnym*, red. D. Lewandowska, Naczelną

- Dyrekcja Archiwów Państwowych, Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa 2008, s. 203.
- Kulecki M., *Staropolskie księgi miejskie – wprowadzenie ogólne*, w: *Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Informator o zasobie archiwalnym*, red. D. Lewandowska, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa 2008, s. 180–183.
- Kurtyka J., *Tęczyńscy. Studium z dziejów polskiej elity politycznej*, Wydawnictwo i Drukarnia Secesja, Kraków 1997.
- Leksykon sołectw w gminie Szadek*, red. T. Marszał, Łódź–Szadek 2004.
- Lubczyński M., Pielas J., Szydłowiecki Krzysztof, w: *Polski słownik biograficzny*, t. 49, Instytut Historii PAN, Polska Akademia Umiejętności, Kraków 2014, s. 551–566.
- Marszał T., *Szadek. Monografia miasta*, Zarząd Gminy i Miasta Szadek, Szadek 1995.
- Marzec A., *Pod rządami nieobecnego monarchy. Królestwo Polskie 1370–1382*, Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego Societas Vistulana, Kraków 2017.
- Mazowsze w drugiej połowie XVI wieku*, oprac. zbiorowe, red. W. Pałucki, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, cz. 1–2, Warszawa 1973 (seria: Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, t. 7).
- Mielczarek J., *Informator, Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Łodzi Oddz. w Sieradzu*, Sieradz 1980.
- Mika M. J. *Przyjęcia do prawa miejskiego w Poznaniu w latach 1576–1600*, „Kronika Miasta Poznania”, 11 (1933), nr 2/3, s. 207–230.
- Mrozowski Krzysztof, *Przestrzeń i obywatele Starej Warszawy do schyłku XV wieku do roku 1569*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020.
- Nabiałek K., *Edycja rozproszonych wpisów rejestrów przyjęć do prawa miejskiego na przykładzie Proszowic i Sieradza*, w: *Editiones sine fine*, t. 2, red. K. Kopiński, J. Tandecki, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2021, s. 39–59.
- Nabiałek K., *O potrzebie zinwentaryzowania i skatalogowania ksiąg miejskich. Na marginesie opracowania: Testamenty z ksiąg sądowych małych miast polskich do 1525 roku*, „Średniowiecze Polskie i Powszechne”, 12[16] (2020), s. 343–359.
- Nabiałek K., *Registrum hominum ius civile susceptorum. Rejestr przyjęć do prawa miejskiego Proszowic z XV wieku*, „Średniowiecze Polskie i Powszechne”, 10[14] (2018), s. 144–191.

- Pawiński A., *Sejmiki ziemskie. Początek ich i rozwój aż do ustalenia się udziału posłów ziemskich w ustawodawstwie sejmu walnego 1374–1505*, Nakładem autora, Warszawa 1895.
- Piskorska H., *Organizacja władz i kancelarii miasta Torunia do 1793 r.*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Toruń 1956.
- Prusy Królewskie w drugiej połowie XVI wieku. Suplement, cz. 1–2, oprac. zbiorowe, red. T. Panecki, M. Słoń, cz. 1–2, Wydawnictwo Instytutu Historii PAN, Warszawa 2021 (seria: Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, Suplement).
- Ptaśnik J., *Miasta i mieszczaństwo w dawnej Polsce*, wyd. 2, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1949.
- Radtke I., *Kancelaria miasta Poznania do roku 1570*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa–Łódź 1967.
- Rajman J., *Ludność napływowa w Chrzanowie i Mysłowicach w XV–XVII w.*, „Rocznik naukowo-dydaktyczny WSP w Krakowie”, z. 158, „Prace Historyczne”, 19 (1993), s. 91–118.
- Rosin R., *Miasta do 1572*, w: *Szkice z dziejów Sieradzkiego*, red. J. Śmiałkowski, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Łódź 1977, s. 73–99.
- Rutkowska G., *Itinerarium króla Kazimierza Jagiellończyka 1440–1492*, Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2014.
- Rutkowski H., *Granice państwowych jednostek terytorialnych*, w: *Województwo sieradzkie i województwo łęczyckie w drugiej połowie XVI wieku*, oprac. zbiorowe, red. H. Rutkowski, cz. 1–2, Wydawnictwo Instytutu Historii PAN, Warszawa 1998 (seria: Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, t. 5), s. 26–29.
- Rutkowski H., *Źródła kartograficzne*, w: *Województwo sieradzkie i województwo łęczyckie w drugiej połowie XVI wieku*, oprac. zbiorowe, red. H. Rutkowski, cz. 1–2, Wydawnictwo Instytutu Historii PAN, Warszawa 1998 (seria: Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, t. 5), s. 16–18.
- Sadownik J., *Przyjęcia do prawa miejskiego w Lublinie w XVII wieku*, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 1938.
- Samsonowicz H., *Liczba i wielkość miast późnego średniowiecza Polski*, „Kwartalnik Historyczny”, 86 (1979), nr 4, s. 917–931.
- Samsonowicz H., *Miasta w społecznej przestrzeni średniowiecza*, „Kwartalnik Historyczny”, 117 (2010), nr 4, s. 5–17.
- Samsonowicz H., *Obraz miasta jako przekaz symboliczny*, w: *Historia narrat. Studia mediewistyczne ofiarowane Profesorowi Jackowi Banaszkiewiczowi*, red. A. Pleszczyński, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2012, s. 65–74.

- Schmidt M., *Rachunkowość miejska Lwowa w XV wieku*, „Średniowiecze Polskie i Powszechnie”, 12[16] (2020), s. 209–225.
- Schwinges R.Ch., *Neubürger und Bürgerbücher im Reich des späten Mittelalters. Eine Einführung über die Quellen*, in: *Neubürger im späten Mittelalter. Migration und Austausch in der Städtelandschaft des alten Reiches (1250–1550)*, hrsg. v. R.Ch. Schwinges, Duncker & Humboldt GmbH, Berlin 2002, 17–50.
- Sieradz, [t.] 1: *Dzieje miasta do 1793 roku*, red. Z. Anusik, Polskie Towarzystwo Historyczne, Urząd Miasta Sieradza, Łódź–Sieradz, 2014.
- Słownik historyczno-geograficzny województwa krakowskiego w średniowieczu*, cz. 1–5, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Societas Vistulana, Wrocław 1980–Kraków 2021.
- Słownik historyczno-geograficzny województwa poznańskiego w średniowieczu*, cz. 1–6, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PTPN, Wrocław 1982–Poznań 2021.
- Słownik historyczno-geograficzny ziemi wieluńskiej w średniowieczu*, oprac. R. Rosin, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1963.
- Słownik staropolskich nazw osobowych*, t. 1–7, oprac. zbiorowe, red. W. Taszycki, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1965–1987.
- Smółka J., *Katalog Archiwum Aktów Dawnych m. Przemysła*, Nakładem Gminy Miasta Przemysła, Przemyśl 1927.
- Sowina U., *Najstarsze sieradzkie testamenty mieszczańskie z początku XVI w. Analiza źródłoznawcza*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, 39 (1991), nr 1, s. 3–25.
- Sowina U., *Późnośredniowieczny Sieradz – mity i rzeczywistość: tzw. kamienica królewska*, w: *Między Północą a Południem. Sieradzkie i Wieluńskie w późnym średniowieczu i czasach nowożytnych*, red. T.J. Horbacz, L. Kajzer, Państwowa Służba Ochrony Zabytków. Oddział Wojewódzki w Sieradzu, Sieradz 1993, s. 193–197.
- Sowina U., *Sieradz. Układ przestrzenny i społeczeństwo miasta w XV–XVI wieku*, Polska Akademia Nauk. Instytut Historii Kultury Materialnej, Warszawa–Sieradz 1991.
- Sowina U., *Wdowy i sieroty w świetle prawa w miastach Korony w późnym średniowieczu i wczesnej nowożytności*, w: *Od narodzin do wieku dojrzałego. Dzieci i młodzież w Polsce*, cz. 1: *Od średniowiecza do wieku XVIII*, red. M. Dąbrowska, A. Klonder, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2002, s. 15–28.
- Stankowa M., *Kancelaria miasta Lublina XIV–XVIII w.*, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Warszawa 1968.

- Starzyński M., *Nad średniowiecznymi księgami rachunkowymi*, „Roczniki Historyczne”, 74 (2008), s. 165–178.
- Starzyński M., *Średniowieczny Kazimierz, jego ustrój i kancelaria*, Towarzystwo Naukowe Societas Vistulana, Kraków 2015.
- Studer B., *Frauen im Bürgerrecht. Überlegungen zur rechtlichen und sozialen Stellung der Frau im spätmittelalterlichen Städten*, in: *Neubürger im späten Mittelalter. Migration und Austausch in der Städtelandschaft des alten Reiches (1250–1550)*, hrsg. v. R.Ch. Schwinges, Duncker & Humboldt GmbH, Berlin 2002, s. 169–203.
- Szczepaniak R., *Archiwum Państwowe w Kaliszu. Jego przeszłość i dzisiejsza działalność*, „Archeion”, 43 (1966), s. 83–93.
- Szymczak A., *Mieszkańcy Sieradza do końca XVI wieku*, w: *Sieradz*, [t.] 1: *Dzieje miasta do 1793 roku*, red. Z. Anusik, Polskie Towarzystwo Historyczne, Urząd Miasta Sieradza, Łódź–Sieradz 2014, s. 141–204.
- Szymczak A., *Nobiles Siradiensis. Rody Porajów, Pomianów, Gryfów, Kopaczów i Pobogów*, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2011.
- Szymczak A., *Rozplanowanie przestrzenne*, w: *Sieradz*, [t.] 1: *Dzieje miasta do 1793 roku*, red. Z. Anusik, Polskie Towarzystwo Historyczne, Urząd Miasta Sieradza, Łódź–Sieradz 2014, s. 81–113.
- Szymczak A., *Z dziejów koegzystencji szlachty i mieszczan w Sieradzu w XV–XVI w.*, w: *Scientia nihil est quam veritatis imago. Studia ofiarowane Profesorowi Ryszardowi Szczygłowi w siedemdziesięciolecie urodzin*, red. A. Sochacka, P. Jusiak, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2014, s. 619–629.
- Szymczak J., *Polityczne dzieje Sieradza do końca XVI wieku*, w: *Sieradz*, [t.] 1: *Dzieje miasta do 1793 roku*, red. Z. Anusik, Polskie Towarzystwo Historyczne, Urząd Miasta Sieradza, Łódź–Sieradz, 2014, s. 39–79.
- Szymczakowa A., *Mieszczanie Sieradza w XV wieku. Spis*, „Sieradzki Rocznik Muzealny”, 11 (1997–2008), s. 7–17.
- Szymczakowa A., *Ochrona przeciwpożarowa w Sieradzu w XVI wieku*, „Rocznik Wieluński”, 14 (2014), s. 389–393.
- Szymczakowa A., *Personel sądu grodzkiego w Sieradzu za starosty Jana Koniecpolskiego (1442–1455)*, „Studia z Dziejów Państwa i Prawa Polskiego”, 4 (1999), s. 167–176
- Szymczakowa A., *Urzednicy łęczyccy i sieradzcy do połowy XV wieku*, Uniwersytet Łódzki, Łódź 1984.

- Ślowski T., *Biecz. Szkice historyczne*, Towarzystwo Kulturalne Biecza i Regionu, Biecz 2002.
- Tandecki J., Kopiński K., *Edytorstwo źródeł historycznych*, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2014.
- Tandecki J., *Migracje do Torunia i innych pruskich miast hanzeatyckich w średniowieczu*, w: Tandecki J., *Szkice z dziejów Torunia i Prus w średniowieczu i na progu czasów nowożytnych*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008, s. 118–134.
- Tandecki J., *Organizacja i działalność kancelarii w Toruniu i innych średniowiecznych miastach hanzeatyckich*, w: Tandecki J., *Szkice z dziejów Torunia i Prus w średniowieczu i na progu czasów nowożytnych*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008, s. 52–74.
- Tandecki J., *Piśmienność pragmatyczna, pisarze i kancelaria w wielkich miastach pruskich i inflanckich w średniowieczu*, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021.
- Tandecki J., *Średniowieczne księgi wielkich miast pruskich jako źródła historyczne i zabytki kultury mieszczańskiej. (Organizacja władz, zachowane archiwalia, działalność kancelarii)*, IS PAN, Warszawa–Toruń 1990.
- Toeppen R., *Quellenbeiträge zur Geschichte des Rats und Gerichts der Stadt Marienburg. I: Der Bürgerrechtbuch der Stadt Marienburg*, „Altpreussische Monatsschrift”, 38 (1901), s. 192–220.
- Urzędowe nazwy miejscowości i obiektów fizjograficznych*, [nr] 50: Powiat sieradzki i powiat miejski Zduńska Wola województwo łódzkie, Urząd Rady Ministrów. Biuro do Spraw Prezydów Rad Narodowych, [Warszawa] 1972.
- Urzednicy łączyccy, sieradzcy i wieluniacy XIII–XV wieku. Spisy*, oprac. J. Bieniak, A. Szymczakowa, red. A. Gąsiorowski, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1985.
- Walawender A., *4. Księgi miejskie*, w: *Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Przewodnik po zespołach*, [t.] 1: *Archiwa dawnej Rzeczypospolitej*, wyd. 2 popr. i rozszerz., red. J. Karwasińska, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1975, s. 243–266.
- Walawender A., *Kronika kłesk elementarnych w Polsce i w krajach sąsiednich w latach 1450–1586*, t. 1: *Zjawiska meteorologiczne i pomory*, Kasa im. Rektora J. Mianowskiego, Instytut Popierania Polskiej Twórczości Naukowej, Lwów 1932.

- Widawski J., *Miejskie mury obronne w państwie polskim do początku XV wieku*, Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 1973.
- Wielkopolska w drugiej połowie XVI wieku*, oprac. zbiorowe, red. K. Chłapowski, M. Słoń, cz. 1–2, Wydawnictwo Instytutu Historii PAN, Warszawa 2017 (seria: Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, t. 4).
- Wąsowicz H., *Chronologia średniowieczna*, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2016.
- Weysenhoff-Brożkowska K., *Studia nad łaciną średniowieczną w Polsce*, Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 1998.
- Wilska M., *Drogi*, w: *Województwo sieradzkie i województwo łęczyckie w drugiej połowie XVI wieku*, oprac. zbiorowe, red. H. Rutkowski, cz. 1–2, Wydawnictwo Instytutu Historii PAN, Warszawa 1998 (seria: Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, t. 5), s. 74–78.
- Wojas Z., *Chrzanów średniowieczny i nowożytny do połowy XVII w.*, w: *Chrzanów. Studia z dziejów miasta i regionu do roku 1939*, Muzeum [Chrzanów], Chrzanów 1998, s. 61–110.
- Wojciechowska Z., *Archiwista Józef Szaniawski i jego spuścizna aktowa*, „Archeion”, 99 (1998), s. 93–107.
- Województwo sandomierskie w drugiej połowie XVI wieku*, oprac. zbiorowe, red. W. Pałucki, Wydawnictwo Naukowe PWN, cz. 1–2, Warszawa 1993 (seria: Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, t. 2).
- Województwo sieradzkie i województwo łęczyckie w drugiej połowie XVI wieku*, oprac. zbiorowe, red. H. Rutkowski, cz. 1–2, Wydawnictwo Instytutu Historii PAN, Warszawa 1998 (seria: Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, t. 5).
- Wolff A., *Projekt instrukcji wydawniczej dla pisanych źródeł historycznych do połowy XVI wieku*, „Studia Źródłoznawcze”, 1 (1957), s. 155–184.
- Wolff A., *Akta partykularne przedrozbiorowe Archiwum Głównego 1381–1835*, w: *Straty archiwów i bibliotek warszawskich w zakresie rękopiśmiennych źródeł historycznych*, t. 1: *Archiwum Główne Akt Dawnych*, red. A. Stabelski, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1957, s. 175–221.
- Wólkiewicz E., *Migracje do miast średniowiecznych w świetle ksiąg przyjęć do prawa miejskiego*, w: *Miasto czyni wolnym. 790 lat lokacji Opola (ok. 1217–2007)*, red. A. Pobóg-Lenartowicz, Polskie Towarzystwo Historyczne, Opole 2008, s. 43–52.
- Wróbel D., *U zarania polskiego parlamentaryzmu – aktywność protoparlamentarna w okresie bezkrólewia*, „Przegląd Sejmowy”, 166 (2021), nr 5, s. 161–182.

- Wyrozumska B., *Kancelaria miasta Krakowa w średniowieczu*, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 1995.
- Wyrozumska B., *Najstarsze uchwały miejskie (wilkierze) Czchowa*, w: Wyrozumska B., *Fontes. Prace wybrane z dziejów średniowiecza i nauk pomocniczych historii*, Wydawnictwo Avalon, Kraków 2018, s. 31–51.
- Zachara-Związek U., *Łacina późnośredniowiecznych ksiąg ławniczych Starej Warszawy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2019.
- Zajązkowski S., Zajązkowski S.M., *Materiały do słownika geograficzno-historycznego dawnych ziem łęczyckiej i sieradzkiej do 1400 roku*, cz. 1 (*Abramowice-Mzurki*); cz. 2 (*Nacki-Żywocin oraz Dodatek i Uzupelnienie*), Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź 1966; 1970.
- Ziemie polskie Korony w drugiej połowie XVI*. Wydanie zbiorcze, oprac. zbiorowe, red. M. Stoń, cz. 1–2, Wydawnictwo Instytutu Historii PAN, Warszawa 2021 (seria: Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, wydanie zbiorcze serii).
- Żurek D., *Najstarsza księga miejska Chrzanowa. Studium źródłoznawcze*, „Archeion”, 117 (2016), s. 421–439.

Opracowania internetowe

- Atlas Fontium, Wyszukiwarka miejscowości, <https://atlasfontium.pl/> [dostęp: 10.01.2021]
- Lorenc J., „Kontakty gospodarcze średnich miast polskich na przełomie średniowiecza i epoki nowożytnej (XV–XVI wiek) na przykładzie Sieradza, Warty i Szadka”, Warszawa, maj 2017, Uniwersytet Warszawski, Wydział Historyczny, rozprawa doktorska, promotor H. Samsonowicz, wersja elektroniczna opublikowana w Repozytorium Uniwersytetu Warszawskiego, <https://depotuw.ceon.pl/handle/item/2363> [dostęp: 14.06.2021].
- „Państwowy Rejestr Nazw Geograficznych – miejscowości”, stan na 1 stycznia 2024 r. (wykorzystano na podstawie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego), dostęp online: <https://dane.gov.pl/pl/dataset/780,państwowy-rejestr-nazw-geograficznych-prng/resource/30102/table> [dostęp: 20.02.2024]
- Słownik historyczno-geograficzny ziem polskich w średniowieczu*, <http://www.slownik.ihpan.edu.pl/> [dostęp: 14.12.2020].
- Spis zespołów: Księgi miejskie Sieradz*, <http://www.agad.gov.pl/pomoce/sieradzm148.xml> [dostęp: 15.02.2022].

- Tabaka A., Błachowicz M., *Archiwariusz doskonały*, cz. 1, „Życie Kalisza”, 19.03.2013; cz. 2, „Życie Kalisza”, 05.04.2013, <https://zyciekalisza.pl/arttykul/archiwariusz-doskonaly/619478> [dostęp: 19.03.2022].
- „Wykaz urzędowych nazw miejscowości i ich części”, Załącznik do obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 października 2019 r. w sprawie wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich części, Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, dnia 5 grudnia 2019 r., poz. 2360, online: <https://www.gov.pl/web/mswia/wykaz-urzedowych-nazw-miejscowosci-i-ich-czesci> [dostęp: 10.02.2021].

Register of Admissions to Urban Law in Sieradz, 1475–1539

edited and compiled by
Karol Nabiałek

S u m m a r y

The book's subject is the publication of the oldest admissions entries to urban law in Sieradz (currently in the Łódź Voivodeship). In the Middle Ages, it was one of the most important cities in central Poland, the main centre of the land, and later the voivodeship. The main part of the study is a critical edition of the source, meaning the printed edition of the Latin text transcribed from the manuscript. In Sieradz, a separate book for entries regarding admissions to urban law was not kept. All published entries are found in the oldest municipal council book of Sieradz from the years 1465–1539. The manuscript is kept in the Central Archives of Historical Records in Warsaw (archival collection: Sieradz Municipal Books, signature: Sieradz 2). Entries confirming the admission of new citizens were placed within the content of this book, among entries of other kinds. This is a dispersed (scattered) registration.

In the entire book, 481 entries confirm the granting of citizenship in Sieradz from the years 1475, 1481, 1483–1490, 1494–1505, and 1508–1539. Following editorial rules, the published text has been supplemented with textual and factual footnotes. Textual footnotes, marked with letters, supplement the source. They record all detailed remarks on the source text: deletions, corrections and scribal errors, doubts in reading, additions introduced by the editor, etc. In factual footnotes, marked with Arabic numerals, geographic names and some individuals are identified, along with references to scholarly studies allowing for their identification.

An index of names and geographic terms has been created for the source text to facilitate quick access to information. The index includes, in alphabetical order, all the individuals and geographic names mentioned in the entries.

The edition of the source text is preceded by an introduction, which presents successively the historical background, including the history of the book that forms the basis of the edition (section I); the forms of citizen registration used in towns on Polish lands (section II); description of the manuscript of the Sieradz municipal council book, from which all the published entries originate (section III); the characteristics of the register's content and the usefulness of this source for research (section IV); and the editorial principles (section V).

Redaktor
Olga Nowak

Projektant okładki, układu typograficznego oraz łamanie
Paulina Dubiel

Korektor
Adriana Szaforz

Redaktorzy inicjujący
Michał Kompała, Paweł Radek

Nota copyrightowa obowiązująca do 31.12.2025:
Copyright © 2024 by Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

Sprzymyamy otwartej nauce

Od 1.01.2026 publikacja dostępna na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0)

 <https://orcid.org/0000-0002-6626-4071>
Nabiałek, Karol
Rejestr przyjęć do prawa miejskiego
w Sieradzu 1475–1539 / wydał i opracował
Karol Nabiałek. – Wydanie I. –
Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu
Śląskiego, 2024

<https://doi.org/10.31261/PN.4177>
ISBN 978-83-226-4332-7
(wersja drukowana)
ISBN 978-83-226-4333-4
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
<https://wydawnictwo.us.edu.pl>
e-mail: wydawnictwo@us.edu.pl

Wydanie I. Liczba arkuszy drukarskich: 19,75. Liczba arkuszy wydawniczych: 20,0.
PN 4177. Cena 69,90 zł (w tym VAT). Publikację wydrukowano na **Munken Lynx**
100 g vol. 1.13. Do składu użyto krojów pisma **Antykwa Toruńska** (autorstwa
Janusza Mariana Nowackiego) oraz **Karmina i Karmina Sans** (autorstwa Veroniki
Burian & José Scaglione) / **TypeTogether**). Druk i oprawę wykonano w drukarni
volumina.pl Sp. z o.o. (ul. Księcia Witolda 7–9, 71-063 Szczecin)

Acta inter quosdam...
...
Memoriale...
...
Procuratio...
...
Procuratio...
...
Procuratio...
...
Procuratio...
...

Więcej o książce

Cena 69,90 zł (w tym VAT)

ISBN 978-83-226-4333-4

9 788322 643334

fasto
fuss em
accessoria et admini